

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۸

جمعه ۱۴۰۰/۰۷/۲۳

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

۱- کدام گزینه می‌تواند، معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

«معرکه - یله دادن - نمط - پیرایه - کام»

- (۱) جنگ - رها کردن - نوع - سقف دهان
(۲) میدان جنگ - نوع - زیور - آرزو کردن
(۳) میدان جنگ - رها ساختن - روش - زبان
(۴) جای نبرد - تکیه دادن - زیور - دهان

۲- معنی چند واژه، درست است؟

«فایق (برتر) / نجابت (پاک‌منشی) / مطاع (فرمانبر) / پویدین (رفتن) / مکیدت (حیله‌گر) / تناور (فربه) / فراش (فرش گستر) / اعراض (گلابه کردن) / هنگامه (ابتدا) / فضل (توجه)»

- (۱) شش (۲) چهار (۳) سه (۴) پنج

۳- در کدام گزینه معنی همهٔ واژه‌ها درست است؟

- (۱) جافی: ستم‌دیده / خیره: فرمانده / گلبن: درخت گل / ورطه: گرفتاری
(۲) غبطه: رشک بردن / نموده: آشکار کرده / مولع: سرگرمی / مُحال: اندیشهٔ باطل
(۳) انابت: پشیمانی / بتان: سرانگشت / وظیفه: وجه معاش / موسم: هنگام
(۴) قدوم: فرا رسیدن / حلیه: زینت / بنات: گیاهان / جزا: پاداش کار نیک

۴- در کدام بیت غلط املایی وجود ندارد؟

- (۱) صنما به چشم شوخت که به چشم اشارتی کن
(۲) خامش کن و از راه خموشی به عدم رو
(۳) شنود جودش گفتار امائی ز قلوب
(۴) بگریست چشم دشمن من بر حدیث من
نفسی خراب خود را به نظر امارتی کن
معدوم چو گشتی همگی حمد و سنایی
نگرد هزمش رخسار معانی به صور
فضل از غریب هست و وفا در قریب نیست

۵- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

«وای به این شخص درمانده به چنگال بلا و بسته تقلب احوال، آفات بر وی مجتمع و خیرات او بی‌دوام، چون طلوع و غروب ستاره که اوج و هضیض آن یکسان و بالا و پست برابر؛ و غم فراق مانند جراحی است که چون روی به صحت نهد، زخمی دیگر بر آن آید و هر دو درد به هم پیوندند، و بیش امید شفا باقی نماند. و رنج‌های دنیا به دیدار دوستان نقصان پذیرد، آن کس که از ایشان دور افتد تسلی از چه طریق جوید و به کدام مفرح مداوا طلبد؟»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۶- در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) غلامی را گفت تا او را محمل نشاند و من در طرف دیگر نشستم.
(۲) دوم روح حیوانی که منشأ او دل است و مبدع حس و حرکت از این‌جا باشد.
(۳) هر که ترک شهوات از بهر قبول خلق داده است، از شهوتی حلال در شهوتی حرام افتاده است.
(۴) پس حریف را مگریزان به لجاج بسیار تا در پیشه‌وری مرزوق باشی و مردم بیشتر ستد و داد با تو کنند.

۷- ابیات زیر سروده کیست؟

- «توگل بر تو و تقصیر بر خویش
دلی حاضر به تحریرش سپردم
در گنج عبا عارت برگشادام
به آغازش تو دادستی هدایت
نهادم این نه‌ایست‌نامه را پیش
اگر خوش‌گوی گ‌ردم گوی بردم
الهی‌نامه نام این نهادم
به انجامش تو کن این را کفایت»

- (۱) سعدی شیرازی (۲) نظامی گنجوی (۳) عطار نیشابوری (۴) مولانا جلال‌الدین بلخی

- ۸- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تشبیه - حسن تعلیل - اغراق - استعاره - حس آمیزی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- (الف) اگر چه خاک کند کشته از نظر پنهان
(ب) ز لفظ، معنی نازک برهنه‌تر گردد
(ج) ز خنده کردن رسوای غنچه شد معلوم
(د) ز خانه چون مه شبگرد من برون آید
(ه) ز حرص، بال و پر جست‌وجو برون آرد
(و) ز چشم شور شود تلخ زندگی صائب
- (۱) الف - ج - ب - ه - و (۲) ه - د - ب - ج - و (۳) د - و - الف - ج - ب (۴) الف - ج - ه - د - ب
- ۹- آرایه‌های همه‌گزینه‌ها در بیت زیر به کار رفته است؛ به‌جز.....
- «مهر خورشید از آن بر دهن صبح زدند
که به آن لب نزنم دم ز شکرخندیدن»
- (۱) تناسب - استعاره (۲) کنایه - حس آمیزی (۳) نغمه حروف - ایهام (۴) تشبیه - حسن تعلیل
- ۱۰- آرایه‌های ذکرشده در مقابل همه‌گزینه‌ها درست‌اند؛ به‌جز.....
- (۱) گل شرم است، که هر فصل بهاران آید
(۲) بر لب ساغر از آن بوسه سیراب ز نند
(۳) کاروان خط اگر بنده‌نوازی نکند
(۴) چشم زنجیر غریبانه چرا خون نگریست؟
- لاله افکنده سر از خاک شهیدان بیرون: حسن تعلیل - مجاز
که نیارد سخن از مجلس مستان بیرون: جناس - استعاره
که دل ما کشد از چاه زرخدان بیرون؟: استعاره - تشبیه
یوسف آن روز که می‌رفت ز زندان بیرون: استعاره - تلمیح
- ۱۱- در کدام گزینه، همه‌آرایه‌های «حسن تعلیل - ایهام - کنایه - استعاره - تشبیه - تکرار» وجود دارد؟
- (۱) بی‌نمکدان عقیق لب شورانگیزت
(۲) چشم مخمور تو را دیده و بر طرف چمن
(۳) دلیم از مهر رخت سوخته وز دود دلیم
(۴) شد ز سودای تو مویی تن خواجه و آن موی
- آتشکی در دل بریان کباب افتاده
هم‌چو من نرگس سرمست خراب افتاده
آب در دیده‌گریبان سحاب افتاده
هم‌چو گیسوی تو در حلقه و تاب افتاده
- نقش دستوری «ضمیرهای متصل» در کدام گزینه یکسان است؟
- (۱) سال‌ها شد که خیال کمرت می‌بندم
(۲) بنای عافیتم کاستوار بود از صبر
(۳) آن دلارامی که آرامی نباشد با منش
(۴) روزگاری است که سودای تو در سر دارم
- هرگزم هیچ نگفتی: چه خیال است تو را؟
خراب شد ز غم دار استوار، بگوی
کرد شام عاشقان چون صبح روی روشنش
مگرم سر برود تا برود سودایت
- ۱۲- در همه‌گزینه‌ها، فعل به «قرینه معنوی» حذف شده است؛ به‌جز.....
- (۱) خوشبخت، طائری که نگهبان مرغکی
(۲) ما ز بی‌حوصلگی صلح به مینا کردیم
(۳) اگر تو محرم عشقی مگوی اسرارش
(۴) شود بر زبان تا وصیت تمام
- سرسبز، شاخکی که بچینند از آن بری
وقت آن خوش که به میخانه رساند خود را
چو جان خویش ز خلق جهان نگه دارش
خدا را زمانی ننگه‌دار تیغ
- ۱۳- در همه‌گزینه‌ها واژه‌ای به کار رفته که در زبان فارسی دارای «هم‌آو» است؛ به‌جز.....
- (۱) گفتم عشقت قربت و خویش من است
(۲) چاکران‌اند از برای عزل و نصب ممکنات
(۳) هزار بوسه فزون است بر لب تو مرا
(۴) نعمت الله در کش خودگر کشد یار خوشی
- غم نیست غم از دل بداندیش من است
پیش فرمان‌های قهر و لطف تو نابود و بود
تو وام‌دار منی خیز و وام من بگزار
گو برو با او که در راه صوابش می‌کشد

۱۵- در کدام گزینه «فعل مضارع اخباری» وجود دارد؟

- ۱) نوگلی را کز نسیم صبح می‌جستم خبر
- ۲) چون سرم رفت و بسامان نرسیدم بی‌دوست
- ۳) پرسنده همی‌رفتم از این شهر بدان شهر
- ۴) ز نیرنگ حجابش غافلم لیک این‌قدر دانم

۱۶- در کدام گزینه «حذف فعل به قرینه لفظی» وجود ندارد؟

- ۱) به بند سخت شدن، در شکنجه جان دادن
- ۲) چیست سودم از این عمل، دانی؟
- ۳) این‌که می‌گویند آن خوش‌تر ز حسن
- ۴) خشم شحنه است و آرزو عامل

۱۷- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) عاقبت سخره افلاک شدند
- ۲) بود در ملک هستی، حکم سیلاب فنا جاری
- ۳) گوی چوگان فنا شد از تهی‌مغزی حباب
- ۴) کدام جان که قضاش از ورای چرخ نبرد

۱۸- مفهوم کدام بیت با عبارت زیر تناسب دارد؟

«اندر همه کاری داد از خویشان بده، که هر که داد از خویشان بدهد، از داور مستغنی باشد.»

- ۱) منم که پاک بود با فلک حساب مرا
- ۲) غم حساب ندارم ز می‌پرستی‌ها
- ۳) از دو چشم دوربین در زندگی روشن‌دلان
- ۴) جرم تو از حساب برون است و از شمار

۱۹- مفهوم کدام گزینه با ابیات زیر متناسب‌تر است؟

- «چو خود را به چشم حقارت بدید
بلندی از آن یافت کماو پست شد»
- ۱) مشغول جمع‌کردن تیر فکنده است
 - ۲) چو ماه نو به تواضع ز خاک می‌گذرم
 - ۳) از راه تواضع به فلک رفت مسیحا
 - ۴) بر صدر بود چشم، تواضع طلبان را

۲۰- همه گزینه‌ها با بیت زیر «تناسب مفهومی» دارند؛ به جز

- «بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد
می‌کشم چون بید از بی‌حاصلی‌ها انفعال»
- ۱) می‌کشم چون بید از بی‌حاصلی‌ها انفعال
 - ۲) غیرتی کو تا ز خود آتش بر آرم چون چنار؟
 - ۳) گرچه ما سر پیش از جوش ثمر افکنده‌ایم
 - ۴) خجلت بی‌ثمیری عیش مرا دارد تلخ

پای در دامن کشیدم در گریبان یافتم
شاید اندر عقبش بی‌سر و سامان بروم
چوینده همی‌گشتم از این بحر بدان بر
که برق جلوه خواهد سوخت فانوس خیالی را

از آن به است که در بند نیکوان بودن
از عزیزان تحمّل خواری
یار ما این دارد و آن نیز هم
این یکی ظالم آن دگر جاهل

خامشان قفس خاک شدند
که بر خود کوه و گاه این‌جا به یک دندان می‌لرزد
زود می‌ریزد بنایی کز هوا گردد بلند
کدام تن که فناس از فرود خاک نهشت؟

وگر نه هر که تو بینی ستاره‌ای دارد
که نیست قابل‌تعبیر، خواب مستی‌ها
در ترازوی قیامت خویش را سنجیده‌اند
اندیشه از حساب برای چه می‌کنی؟

صدف در کنارش به جان پرورید
در نیستی کوفت تا هست شد
پشت فلک ز راه تواضع خمیده نیست
اگر سپهر دهد بوسه بر رکاب مرا
با ذره تنزل کن و خورشیدمکان باش
آسوده بود هر که به بالا ننشیند

حاصل بی‌حاصلی نبود به جز شرمندگی
ورنه مجنون مرا از سنگ طفلان پاک نیست
تا به چند از بی‌بری، بار چمن‌پیرا شوم؟
هم‌چنان از حسن سعی باغبان شرمنده‌ایم
نخل بی‌بار مرا زود بریدن به بود

۲۱- مضمون کدام گزینه با بیت زیر متناسب تر است؟

«شاد و بی غم بزی که شادی و غم
(۱) نیست دور شادمانی را بقای هم چو برق
(۲) غمگین و شادمان مشو از هیچ حالتی
(۳) دوربین می گیرد از ایام، حیف خویش را
(۴) همه به گریه ابر سیه گشودم چشم

زود آینـــــــد و زود می گذرنـــــــد»
تا به خود جنیبده ای می افتد از پرگار، گل
در انقلاب عالم پرشور می نگر
می کند در هفته ای گل خنده یک ساله را
در این افق که فروغی ز شادمانی نیست

۲۲- ابیات کدام گزینه با عبارت «اعملوا آل داؤد شکراً و قليلاً من عبادى الشکور»، قرابت مفهومی دارند؟

(الف) در طاعت خدای دوتا باش چون کمان
(ب) رحمت مخواه وز در رحمان همی گریز
(ج) چون نعمت خدای خوری شکر او گزار
(د) او را چه از شکایت و شکر جهانیان
(ه) ناشاکران چون تو خداوند را بسی است

کاندر ره تو دیو لعین است در کمین
لعنت پسند و خدمت شیطان همی گزین
گر نه ز کبر و خشم و حسد گشته ای عجین
مستغنی و غنی است ز نفرین و آفرین
گرد جهان دوان چو سگان گرد پارگین (= زباله دان)

(۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) ج - ه (۴) الف - ه

۲۳- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) کوتاه نظر عاقبت اندیش نباشد
(۲) دانه ای کز روی آگاهی نیفشانی به خاک
(۳) راه نزدیک است اگر بر گرد دل گردد کسی
(۴) بهشت در قدم مرد عاقبت بین است

تیری که هوایی است مقید به نشان نیست
خوشه اشک ندامت عاقبت بار آورد
دوربینی ها مرا از کعبه دور انداخته است
کسی که رو به قفا می رود قفا نخورد

۲۴- کدام گزینه با ابیات زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز
این مدعیان در طلبش بی خبرانند
(۱) دامن دریای خاموشی به دست آورده ایم
(۲) ز بوی خون دل نظارگی را آب می سازم
(۳) مهر خاموشی به لب زن چون نداری معرفت
(۴) حجت ناطق واصل شدگان خاموشی است

کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
کان را که خبر شد، خبری باز نیامد»
چون دهان ماهی از پاس زبان آسوده ایم
به ظاهر چون لب تیغ از شکایت گرچه خاموشم
بر سر خوان تهی سرپوش می باید شدن
نتوان کرد نفس راست به تدبیر در آب

۲۵- کدام گزینه تناسب معنایی بیشتری با عبارت «باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده» دارد؟

(۱) رزق برق است آن چه می داری دریغ از خوشه چین
(۲) رزق بی کوشش نمی آید به کف، حرف است این
(۳) قفل روزی در جوانی بستگی هرگز نداشت
(۴) آن را که دخل و خرج برابر بود چو ماه

خرمنی کز باددستی جمع گردد خرمن است
نیم نانی می رسد تا نیم جانی در تن است
ریخت تا دندان، کلید رزق را دندان ریخت
رزقش همیشه می رسد از خوان آفتاب

زبان عربی (عمومی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۲۶ - ۳۵):

۲۶- ﴿الحمد لله الذي خلق السماوات والأرض وجعل الظلمات والنور﴾

- (۱) ستایش خدایی را که خالق آسمانها و زمین و قراردهنده تاریکیها و نور است!
- (۲) ستایش از آن خداوندی است که آسمانها و زمین را آفرید و تاریکیها و نور را بنهاد!
- (۳) ستایش خدایی را که آسمانها را همراه زمین آفرید و تاریکیها را همراه با نور قرار داد!
- (۴) ستایش برای خداوند است، او که آسمان و زمین را آفرید و در آن تاریکی و نور را قرار داد!

۲۷- «أطلبوا العلم و لو كانت بالبلدان البعيدة فإن طلبه فريضة!»:

- ۱) دانش را طلب کنید، و لو در کشورهای دور، زیرا طلب آن عبادت است!
- ۲) علم را طلب کنید، اگرچه در کشورهای دور باشد، زیرا طلب آن واجب است!
- ۳) طلب دانش یک واجب دینی است، پس آن را در دورترین کشورها نیز طلب کنید!
- ۴) علم را به دست آورید حتی در کشورهای دور، زیرا به دست آوردن آن واجب است!

۲۸- «إن الشمس نجم كبير جداً ولكننا نراها كجذوة مستعرة في السماء!»:

- ۱) خورشید ستاره‌ای بسیار بزرگ در آسمان است، با این وجود ما آن را همانند پاره آتشی فروزان می‌بینیم!
- ۲) ما خورشید را که ستاره‌ای واقعاً بزرگ در آسمان است، مانند یک پاره آتش فروزان مشاهده می‌کنیم!
- ۳) خورشید آن ستاره بسیار بزرگی است که ما آن را در آسمان هم چون پاره آتشی، فروزان می‌بینیم!
- ۴) خورشید ستاره بسیار بزرگی است؛ اما ما آن را هم چون پاره آتشی فروزان در آسمان می‌بینیم!

۲۹- «كان في صفنا زميل يفخر جهلاً بنسبه و كثرة ثروة أسرته!»:

- ۱) در کلاس ما یک دوستی از روی نادانی به دودمان‌های خود و زیادی ثروت خانواده‌اش می‌بالید!
- ۲) در کلاس ما یک هم‌کلاسی نادان به اصل و نسب خود و ثروت فراوان خانواده‌اش افتخار می‌کرد!
- ۳) یک هم‌کلاسی در کلاس ما بود که جاهلانه به دودمان خود و زیادی ثروت خانواده‌اش افتخار می‌کرد!
- ۴) یکی از هم‌کلاسی‌های ما در کلاس از روی نادانی به اصل و نسب خود و زیادی ثروت خانواده‌اش می‌بالید!

۳۰- «هذا الشاعر له آثار كثيرة في النثر و الشعر و قد شبه الأنجم بالدرر!»:

- ۱) این شاعر برایش آثار زیادی هم در نثر و هم در نظم است و ستاره‌ها را به مرواریدها تشبیه کرده است!
- ۲) این شاعری است که آثار فراوانی در نثر و شعر دارد و ستارگان را به مرواریدها تشبیه کرده است!
- ۳) این شاعری است که در آثار فراوانش در نثر و شعر، ستارگان را به مروارید تشبیه کرده است!
- ۴) این شاعر در نثر و شعر آثار زیادی دارد و ستاره‌ها را به مرواریدها تشبیه کرده است!

۳۱- «أنظروا إلي ما قال و لا تنظروا إلي من قال!»:

- ۱) به آن چه گفته شده است بنگرید و به آن که گفته ننگرید!
- ۲) نگاه کنید به آن چه گفته است و به گوینده نگاه نکنید!
- ۳) نگاهتان به آن چه گفته است باشد، نه آن کس که گفته است!
- ۴) به آن چه گفته است بنگرید، و به کسی که گفته است، نگاه نکنید!

۳۲- «أيها الإنسان؛ إن الدواء الذي تبحث عنه خارجاً لمعالجة دائك قد انطوى فيك و أنت لا تبصره!»: ای انسان؛

- ۱) دارویی را که بیرون خود برای درمان بیماریات جست‌وجو می‌کنی، در خودت وجود دارد، ولی تو آن را نمی‌بینی!
- ۲) دارویی را که بیرون برای درمان بیماریات دنبال می‌گردی، در خودت به هم پیچیده شده است، در حالی که آن را نمی‌بینی!
- ۳) برای درمان بیماریات در بیرون دنبال دوا می‌گردی که در خودت به هم پیچیده شده است، ولی نمی‌توانی آن را ببینی!
- ۴) دوا می‌خواهی که در بیرون برای درمان بیماریات جست‌وجو می‌کنی، درون خودت پیچیده‌اند، حال آن که تو بصیرت نداری!

۳۳- عین الصحیح:

- ۱) إن من عنده داء يبحث عن الدواء؛ هر که بیماری‌ای دارد، باید دنبال دارو بگردد!
- ۲) إن الفضل لمن له العلم و الأدب؛ برتری از آن کسی است که هم علم دارد و هم ادب!
- ۳) نزعم أن فريقنا يفوز في المباراة؛ گمان می‌کنیم تنها تیم ما در مسابقه پیروز می‌شود!
- ۴) هناك حيوانات كبيرة ليس لها عظم؛ حیوانات بزرگی وجود دارند که استخوانی ندارند!

۳۴- عین الخطأ:

- (۱) لا تَقطَعوا غصون الأشجار النضرة! شاخه‌های تر و تازه درختان را قطع نکنید!
 (۲) نزلت أمطار كثيرة فصيّرت الأرض خضرة! باران‌های بسیاری بارید و زمین سرسبز گشت!
 (۳) الناجحون يشقون طريقهم نحو النجاح! انسان‌های موفق راه خود را به سوی موفقیت می‌شکافند!
 (۴) الإنسان أشرف المخلوقات لأن الله جهزه بقوة مفترقة! انسان اشرف مخلوقات است، زیرا خداوند او را با قدرتی اندیشمند مجهز ساخته است!

۳۵- «آيا گمان می‌کنی که تو جرمی کوچک هستی؟!»: عین الصحيح:

- (۱) هل ظننت أنك جرم صغير؟! (۲) أترجم نفسك جرماً صغيراً؟!
 (۳) هل كنت تظن أنك جرم صغير؟! (۴) أترعمين أنك جرم صغير?!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۲ - ۳۶):

تُوجد في كل مكان نعيش فيها جراثيم (ميكروبها) تُهدد صحتنا و تُسبب لنا الأمراض! و تُعد هذه الجراثيم أيضاً تهديداً لحياة الكائنات الحيّة الأخرى و تُعرضها للخطر! و لهذه الكائنات طرقاً لحماية نفسها! منها مثلاً النمل فإنه يفرز مادة تُبطل تأثير تلك الجراثيم. و لا يكتفي النمل بهذا فهو يقوم بالصاق (چسباندن) هذه الموادّ على جدران بيته!
 و الآن نُشير إلى مثال آخر و هو العصافير. العصافير لا تُفرز تلك الموادّ القاتلة مثلما النمل ولكن تستفيد منها. فهي تجعل النمل يمرّ من خلال ريشها (پر) فيدخل النمل بين الريش فتلتصق (می‌چسبد) تلك الموادّ القاتلة للجراثيم بريش العصافير. و هذه الأمور تدلّ على أن الله هو الذي ألهم الكائنات الطريقة التي تحمي بها عن نفسها!

۳۶- ماذا يفعل النمل في حماية نفسه من الجراثيم؟

- (۱) إنه يتعد عن الجراثيم بطرق مختلفة!
 (۲) يدخل في ريش العصافير حتى لا يراه الجرثوم!
 (۳) يقوم بإنتاج مادة تقتل الجراثيم!
 (۴) عندما يشعر بالخطر يختفي في بيته الآمن!

۳۷- يُلصق النمل تلك الموادّ على جدران بيته؛ لأنه

- (۱) يُريد أن يُبطل أثر الجراثيم و يقتلها قبل أن تقترب من بيته!
 (۲) يُحبّ أن يدخل العصافير في بيته فيُنقذها من الموت!
 (۳) يقوم بإجراءات وقائيّة لحماية نفسه ممّا يُهدده!
 (۴) إن يفعل هذا فستخاف منه الجراثيم خوفاً!

۳۸- عین الخطأ:

- (۱) للكائنات الحيّة طرق تحمي بها عن نفسها!
 (۲) ليس هناك مكان حولنا يخلو من الجراثيم!
 (۳) لن تضرّ الجراثيم إلّا ما ليست لديه قوّة للدّفاع!
 (۴) للعصافير قدرة عجيبة في صنع موادّ تُدمّر الجراثيم!

۳۹- عین الصحيح عن النمل:

- (۱) يُعلّم الإنسان كيف يُواجه الجراثيم!
 (۲) يقوم بجمع موادّ تقتل الجراثيم!
 (۳) يُساعد الكائنات الأخرى في حياتها!
 (۴) تُنظّف البيئة (الطبيعة) عن الجراثيم القاتلة!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲ - ۴۰):

۴۰- «تُهدّد»:

- (۱) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي / فعل و الجملة فعلية
 (۲) للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي من باب «تفعل» / فعل و «صحّة» مفعول
 (۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد - معلوم / فعل و الجملة فعلية
 (۴) للمفرد المؤنث - ماضيه: هدّد و مصدره: تهديد - معرب / فعل و «صحّة» مفعول

-۴۱ «یُفَرِّزُ»:

- (۱) فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مجهول / فعل و الجملة فعلية
- (۲) للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب «إفعال» / فعل و الجملة فعلية
- (۳) مضارع - ماضيه: أَفَرَزَ و مصدره: إِفْرَاز - معلوم / فعل و له فاعل
- (۴) للمفرد المذكر الغائب - له ثلاثة حروف أصلية / «مادة» مفعوله

-۴۲ «جُدْران»:

- (۱) جمع تكسير (مفردة: جِدَار و هو مذکر) / مجرور بحرف الجرّ
- (۲) اسم - مثني مذکر / مجرور بحرف الجرّ و مضاف
- (۳) اسم - مفردة: جِدَار و هو مذکر / «على جُدْران» جارّ و مجرور
- (۴) مفردة: جِدَار - معرّف بالإضافة - معرب / مجرور بحرف الجرّ

■ ■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

-۴۳ عيّن الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) إذا مَلَكَ الأَرَادِلُ هَلَكَ الأَفَاضِلُ!
- (۲) يُسَاعِدُكُمْ في هذه السَّفَرَةِ هَذَانِ الدَّلِيلَانِ!
- (۳) الكَلَامُ كَالدَّوَاءِ قَلِيلُهُ يَنْفَعُ وَ كَثِيرُهُ قَاتِلٌ!
- (۴) الَّذِينَ يَشْكُرُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ الْمُنْهَمِرَةَ هُمُ الصَّالِحُونَ!

-۴۴ عيّن الخطأ في التعريف:

- (۱) الغَيْم: بخار متراكم لا ينزل منه إلا المطر!
- (۲) القمر: كوكب يدور حول كرة الأرض كلّ شهر!
- (۳) الدرّ: من الأحجار الكريمة التي لونها أبيض غالباً
- (۴) الفُستَاق: من الملابس النسائية ذات ألوان مختلفة!

-۴۵ عيّن الصحيح في الترادف:

- (۱) من الذي أوجَد السماء و ما فيها! وَجَدَ
- (۲) إِنَّ أَنْعَمَ اللَّهُ مِنْهُمْ عَلَى عِبَادِهِ! كثيرة
- (۳) إِنَّ اللَّهَ ذُو حِكْمَةٍ بِالْعِلْمِ! كاملة
- (۴) صَيَّرَ الرَّبُّ الرِّبْعَ الأَرْضِ خَضْرَاءَ! أصبح

-۴۶ عيّن ما فيه اسم مثني:

- (۱) يا عبد الرحمن! في أمان الله حتى لقاء آخر!
- (۲) من يزرع العدوان يحصد الخسران بلا شك!
- (۳) استفدت من ألوان مختلفة في تلوين غرفتي البيت!
- (۴) يا رب! اجعل لي لسان صدق في الذين يأتون بعدي!

-۴۷ عيّن الخطأ (عن الساعة):

- (۱) الساعة الخامسة و خمس دقائق = ۵:۰۵.
- (۲) الساعة السادسة و عشر دقائق = ۶:۰۰.
- (۳) الساعة الحادية عشرة إلا ربعاً = ۱:۰۴.
- (۴) الساعة الواحدة و خمس و ثلاثون دقيقة = ۱:۳۵.

-۴۸ «هي ذهبت إلى المدرسة صباحاً و سترجع إلى البيت مساء!»: عيّن الصحيح عن ضمير «هنّ»:

- (۱) هنّ ذهبت إلى المدرسة صباحاً و سترجعن إلى البيت مساء!
- (۲) هنّ ذهبتنّ إلى المدرسة صباحاً و سيرجعن إلى البيت مساء!
- (۳) هنّ ذهبتنّ إلى المدرسة صباحاً و سترجعن إلى البيت مساء!
- (۴) هنّ ذهبتنّ إلى المدرسة صباحاً و سيرجعن إلى البيت مساء!

-۴۹ عيّن «لا» تختلف عن البقية حسب المعنى:

- (۱) لا ندخل بيوت الآخرين من دون إذن!
- (۲) لا ينام هذا النوع من الحيوان إلا أثناء النهار!
- (۳) لا يتغلب عليك اليأس عند مواجهة المصاعب!
- (۴) لا تحاول لإرضاء جميع الناس فهذه غاية لا تُدرَك!

-۵۰ عيّن الصحيح (بالنظر إلى الفعل):

- (۱) كان الأولاد يلعب في الحديقة العامة!
- (۲) سوف نَزور مرقد الإمام الرضا (ع) في الأسبوع الماضي!
- (۳) تذهب الطالبات إلى المدرسة كلّ يوم إلا الجمعة!
- (۴) لن تُشعر بالوحدة و أنتنّ تقرأن الكتب التي تُعدّ صديقنا!

دین و زندگی

۵۱- مفهوم آیات شریفهٔ سورهٔ دخان: ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ مؤید کدام موضوع است؟

- (۱) میان اهداف انسان و سایر مخلوقات عالم تکوین تمایز وجود دارد که به برخی از ویژگی‌های خاص او مربوط است.
 - (۲) خداوند رحیم و مهربان که از همه مهربان‌تر و از خود ما به نیازهایمان آگاه‌تر است ما را هدایت و راهنمایی کرده است.
 - (۳) همهٔ حیوانات و گیاهان به صورت غریزی به سوی هدف‌های خود در تکاپو هستند و حرکت انسان نیز از این قاعده مستثنا نیست.
 - (۴) در عالم یک چیز است که آن فراموش کردنی نیست اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی تو را باک نیست.
- ۵۲- از توجه به عبارت شریفهٔ «آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد آن مقدار از آن را که بخواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می‌دهیم سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد» کدام پیام مفهوم می‌گردد؟

- (۱) اصل قرار گرفتن اهداف اخروی، مانع بهره‌مندی انسان از نعمت‌های دنیایی نمی‌شوند.
 - (۲) اگر اهداف دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به اهداف اخروی می‌شوند.
 - (۳) برخی از اهداف پایان‌پذیر پاسخگوی استعداد‌های مادی و معنوی بیشتری در وجود ما هستند.
 - (۴) اگر اهداف دنیوی اصل قرار گیرند نمی‌توانند مانع رسیدن به اهداف اخروی شوند.
- ۵۳- تقریب بیشتر به خداوند در گروه چه امری است و کامل‌تر بودن غایت، نتیجهٔ پاسخگویی به کدام ویژگی‌های انسان است؟

- (۱) استفاده از بهره‌های مادی برای رسیدن به آخرت - حقیقت‌جویی و بهره‌مندی از اختیاراتش
 - (۲) اکتساب بیشتر زیبایی‌ها و خوبی‌ها - تنوع استعداد‌های انسان و بی‌نهایت‌طلبی او
 - (۳) استفاده از بهره‌های مادی برای رسیدن به آخرت - تنوع استعداد‌های انسان و بی‌نهایت‌طلبی او
 - (۴) اکتساب بیشتر زیبایی‌ها و خوبی‌ها - حقیقت‌جویی و بهره‌مندی از اختیاراتش
- ۵۴- از آیهٔ شریفهٔ ﴿قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ چه مواردی مستفاد می‌گردد؟
- الف) بهره‌مندی از نعم الهی فقط در سایهٔ تقریب خداوند و در سایهٔ بندگی خداوند متعال به دست می‌آید.
- ب) هر موجودی براساس برنامه‌های غایت‌مند و کاملاً حساب شده به این جهان قدم گذاشته و به سوی آن هدف حکیمانه در حرکت است.
- ج) برنامهٔ روزانهٔ زندگی اعم از دنیوی و اخروی باید براساس رضایت‌مندی خدای متعال انجام پذیرد.
- د) روح بی‌نهایت‌طلب آدمی، جز با سرمنشأ بی‌پایان خوبی‌ها و زیبایی‌ها یعنی خداوند آرام نمی‌گیرد.
- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - د

۵۵- کسانی که خواهان نعمت و پاداش مستمردند، در قرآن کریم به چه صورت سفارش شده‌اند؟

- (۱) ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ (۲) ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ (۳) ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ (۴) ﴿مَنْ كَانَ يَرْيُدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾
- ۵۶- اگر از ما بپرسند: «چرا مؤمنان زیرک‌ترین افراد جهان‌اند.» در پاسخ چه می‌گوییم و مفهوم ضرب‌المثل «با یک تیر چند نشان زدن» در کدام عبارت قرآنی تجلی دارد؟

- (۱) زیرا تلاش برای رسیدن به نعمت‌های دنیوی نه تنها بد نیست بلکه ضروری و واجب است. - ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ﴾
- (۲) زیرا آنان با انتخاب خداوند به عنوان هدف اصلی از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند. - ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ﴾
- (۳) زیرا آنان با انتخاب خداوند به عنوان هدف اصلی از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند. - ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾
- (۴) زیرا تلاش برای رسیدن به نعمت‌های دنیوی نه تنها بد نیست بلکه ضروری و واجب است. - ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾

۵۷- بیت زیر به دنبال انتقال کدام مفهوم به مخاطب است؟

«ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟ خوبی قمر بهتر، یا آن‌که قمر سازد؟»

- (۱) با توجه به تفاوت نگاه انسان‌ها، برای انتخاب صحیح هدف‌ها و دل بستن به آن‌ها نیازمند معیار و ملاک هستیم.
- (۲) هر کس با بینش و نگرش و جهان‌بینی خاص خود به سراغ هدفی می‌رود لذا خاستگاه اختلاف در هدف‌ها نوع نگاه است.
- (۳) هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.
- (۴) انسان همانند موجودات دیگر هدفی دارد که گام نهادن در دنیا فرصتی برای رسیدن به آن است.

۵۸- قرآن کریم در سوره بقره عاقبت کسانی که می‌گویند: «پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار» را چگونه بیان می‌کند؟

(۱) «آن‌چه نزد خداست بهتر و پایدارتر است، آیا اندیشه نمی‌کنید.»

(۲) «اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند سریع الحساب است.»

(۳) «آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد پاداش داده خواهد شد.»

(۴) «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.»

۵۹- آن‌چه که نشان‌دهنده گرامیداشت انسان و جایگاه ویژه او در نظام آفرینش است کدام است؟

(۱) نزدیک شدن به خداوند با اکتساب زیبایی‌ها و خوبی‌ها و آبادسازی سرای آخرت

(۲) آماده شدن برای شناخت ودیعه‌های الهی و شناخت موانع حرکت به سوی تقرب الهی

(۳) آفرینش جهان خلقت و آن‌چه در آن است برای انسان و توانایی بهره‌مندی از آن

(۴) عنایت قوه تعقل و اندیشه و توانایی تشخیص راه‌های غلط و درست در زندگی

۶۰- اولین قدم در مسیر فلاح چیست و بیت «دوست نزدیک‌تر از من به من است / وین عجب‌تر که من از وی دورم» به کدام ویژگی انسان اشاره دارد؟

(۱) شناخت سرمایه‌ها و استعدادها انسان و شناخت موانع حرکت او در مسیر تقرب به خدا و نحوه مقابله با آن‌ها - گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها

(۲) شناخت سرمایه‌ها و استعدادها انسان و شناخت موانع حرکت او در مسیر تقرب به خدا و نحوه مقابله با آن‌ها - سرشت خدا آشنا

(۳) شناخت و معرفت جامع‌ترین و اصلی‌ترین هدف زندگی انسان یعنی تقرب و نزدیکی به خدا - سرشت خدا آشنا

(۴) شناخت و معرفت جامع‌ترین و اصلی‌ترین هدف زندگی انسان یعنی تقرب و نزدیکی به خدا - گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها

۶۱- چرا در روز رستاخیز گناهکاران نباید هیچ کس را جز خودشان ملامت کنند و عامل اصلی گناه و سقوط خودشان هستند؟

(۱) عامل طغیانگر درونی و نفس لوامه انسان را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی به گناه فرا می‌خواند.

(۲) نفس اماره در روز قیامت ادعا می‌کند که خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید، لذا خود را سرزنش کنید.

(۳) میل سرکش درونی، سوگند خورده که انسان را بفریبید و او را از تعقل و تفکر دور کند.

(۴) عوامل بیرونی هیچ تسلطی بر انسان ندارند و انسان خود باید راه حق و باطل را انتخاب کند.

۶۲- با امعان نظر به این‌که انسان‌ها فضائی هم‌چون صداقت را دوست دارند و از رذائلی هم‌چون دورویی بیزارند، کدام آیه ما را به این موضوع

رهنمون می‌سازد؟

(۱) ﴿وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ﴾

(۲) ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُم بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً﴾

(۳) ﴿وَ نَفْسِي وَ مَا سَوَّاهَا فَالْتَمَّهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

(۴) ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾

۶۳- در بیان قرآن کریم در سوره ملک در میان دوزخیان نبودن، نتیجه برخورداری از کدام سرمایه انسان است و نیروی عنایت شده به انسان که

مسیر درست زندگی را از راه‌های غلط تشخیص می‌دهد، چیست؟

(۱) اندیشه - عقل (۲) اندیشه - اختیار (۳) نفس لوامه - عقل (۴) نفس لوامه - اختیار

۶۴- کدام‌یک درباره نفس اماره صحیح است؟

(الف) در میان انسان‌ها عداوت و کینه ایجاد می‌کند و از یاد خدا و نماز باز می‌دارد.

(ب) اعمال زشتشان را در نظرشان زینت می‌دهد و فریفته آرزوهای طولانی می‌شوند.

(ج) برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل باز می‌دارد.

(د) انسان را از خدا غافل می‌کند و او را سرگرم دنیا می‌کند و کارش وسوسه کردن و فریب دادن انسان است.

(ه) طغیانگر درونی است که در کلام امیرالمؤمنین علی (ع) دشمن حداکثری انسان است.

(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) ج - ه

- ۶۵- عکس العمل نشان دادن در مقابل گناه و زشتی نشأت گرفته از کدام سرمایه انسان است و مانع خوشی های زودگذر دنیایی کدام است؟
- (۱) ﴿وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ﴾ - عقل
(۲) ﴿وَوَيْسَىٰ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾ - عقل
(۳) ﴿وَوَيْسَىٰ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾ - وجدان
(۴) ﴿وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ﴾ - وجدان
- ۶۶- در کلام نورانی قرآن کریم به ترتیب چه کسانی را شیطان با آرزوهای طول و دراز می فریبد و با چه چیزی میان مردم عداوت و کینه ایجاد می کند؟
- (۱) کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن ها پشت به حق کردند - زینت دادن گناه
(۲) کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن ها پشت به حق کردند - قمار و شراب
(۳) کسانی که دل هایشان پراکنده است و تعقل نمی کنند - قمار و شراب
(۴) کسانی که دل هایشان پراکنده است و تعقل نمی کنند - زینت دادن گناه
- ۶۷- کدام موضوع از حدیث امیرالمؤمنین علی (ع) که می فرماید: «مَا رَأَيْتُ شَيْئًا إِلَّا وَرَأَيْتُ اللَّهَ قَبْلَهُ وَبَعْدَهُ وَمَعَهُ» قابل برداشت است؟
- (۱) انسان های آگاه دائماً سایه لطف و رحمت خدا را احساس می کنند و خود را نیازمند عبادات پیوسته او می دانند.
(۲) دیدن مخلوقات با بصیرت دل، بیانگر فطرت خداجوی انسان و سرشت خدا آشناست.
(۳) همه کائنات من جمله انسان در وجود و هستی خود وامدار حق تعالی هستند.
(۴) موجودات عالم تکوین احتیاج دائمی و آن به آن به خدا دارند و تدبیرکننده هستی اوست.
- ۶۸- شکوفا کننده استعداد های انسان و نویددهنده امید به آینده های زیباتر کدام است و این موضوع چگونه در مستند نبوی ترسیم گشته است؟
- (۱) پاکي و صفای قلبی انسان - «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَىٰ نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»
(۲) پاکي و صفای قلبی انسان - «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»
(۳) تفکر و اندیشه انسان - «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»
(۴) تفکر و اندیشه انسان - «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَىٰ نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»
- ۶۹- اعتقاد به این که «خدا هم آفریننده نیازمند است» مستلزم پذیرش چه تفکری است؟
- (۱) هر کدام از ما براساس فطرت خویش، خدا را می یابیم و حضورش را درک می کنیم.
(۲) هیچ چیزی وجود پیدا نکند زیرا منتهی به تسلسل علت ها می شود.
(۳) هر موجودی که وجود و هستی دارد، برای پیدایش به آفریننده نیاز دارد.
(۴) هر پدیده ای که وجودش از خودش نیست برای موجود شدن نیازمند به پدیده ای است که وجودش از خودش باشد.
- ۷۰- موضوع برداشت شده از آیه شریفه ﴿يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلِّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾ در کدام گزینه منعکس شده است؟
- (۱) تنها مخلوقاتی که مطالبه دائمی از خداوند داشته باشند، خداوند دست اندر کار امور آن ها خواهد بود.
(۲) درخواست پیوسته مخلوقات از خداوند متعال، شرط فیض بخشی خداوند به آن ها است.
(۳) جهان به صورت دائم و پیوسته نیازمند خداوند است و این نیازمندی دائمی است به طوری که هیچ گاه قطع یا کم نمی گردد.
(۴) تنها این انسان است که دائماً دست نیاز به سوی خداوند دارد و از او درخواست می کند.
- ۷۱- هر یک از عبارات زیر در صدد توضیح و تشریح کدام موضوعات است؟
- معرفتی عمیق و والا
- سرچشمه بندگی
- افزایش بندگی
- (۱) با هر چیزی خدا را دیدن - عبودیت - تابع افزایش خویش شناسی
(۲) با هر چیزی خدا را دیدن - آگاهی - تابع افزایش خویش شناسی
(۳) خداوند نور هستی است - آگاهی - متبوع درک بیشتر فقر و نیاز
(۴) خداوند نور هستی است - عبودیت - متبوع درک بیشتر فقر و نیاز
- ۷۲- شاعر حماسه سرا فردوسی بزرگ در بیت «به بینندگان آفریننده را / نبینی، مرنجان دو بیننده را» از کدام عبارت شریفه الهام گرفته است و این اعتقاد ما را به کدام صفات الهی رهنمون می سازد؟
- (۱) ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْآبْصَارُ﴾ - علیم و بصیر
(۲) ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْآبْصَارُ﴾ - لطیف و خبیر
(۳) ﴿وَهُوَ يُدْرِكُ الْآبْصَارَ﴾ - لطیف و خبیر
(۴) ﴿وَهُوَ يُدْرِكُ الْآبْصَارَ﴾ - علیم و بصیر

۷۳- این‌که یک بتا جدا از سازنده خود می‌تواند به وجودش ادامه دهد چه علتی دارد و این موضوع بیانگر کدام تفاوت میان آفریننده هستی و سازنده بنا است؟

- ۱) بتا، قسمتی از اجزای ساختمان را به وجود آورده ولی نظم کلی آن به عهده او بوده است - نیازمندی در پیدایش مخلوقات به خداوند
- ۲) بتا، قسمتی از اجزای ساختمان را به وجود آورده ولی نظم کلی آن به عهده او بوده است - نیازمندی در بقای مخلوقات به خداوند
- ۳) بتا، ناظم ساختمان و با استفاده از مواد موجود و جابه‌جایی آن به ساختمان نظم داده است - نیازمندی در بقای مخلوقات به خداوند
- ۴) بتا، ناظم ساختمان و با استفاده از مواد موجود و جابه‌جایی آن به ساختمان نظم داده است - نیازمندی در پیدایش مخلوقات به خداوند

۷۴- پاسخ درخوری که می‌توانیم به پرسش «آیا ما می‌توانیم به ذات خدا پی ببریم و بدانیم که او چیست؟» بدهیم در کدام گزینه به منصفه ظهور گذاشته شده است؟

- ۱) انسان در پشت پرده ظاهر و در ورای هر چیزی می‌تواند خدا را ببیند که در قدم نخست مشکل به نظر می‌آید اما هدفی امکان‌پذیر و قابل دسترس است.
- ۲) خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار می‌شوند و وجودشان به وجود او وابسته است.
- ۳) چون خداوند حقیقتی نامحدود دارد در ظرف ذهن ما نمی‌گنجد، هر چیهستی که برای خدا فرض کنیم او را در حد تصورات ذهنی خود پایین آورده و محدود کرده‌ایم.

۴) چون ذهن ما به حقیقت خداوند احاطه پیدا نمی‌کند از این رو نمی‌توانیم صفات و ویژگی‌های خداوند را از راه شناخت مخلوقاتش بشناسیم.

۷۵- با امعان نظر به بیت «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید» چرا با نگاه دقیق و اندیشه در جهان هستی می‌توان در هر چیزی خدا را مشاهده کرد؟

- ۱) زیرا تمام کائنات هستی، وجودشان را نیازمند تمایلات پیوسته الهی می‌دانند.
- ۲) چون ذهن انسان توان گنجایش فهم چیهستی و ذات همه موجودات عالم تکوین را ندارد.
- ۳) چون جهان خلقت با همه موجوداتش همواره و هر آن به خداوند نیازمند است.
- ۴) زیرا هر موجودی در حدّ خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر صفات الهی است.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- People are definitely sure that in the near future doctors a medicine for this virus and they all the patients.
- 1) are going to find / are going to cure
 - 2) will find / are going to cure
 - 3) finds / will cure
 - 4) will find / will cure
- 77- I my lessons. Tomorrow my friend and I an important lecture. Don't make too much noise, turn down the radio or I tell your mom.
- 1) 'm going to study / 'm going to have / 'm going to
 - 2) will study / will have / 'm going to
 - 3) 'm going to study / are going to have / will
 - 4) will study / are going to have / 'm going to
- 78- Which one is correct?
- 1) Look at the sky. It is dark and windy. It will rain today.
 - 2) A: Will she helps me? B: Yes, she will help you.
 - 3) The traffic is terrible. We are going to miss our flight.
 - 4) One of my teacher are going to teach us a new lesson.

- 79- **A: I have read this device's brochure for three times and I have no idea how to use it. I'm totally confused.**
B: It's a walk in the park. I you.
1) am going to help 2) will to help 3) will help 4) going to help
- 80- **If you could help me find him or if anyone has any information they can give me I would greatly it.**
1) improve 2) dedicate 3) forgive 4) appreciate
- 81- **Brain death implies the complete and permanent absence of neurological in the cortex and the brainstem.**
1) function 2) diary 3) vase 4) score
- 82- **The Institute of Medicine has a history of publishing weighty reports on important subjects.**
1) dedicated 2) founded 3) distinguished 4) recorded
- 83- **Some men hours to sit-ups, crunches and leg raises every week, in order to keep their stomach muscles trim and looking good.**
1) regard 2) donate 3) boost 4) dedicate
- 84- **Most students will immediately data given in the text because of the use of English rather than metric units.**
1) improve 2) increase 3) comprehend 4) burst
- 85- **Pet parrots and mynah birds, in particular, are famous for their ability to copy words and taught to them by their owners.**
1) thoughts 2) feelings 3) expressions 4) memories
- 86- **My idea is to my time doing practice in the mornings and evenings and then to do either written or oral translations during the day.**
1) take care 2) divide 3) feed 4) follow
- 87- **My had not put my arm in a cast, so any movement was quite painful until the bones knitted.**
1) physician 2) diary 3) tear 4) kindness

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

People wonder why kids have gotten so much more disrespectful these days. We see children and teens arguing with adults, using bad language, copping an attitude and not using manners or respecting their elders. ...88... this has become the norm for many children and teens. In my opinion, it is really a difficult world right now than the one we were ...89... in. Movies, music, video games and television all seem to glorify a disrespectful, angry, rude way of dealing with others. This means that in some ways teachers have to work harder ...90... parents to teach our kids to be respectful. Added to this is the fact that parents are also busier than ever before, which makes it much harder to respond immediately to their kids and they don't know what ...91... in the future and how they will react. All parents are responsible and it is crystal clear they should ...92... of their children in all situations.

- 88- 1) Hopefully 2) Suddenly 3) Mostly 4) Sadly
- 89- 1) brought up 2) set up 3) burst up 4) added up
- 90- 1) for 2) as 3) than 4) like
- 91- 1) will do they 2) are going to they do 3) they will 4) are they going to do
- 92- 1) take care 2) keep off 3) pay attention 4) put out

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Nowadays, there are many teenagers who think being rude is fashionable. They think rude and aggressive behavior is considered smart. They talk back when corrected, push past elders walking slowly and never even consider lending a helping hand to an elderly person. The respect for elders is a process in which you give honor to older people and in return they give you their blessings and also help you in everything.

The younger people respect the elders by various things-by bowing their head in front of them and calling them not by their name.

Why is it important to care for our elders? I think first of all we need to remember that they are our mothers and fathers, and our first teachers. They teach us how to love, how to care, how to forgive, and how to accept. Secondly, Elders have more knowledge and wisdom than any of us. They have come so far and they have learned so much. We have a responsibility to learn from that wisdom. But the most important thing is their experience. We may or may not know all the ups and downs they have faced in life, but they have gained experience that is worth respecting and learning from. Our elders may hide much pain from us, because they don't want us to feel the pain. The least we can do is appreciate them for all they have gone through and learn from their insight into situations. It is very important to respect your elders because when you respect the elders they feel very good about you and when they feel good about you, they help you in various problems of your life.

93- What is the main topic of this passage?

- 1) How should we respect our elders?
- 2) Why respecting our elders is important in our life?
- 3) Teenagers who think being rude is fashionable.
- 4) What is the process of respecting our elders?

94- The underlined word "they" in paragraph 3 of the passage refers to

- 1) elders
- 2) mothers
- 3) fathers
- 4) teachers

95- According to the passage, which of the following is True?

- 1) We need to remember that elders are our mothers and fathers, and our second teachers.
- 2) We do not know all the ups and downs that our elders have faced in life.
- 3) Our elders may hide much pain from us, because they don't want us to feel the pain.
- 4) There are a few teenagers who think being rude is fashionable.

96- The underlined word "wisdom" in paragraph 3 of the passage is closest in meaning to

- 1) experience
- 2) leadership
- 3) advice
- 4) knowledge

Passage 2:

Blue whales are the largest animals on Earth. They are also the largest animals known to have ever existed. This means that they are bigger than the dinosaurs that lived millions of years ago. Blue whales weigh as much as 33 elephants (200 tons) and can be up to 100 feet long. A baby blue whale is called a calf. They drink over 100 gallons of milk every day.

Blue whales can live as long as humans. They can live to be 80 to 90 years old. Blue whales live alone or in pairs. They are not like other types of whales that live in groups known as pods. Blue whales make a variety of sounds underwater. Scientists believe they make these sounds to communicate with each other. Some of the sounds they make can be heard for hundreds of miles underwater.

The biggest threat to blue whales is humans. Blue whales are hunted for their whale oil. Blue whales almost became extinct during the early part of the 20th century. This means they would have disappeared from the Earth forever. Blue whales also face other threats from humans in their ocean environment. Ships sometimes strike whales and injure them. Ships also produce ocean noise that makes it hard for whales to communicate. Ocean pollution and fishing are other dangers facing blue whales. They sometimes become tangled and trapped in fishing nets.

Blue whales are an endangered species. Endangered species are animals that are in danger of disappearing forever. Only 10,000 to 25,000 blue whales remain in the world's oceans. It is important to protect blue whales because they play a key role in the ocean's food chain.

97- What is the main topic of the passage?

- 1) ocean's food chain
- 2) the large animals on Earth
- 3) the largest animals known to have ever existed
- 4) endangered ocean's species

98- According to the passage, blue whales face threats from humans such as

- 1) ships sometimes ruin their habitat with their anchor
- 2) ships produce ocean noise that makes it hard for whales to swim
- 3) ocean pollution and fishing
- 4) humans make them blind for their whale oil

99- The underlined word "they" in the first paragraph refers to

- 1) blue whales
- 2) babies
- 3) dinosaurs
- 4) calves

100- Which of the following is Not False based on the passage?

- 1) Only less than twenty-five thousand blue whales remain in the world's oceans.
- 2) Blue whales can live as long as humans only when they live alone.
- 3) All the sounds they make can be heard for hundreds of miles underwater.
- 4) Blue whales are as big as dinosaurs that lived millions of years ago.

نمونه‌برنامه مطالعات آزمون

برای مشاهده نسخه کامل به صفحه شخصی خود در سایت azmoon.gaj.ir مراجعه نمایید.

برنامه مطالعاتی آزمون ۷ آبان ۱۴۰۰ - داوطلبین دوازدهم و فارغ التحصیل رشته انسانی

روز و تاریخ	تاریخ	بازه اول	بازه دوم	بازه سوم	بازه چهارم	بازه پنجم	بازه ششم	بازه هفتم
شنبه ۲۴ مهر	فارغ التحصیل	تست قرابت	ریاضی و آمار ۳ فصل ۱ صفحه ۱۵ تا ۹ کتاب	ادبیات ۳ درس ۳ کتاب	تاریخ ۳ درس ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	علوم و فنون ۳ درس ۲ کتاب	-----	-----
		مروود درس روز- تکلیف	فلسفه ۲ درس ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	زبان ۳ درس ۱ صفحه ۱ تا ۴ کتاب و درسیه/اجزوه	جغرافیا ۳ درس ۱ صفحه ۱ تا ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	روانشناسی درس ۲ و ۳ صفحه ۴ تا ۱۷ کتاب و درسیه/اجزوه	-----	-----
یکشنبه ۲۵ مهر	فارغ التحصیل	تست آرایه	ریاضی و آمار ۱ یا ۲ فصل ۱ و ۲ یا ۳ و ۴ صفحه ۵ تا ۲۹ یا ۳۰ تا ۳۲ کتاب	عربی ۳ درس ۱ صفحه ۱ تا ۷ کتاب و درسیه/اجزوه	اقتصاد بخش ۱ (فصل ۳) کتاب	علوم و فنون ۲ یا ۱ درس ۳ و ۴ دهم یا ستایش تا درس ۳ و ۴ یازدهم کتاب	-----	-----
		مروود درس روز- تکلیف	جامعه ۳ درس ۲ صفحه ۱۵ تا ۱ کتاب	ادبیات ۱ درس ۷ تا ۵ کتاب	جغرافیا ۲ یا ۱ درس ۳ و ۴ دهم یا درس ۳ و ۴ یازدهم کتاب و درسیه/اجزوه	علوم و فنون ۳ ستایش و درس ۱ مرور	-----	-----
دوشنبه ۲۶ مهر	فارغ التحصیل	تست دستور	ریاضی و آمار ۱ یا ۲ فصل ۱ و ۲ یا ۳ و ۴ صفحه ۵ تا ۲۹ یا ۳۰ تا ۳۲ کتاب	عربی ۳ درس ۱ صفحه ۱ تا ۷ کتاب و درسیه/اجزوه	اقتصاد بخش ۱ (فصل ۳) کتاب	علوم و فنون ۲ یا ۱ درس ۳ و ۴ دهم یا ستایش تا درس ۳ و ۴ یازدهم تست	-----	-----
		زبان فارسی	جامعه ۳ درس ۲ صفحه ۱۵ تا ۱ کتاب	ادبیات ۱ درس ۷ تا ۵ کتاب	جغرافیا ۲ یا ۱ درس ۳ و ۴ دهم یا درس ۳ و ۴ یازدهم کتاب و درسیه/اجزوه	علوم و فنون ۲ یا ۱ درس ۳ و ۴ دهم یا ستایش تا درس ۳ و ۴ یازدهم تست	-----	-----
سه شنبه ۲۷ مهر	فارغ التحصیل	درک مطلب عربی	ریاضی و آمار ۱ یا ۲ فصل ۱ و ۲ یا ۳ و ۴ صفحه ۵ تا ۲۹ یا ۳۰ تا ۳۲ کتاب	دینی ۳ درس ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	جامعه ۱ درس ۳ کتاب و درسیه/اجزوه	علوم و فنون ۲ یا ۱ درس ۳ و ۴ دهم یا ستایش تا درس ۳ و ۴ یازدهم تست	-----	-----
		مروود درس روز- تکلیف	جامعه ۳ درس ۲ صفحه ۱۵ تا ۱ کتاب	دینی ۳ درس ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	جامعه ۱ درس ۳ کتاب و درسیه/اجزوه	علوم و فنون ۲ یا ۱ درس ۳ و ۴ دهم یا ستایش تا درس ۳ و ۴ یازدهم تست	-----	-----
چهارشنبه ۲۸ مهر	فارغ التحصیل	درک مطلب زبان	ریاضی و آمار ۳ فصل ۱ و ۲ یا ۳ و ۴ صفحه ۵ تا ۲۹ یا ۳۰ تا ۳۲ کتاب	زبان ۱ درس ۱ صفحه ۱ تا ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	ریاضی و آمار ۳ فصل ۱ صفحه ۱ تا ۱۵ تست	تاریخ ۲ یا ۱ درس ۲ تا ۴ دهم یا درس ۲ تا ۴ یازدهم کتاب و درسیه/اجزوه	-----	-----
		تکلیف	فلسفه ۱ درس ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	زبان ۱ درس ۱ صفحه ۱ تا ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	ریاضی و آمار ۳ فصل ۱ صفحه ۱ تا ۱۵ تست	جامعه ۳ درس ۲ و ۳ کتاب و درسیه/اجزوه	تاریخ ۲ یا ۱ درس ۲ تا ۴ دهم یا درس ۲ تا ۴ یازدهم کتاب و درسیه/اجزوه	-----
پنجشنبه ۲۹ مهر	فارغ التحصیل	مروود لغت و املا	ریاضی و آمار ۳ فصل ۱ و ۲ یا ۳ و ۴ صفحه ۵ تا ۲۹ یا ۳۰ تا ۳۲ کتاب	زبان ۱ درس ۱ صفحه ۱ تا ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	ریاضی و آمار ۳ فصل ۱ صفحه ۱ تا ۱۵ تست	تاریخ ۲ یا ۱ درس ۲ تا ۴ دهم یا درس ۲ تا ۴ یازدهم کتاب و درسیه/اجزوه	-----	-----
		تکلیف	فلسفه ۱ درس ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	زبان ۱ درس ۱ صفحه ۱ تا ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	ریاضی و آمار ۳ فصل ۱ صفحه ۱ تا ۱۵ تست	جامعه ۳ درس ۲ و ۳ کتاب و درسیه/اجزوه	تاریخ ۲ یا ۱ درس ۲ تا ۴ دهم یا درس ۲ تا ۴ یازدهم کتاب و درسیه/اجزوه	-----
جمعه ۳۰ مهر	فارغ التحصیل	مروود لغت عربی و زبان	ریاضی و آمار ۳ درس ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	عربی ۱ درس ۳ و ۴ کتاب و درسیه/اجزوه	اقتصاد بخش ۱ (فصل ۳) درسیه/اجزوه	ادبیات ۳ ستایش و درس ۱ مرور	-----	-----
		تکلیف	فلسفه ۱ درس ۲ کتاب و درسیه/اجزوه	عربی ۱ درس ۳ و ۴ کتاب و درسیه/اجزوه	اقتصاد بخش ۱ (فصل ۳) درسیه/اجزوه	ادبیات ۳ ستایش و درس ۱ مرور	-----	-----

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۸

جمعه ۱۴۰۰/۰۷/۲۳

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۹۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضیات	۱۵	اجباری	۱۰۱	۱۱۵	۳۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰		۱۲۶	۱۳۵	
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	اجباری	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰		۱۷۱	۱۸۰	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ	۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰		۲۱۱	۲۲۰	
۶	جغرافیا	۱۰	اجباری	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰		۲۴۱	۲۵۰	
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰		۲۷۱	۲۸۰	
۸	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰		۳۰۱	۳۱۰	
۹	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

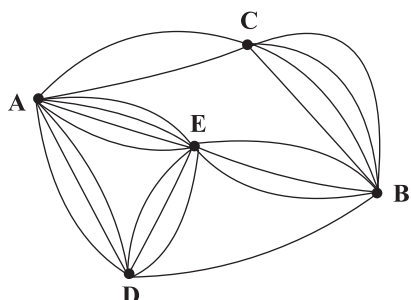

DriQ.com

ریاضیات

۱۰۱- طبق نمودار زیر، به چند طریق می‌توان از شهر A به شهر B سفر کرد؟

۴۰ (۱)

۴۸ (۲)

۵۰ (۳)

۶۲ (۴)

۱۰۲- تعداد اعداد سه‌رقمی زوج کدام است؟

۴۵۰ (۴)

۴۰۰ (۳)

۴۷۵ (۲)

۵۰۰ (۱)

۱۰۳- از بین ۵ دانش‌آموز رشته انسانی و ۴ دانش‌آموز رشته تجربی و ۳ دانش‌آموز رشته ریاضی و ۲ دانش‌آموز رشته کار و دانش، به چند طریق می‌توان یک دانش‌آموز انتخاب کرد؟

۱۲۰ (۴)

۳۶ (۳)

۲۰ (۲)

۱۴ (۱)

۱۰۴- چند عدد سه‌رقمی مضرب ۵ وجود دارد؟

۲۴۰ (۴)

۱۸۰ (۳)

۱۶۰ (۲)

۱۲۰ (۱)

۱۰۵- تعداد جایگشت‌های حروف کلمه «خوزستان» به طوری که حرف «س» همواره در وسط قرار گیرد، کدام است؟

۷۲۰ (۴)

۶۴۰ (۳)

۵۴۰ (۲)

۴۸۰ (۱)

۱۰۶- می‌خواهیم کارت‌هایی بسازیم که در سمت چپ، اعداد دورقمی و در سمت راست، یکی از حروف الفبای فارسی قرار گیرد. حداکثر چند کارت می‌توان ساخت؟

۲۹۴۰ (۲)

۲۸۸۰ (۱)

۳۱۲۰ (۴)

۳۰۶۰ (۳)

۱۰۷- چند عدد سه‌رقمی و با ارقام متمایز وجود دارد؟

۷۰۲ (۴)

۶۴۸ (۳)

۵۲۴ (۲)

۴۶۸ (۱)

۱۰۸- با ارقام ۸, ۷, ۴, ۱, ۰ چند عدد زوج سه‌رقمی و بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

۳۲ (۴)

۳۰ (۳)

۲۸ (۲)

۲۴ (۱)

۱۰۹- نادر، وحید و بهنام به همراه سه نفر دیگر به چند طریق می‌توانند در یک صف قرار گیرند، به طوری که نادر در ابتدای صف و وحید و بهنام نیز کنار هم باشند؟

۴۸ (۴)

۳۶ (۳)

۲۴ (۲)

۱۸ (۱)

۱۱۰- چه تعداد از روابط زیر، صحیح است؟

ت) $۰! + ۰! + ۱! + ۱! = ۴!$

پ) $۷! = ۷ \times ۶!$

ب) $(۴!)^۲ = ۱۶!$

الف) تعریف نشده $\frac{۲!}{۰!}$

سه (۴)

دو (۳)

یک (۲)

صفر (۱)

۱۱۱- حاصل $\frac{۱۱! + ۱۰!}{۱۱! - ۱۰!}$ کدام است؟

۱/۸ (۴)

۱/۶ (۳)

۱/۴ (۲)

۱/۲ (۱)

۱۱۲- چهار افسر و سه سرباز به چند طریق می‌توانند دور یک میز دایره‌ای بنشینند؟

۵۰۴۰ (۴)

۷۲۰ (۳)

۴۸۰ (۲)

۳۶۰ (۱)

۱۱۳- از تساوی $(n-3)! = 24$ ، مقدار $\frac{n!}{(n-2)!}$ کدام است؟

- ۳۰ (۱) ۴۲ (۲) ۵۶ (۳) ۷۲ (۴)

۱۱۴- تعداد جایگشت‌های حروف کلمه «BAHARAN» که در آن‌ها حروف A یک در میان قرار گیرند، کدام است؟

- ۱۸ (۱) ۲۰ (۲) ۲۴ (۳) ۴۸ (۴)

۱۱۵- با استفاده از ارقام ۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۸, ۹ چند جایگشت می‌توان ساخت که ارقام فرد همواره کنار هم باشند؟

- ۵! (۱) ۶! (۲) ۵! × ۲! (۳) ۶! × ۳! (۴)

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سؤالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- ریشه بزرگ‌تر معادله $24 = 8x(2x-5)$ کدام است؟

- ۳ (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴)

۱۱۷- مجموع دو عدد معکوس هم، برابر $\frac{25}{13}$ است. عدد بزرگ‌تر کدام است؟

- $\frac{2}{3}$ (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴)

۱۱۸- به ازای کدام مقدار a ریشه‌های معادله درجه دوم $x^2 - x + a - 2 = 0$ دو عدد صحیح متوالی‌اند؟

- ۱ (۱) -۱ (۲) ۲ (۳) -۲ (۴)

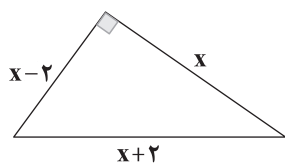
۱۱۹- مجموع نصف و ثلث و ربع عددی از خود آن عدد ۲ واحد بیشتر است. نصف آن کدام است؟

- ۱۸ (۱) ۱۶ (۲) ۱۴ (۳) ۱۲ (۴)

۱۲۰- به ازای چه حدودی از a معادله درجه دوم $3x^2 + (a-1)x - 2 = 0$ دارای دو جواب حقیقی است؟

- (۱) هر مقدار a (۲) هیچ مقدار a (۳) $a > 1$ (۴) $a > \frac{2}{3}$

۱۲۱- مساحت مثلث زیر کدام است؟

سایت کنکور
Konkur.in

- ۱۲ (۱)

- ۱۸ (۲)

- ۲۴ (۳)

- ۳۶ (۴)

۱۲۲- اگر یکی از جواب‌های معادله $4x^2 + (2m-4)x + m^2 + 6m - 7 = 0$ برابر $\frac{1}{4}$ باشد، مجموع مقادیر m کدام است؟

- ۷ (۱) -۷ (۲) ۹ (۳) -۹ (۴)

۱۲۳- اگر $\frac{A}{x-2} + \frac{B}{x+2} = \frac{4}{x^2-4}$ حاصل A-B کدام است؟

- صفر (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) -۴ (۴)

۱۲۴- دو شیر آب A و B به یک استخر متصل‌اند. شیر A استخر را ۱۰ ساعت زودتر از شیر B پر می‌کند. چنانچه دو شیر با هم باز باشند، آن‌گاه استخر در ۱۲ ساعت پر می‌شود. شیر B به تنهایی استخر را در چند ساعت پر می‌کند؟

- ۲۶ (۱) ۲۸ (۲) ۳۰ (۳) ۳۲ (۴)

۱۲۵- مجموع ریشه‌های حقیقی معادله $0 = (x^2 - x) - 2(x^2 - x) - 3 = 0$ کدام است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- گزاره $(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

- (۱) p (۲) q (۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

۱۲۷- اگر گزاره‌های p و q درست باشند، گزاره $(p \wedge r) \Rightarrow (\sim p \wedge \sim q)$ هم‌ارز کدام است؟

- (۱) همواره درست (۲) همواره نادرست (۳) r (۴) $p \vee r$

۱۲۸- نقیض گزاره $(p \vee q) \Rightarrow r$ کدام است؟

- (۱) $(\sim p \vee \sim q) \Rightarrow \sim r$ (۲) $(p \vee q) \wedge \sim r$ (۳) $\sim r \Rightarrow (\sim p \vee \sim q)$ (۴) $(p \wedge q) \vee \sim r$

۱۲۹- اگر گزاره‌های دلخواه p و q به ترتیب گزاره‌های درست و نادرست باشند، ارزش گزاره $(p \Leftrightarrow r) \Rightarrow (p \wedge q)$ کدام است؟

- (۱) همواره درست (۲) همواره نادرست (۳) r (۴) $\sim r$

۱۳۰- کدام گزاره به جای علامت سؤال باید قرار گیرد؟

- (۱) $p \wedge \sim q$

- (۲) $q \wedge \sim p$

- (۳) $q \vee \sim p$

- (۴) $\sim p \vee q$

p	q	(?)
د	د	د
د	ن	ن
ن	د	د
ن	ن	د

۱۳۱- اگر گزاره‌ای درست باشد، هم‌ارز گزاره $(p \wedge r) \Rightarrow (\sim p \vee \sim q)$ کدام است؟

- (۱) p (۲) $\sim p$ (۳) q (۴) $\sim q$

۱۳۲- گزاره $p \vee (q \wedge r) \wedge ((p \vee \sim q) \vee \sim r)$ هم‌ارز کدام است؟

- (۱) همواره درست (۲) همواره نادرست (۳) p (۴) q

۱۳۳- اگر گزاره $(q \vee r) \Leftrightarrow p$ نادرست و q گزاره‌ای درست باشد، ارزش گزاره‌های زیر کدام است؟

- (الف) $(p \vee q) \Leftrightarrow (\sim q \wedge r)$ (ب) $(p \wedge \sim r) \vee (\sim q \wedge r)$

- (۱) هر دو درست (۲) هر دو نادرست (۳) «الف» درست و «ب» نادرست (۴) «الف» نادرست و «ب» درست

۱۳۴- اگر گزاره $\sim p \Rightarrow (q \Rightarrow p)$ نادرست باشد، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) p درست و q نادرست (۲) p نادرست و q درست (۳) p و q هر دو درست (۴) p و q هر دو نادرست

۱۳۵- اگر ارزش گزاره $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، ارزش گزاره $(p \vee q) \Rightarrow r$ کدام است؟

- (۱) همواره درست (۲) همواره نادرست (۳) هم‌ارز p (۴) هم‌ارز r

۱۳۶- کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- (الف) شخصی در زمین خود می‌تواند هم پنبه بکارد و ۱۱۰ میلیون درآمد کسب کند، یا گندم بکارد و ۸۰ میلیون به دست بیاورد و یا به کشت جو روی بیاورد و ۱۳۰ میلیون کسب کند. اگر او کشت پنبه را انتخاب کند، کدام گزینه در رابطه با هزینه فرصت انتخاب او صحیح است؟
(ب) عبارت «از نظر اسلام تلاش برای رسیدن به رفاه و توانگری مالی پسندیده است» مربوط به کدام یک از احادیث زیر است؟
(ج) کدام یک از جوامع به شدت تحت تأثیر اقتصادهای مهاجم و بیگانه است؟
(د) وظیفه بازیگران بین‌المللی اقتصادها چیست؟

(۱) الف: هزینه فرصت این انتخاب او ۱۳۰ میلیون است. ب: الکاد علی عیاله، کالمجاهد فی سبیل الله ج: کشوری که وضعیت اقتصادی نابسامانی داشته باشد. د: حفظ حقوق کشورها در تجارت جهانی و کمک به رونق روابط اقتصادی فراملی

(۲) الف: وی بهترین گزینه ممکن را انتخاب کرده پس هزینه فرصت ندارد. ب: من لا معاش له، لا معاد له ج: هر کشوری که از نظر فرهنگی مشکلات عدیده داشته باشد. د: نظارت بر روابط خرد و بین افراد جوامع

(۳) الف: وی بهترین انتخاب ممکن را کرده، پس هزینه فرصت ندارد. ب: من لا معاش له، لا معاد له ج: کشوری که وضعیت اقتصادی نابسامانی داشته باشد. د: حفظ حقوق کشورها در تجارت جهانی و کمک به رونق روابط اقتصادی فراملی

(۴) الف: هزینه فرصت این انتخاب او ۱۳۰ میلیون است. ب: الکاد علی عیاله، کالمجاهد فی سبیل الله ج: هر کشوری که از نظر فرهنگی مشکلات عدیده داشته باشد. د: نظارت بر روابط خرد و بین افراد جوامع

۱۳۷- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر مربوط به کدام یک از انواع تولید است؟

(الف) پرورش ماهی سفید در دریاچه‌های مصنوعی

(ب) حمل و نقل ورقه آهن از کارخانه تولیدکننده به مقصد

(ج) له کردن گوجه به وسیله دستگاه مخصوص جهت تولید رب

(د) تدریس معلم زبان به دانش‌آموزان خود

(۲) الف: حیازت ب: صنعت ج: حیازت د: محصولات نرم

(۱) الف: احیا ب: خدمات ج: حیازت د: احیا

(۴) الف: احیا ب: محصولات نرم ج: صنعت د: خدمات

(۳) الف: حیازت ب: صنعت ج: حیازت د: احیا

۱۳۸- شرکتی تولیدی با ۱۲ کارگر، سالانه ۷۵۰۰ کالا هر یک به قیمت ۸۳۰,۰۰۰ تومان تولید می‌کند. با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر

بگویید این شرکت چه میزان سود یا ضرر کرده است؟

۲,۴۰۰,۰۰۰	حقوق متوسط ماهانه هر کارگر
۶,۰۰۰,۰۰۰	اجاره ماهانه
۱۷۰,۰۰۰,۰۰۰	هزینه مواد اولیه سالانه
۲۰٪ حقوق سالانه کارمندان	هزینه استهلاک سالانه

(۱) ۶,۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰ سود

(۲) ۵,۵۶۸,۲۸۰,۰۰۰ سود

(۳) ۵,۵۶۸,۲۸۰,۰۰۰ زیان

(۴) ۶,۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰ زیان

۱۳۹- کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟

(الف) طبق قانون اسلام، صاحب هر نوع سرمایه‌ای می‌تواند بر روی سرمایه خود اجاره بگیرد.

(ب) مجموعه‌ای از انگیزه‌های شخصی و خانوادگی مثل کسب درآمد و انگیزه‌های انسانی و ملی در تداوم و توسعه تولید دخیل هستند.

(ج) کالایی که صد سال پیش مصرفی به حساب می‌آمده، امروزه تنها به عنوان کالای واسطه‌ای استفاده می‌شود. پس کالای واسطه‌ای مفهومی

اقتصادی است و از جامعه‌ای به جامعه دیگر فرق می‌کند.

(د) از نشانه‌های اهمیت روزافزون علم اقتصاد در دنیای امروز، علاقه دانش‌آموزان به انتخاب این رشته برای تحصیلات عالی و افزایش تعداد

روزنامه‌های مشغول به کار در این زمینه است.

(۴) ب - د

(۳) الف - ج

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

۱۴۰- کدام یک حاوی پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) آیا منابع و امکانات در طبیعت به طور مستقیم استفاده می‌شوند؟

(ب) کدام یک تعریف صحیحی از سازمان مشارکتی ارائه می‌دهد؟

(ج) فردی که عقلانی رفتار نمی‌کند، فردی است که

(د) علت استفاده از منابع همراه با رعایت عدالت بین نسلی چیست؟

(۱) الف: بله؛ کالاها به طور مستقیم از طبیعت برداشت می‌شوند و مورد استفاده قرار می‌گیرند. ب: سازمانی که فردی صاحب همه ضررها و سودهای

آن است. ج: منافع کوتاهمدت را جایگزین منافع بلندمدت می‌کند و به کم قانع می‌شود. د: استفاده بی‌رویه در گذشته باعث ایجاد محدودیت‌های

فزاینده برای بشر شده است.

(۲) الف: بله؛ کالاها به طور مستقیم از طبیعت برداشت می‌شوند و مورد استفاده قرار می‌گیرند. ب: سازمانی که فردی صاحب همه ضررها و سودهای آن است.

ج: منافع بلندمدت را جایگزین منافع کوتاهمدت می‌کند و به حال توجه ندارد. د: زیرا کالاها کمیاب هستند و ما دانش استفاده از همه منابع را نداریم.

(۳) الف: خیر؛ برای استفاده از منابع نیازمند تغییر در آن‌ها و کار و تلاش هستیم. ب: سازمانی که همه عوامل تولید در سود و زیان آن شریک

هستند. ج: منافع کوتاهمدت را جایگزین منافع بلندمدت می‌کند و به کم قانع می‌شود. د: استفاده بی‌رویه در گذشته باعث ایجاد محدودیت‌های

فزاینده برای بشر شده است.

(۴) الف: خیر؛ برای استفاده از منابع نیازمند تغییر در آن‌ها و کار و تلاش هستیم. ب: سازمانی که همه عوامل تولید در سود و زیان آن شریک هستند. ج:

منافع بلندمدت را جایگزین منافع کوتاهمدت می‌کند و به حال توجه ندارد. د: زیرا کالاها کمیاب هستند و ما دانش استفاده از همه منابع را نداریم.

۱۴۱- کدام گزینه در ارتباط با عوامل تولید صحیح است؟

- (۱) به طور کلی چهار دسته اصلی از نهاده‌های تولید داریم؛ زمین، سرمایه مالی، سرمایه فیزیکی و عوامل انسانی.
 (۲) عوامل انسانی شامل نیروی کار، کارفرما، مدیر، متخصص و کارآفرین است. همچنین میزان کارآفرینی برابر حاصل تقسیم نوآوری بر خطرپذیری است.
 (۳) سرمایه فیزیکی خود به طور مستقیم در تولید نقش ندارد و با تبدیل به سایر عوامل تولید در این فرآیند مشارکت می‌کند.
 (۴) منابع طبیعی یا همان زمین، در واقع منابعی هستند که خداوند از طریق طبیعت در اختیار ما قرار داده است و به وسیله این عامل، کشاورزی، فعالیت‌های صیادی و ... رخ می‌دهد.

۱۴۲- کدام گزینه پاسخی به پرسش‌های زیر است؟

- (الف) در توزیع درآمد بین عوامل تولید در هر صورت باید
 (ب) کالای در طول زمان با دوام است و از خدمات آن در استفاده می‌شود.
 (ج) تولیدکنندگان بر چه اساسی به دو دسته انتفاعی و غیرانتفاعی تقسیم می‌شوند؟
 (د) ملاک بهترین بودن در زمینه استفاده از منابع چیست؟

- (۱) الف: عدالت رعایت شود و براساس میزان مشارکت و قبول خطر باشد. ب: سرمایه‌ای - جریان تولید ج: انگیزه تولیدکننده د: کسب بیشترین میزان منافع و سطح بالاتری از رفاه
 (۲) الف: عدالت رعایت شود و براساس میزان مشارکت و قبول خطر باشد. ب: سرمایه‌ای - جریان تولید ج: میزان سود دریافتی د: استفاده از کمترین مقدار و برطرف کردن نیازهای یکسان
 (۳) الف: صاحب سرمایه مالی بیشترین بهره را ببرد و باقی عوامل حقوق دریافت کنند. ب: ضروری - مکان‌های مختلف ج: میزان سود دریافتی د: استفاده از کمترین مقدار و برطرف کردن نیازهای یکسان
 (۴) الف: صاحب سرمایه مالی بیشترین بهره را ببرد و باقی عوامل حقوق دریافت کنند. ب: ضروری - مکان‌های مختلف ج: انگیزه تولیدکننده د: کسب بیشترین میزان منافع و سطح بالاتری از رفاه

۱۴۳- تولیدکننده‌ای در کارخانه خود، سالانه ۸۵,۰۰۰ پوشاک هر یک به قیمت ۳۷,۰۰۰ تومان تولید می‌کند. اگر هزینه‌های این کارخانه،

- سالانه ۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد و هزینه چشم‌پوشی از دریافت اجاره سالانه زمین این تولیدی ۱۱۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد، به ترتیب بگویید:
 (الف) میزان سود یا زیان حسابداری چقدر است؟
 (ب) سود یا زیان ویژه این کارخانه چقدر است؟

- (۱) الف: ۷۱,۸۵۵,۰۰۰,۰۰۰ زیان ب: ۷۱,۸۵۵,۰۰۰,۰۰۰ سود
 (۲) الف: ۷۱,۹۷۳,۰۰۰,۰۰۰ سود ب: ۷۱,۸۵۵,۰۰۰,۰۰۰ زیان
 (۳) الف: ۷۱,۹۷۳,۰۰۰,۰۰۰ سود ب: ۷۱,۹۷۳,۰۰۰,۰۰۰ سود
 (۴) الف: ۷۱,۸۵۵,۰۰۰,۰۰۰ زیان ب: ۷۱,۹۷۳,۰۰۰,۰۰۰ زیان

۱۴۴- کدام گزینه دربرگیرنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

- (الف) تصمیمات اقتصادی انسان ریشه در چه چیزی دارد و از چه طریقی عملی می‌شود؟ (به ترتیب)
 (ب) اگر آقای احمدی بخواهد از هزینه‌های خود بکاهد؛ کدام یک پیشنهاد مناسبی به اوست؟
 (۱) الف: منابع - نیازها ب: کاهش نیروی کار اضافی
 (۲) الف: نیازها - منابع ب: بازاریابی از طریق متخصصان
 (۳) الف: نیازها - منابع ب: کم کردن مصرف برق
 (۴) الف: منابع - نیازها ب: کاهش مقدار تولید برای کاهش مخارج

۱۴۵- کدام گزینه، به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) دانش اقتصاد کمک‌کننده انسان جهت رفع نیازها با استفاده صحیح از منابع و امکانات است.
 (ب) انسان موجودی کمال‌جو است؛ بنابراین با رفع همه نیازهایش می‌تواند به حس رضایت برسد.
 (ج) تلاش برای انتخاب بهترین‌ها موجب به وجود آمدن علم اقتصاد شد و با پیشرفت علم اقتصاد، تفکر اقتصادی پدید آمد.
 (د) بهره‌وری به معنای کسب بیشترین میزان خروجی (کالا) با کمترین مقدار ورودی (نهاده‌های تولید) است. هر چقدر بهره‌وری بیشتر باشد، برای کسب و کار بهتر است.
 (ه) برخی فعالان اقتصادی تولیدکننده کالا یا خدمات هستند. این افراد در اقتصاد کشور مشغول به ایجاد ارزش افزوده هستند و از این جهت تولیدکننده به شمار می‌روند.

- (۱) غ - ص - ص - غ - ص (۲) ص - غ - غ - ص - غ (۳) ص - غ - ص - غ - ص (۴) غ - ص - غ - ص - غ

علوم و فنون ادبی

۱۴۶- در همه گزینیه‌ها به آن دسته از شاعران «دوره بازگشت» اشاره شده که به قصیده‌سرایی به «سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی» پرداختند؛ به جز

(۱) قائلانی شیرازی (۲) صبای کاشانی (۳) فروغی بسطامی (۴) سروش اصفهانی

۱۴۷- عبارت زیر، معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید.»

(۱) ادیب‌الممالک فراهانی (۲) علامه دهخدا (۳) قائم‌مقام فراهانی (۴) سید اشرف‌الدین گیلانی

۱۴۸- عبارت زیر، معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«در دوره هفتم مجلس نماینده شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برداشست و در نهایت جانفش را در راه آزادی فدا کرد.»

(۱) سید محمدرضا میرزاده عشقی (۲) عارف قزوینی

(۳) فرّخی یزدی (۴) محمدتقی بهار

۱۴۹- در کدام گزینه به نام اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت، اشاره شده است؟

(۱) محمدباقر میرزا خسروی (۲) میرزا آقا تبریزی (۳) میرزا حسن خان بدیع (۴) ناظم‌الاسلام کرمانی

۱۵۰- کدام بیت سروده «میرزا عبدالوهاب نشاط» است؟

(۱) به نام خداوند بینش‌نگار
(۲) من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید
(۳) هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم
(۴) جنگ ننگ است در شریعت من

۱۵۱- کدام اثر، متعلق به منتشرکننده روزنامه «قرن بیستم» در دوره مشروطه است؟

(۱) امثال و حکم (۲) شعر «ای قلم» (۳) ایده‌آل (۴) تاریخ تطور نظم فارسی

۱۵۲- در شعر کدام شاعر، اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد؟

(۱) ادیب‌الممالک فراهانی (۲) ایرج میرزا (۳) قائم‌مقام فراهانی (۴) عارف قزوینی

۱۵۳- بیت «گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟» سروده کدام شخصیت ادبی است؟

(۱) سید اشرف‌الدین گیلانی (۲) محمدتقی بهار (۳) علی‌اکبر دهخدا (۴) سید محمدرضا میرزاده عشقی

۱۵۴- در همه گزینیه‌ها به «رمان‌های تاریخی دوره مشروطه» اشاره شده است؛ به جز

(۱) شمس و طغرا (۲) داستان باستان (۳) منشآت (۴) شمس‌الدین و قمر

۱۵۵- کدام نشریه ادبی از نظر زمان انتشار در دوران مشروطه تقدّم دارد؟

(۱) بهار (۲) نوبهار (۳) صور اسرافیل (۴) دانشکده

۱۵۶- در دوره مشروطه چه کسی سردبیری روزنامه «مجلس» را برعهده داشت؟

(۱) محمدتقی بهار (۲) محمدصادق امیری (۳) عارف قزوینی (۴) سید اشرف‌الدین گیلانی

۱۵۷- ایرج میرزا ترجمه منظوم شعر «قلب مادر» را در چه قالبی سرود؟

(۱) مثنوی (۲) قطعه (۳) قصیده (۴) چهارپاره

۱۵۸- ابیات کدام گزینه با بیت «در کم‌ترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا؟» تناسب معنایی دارند؟

الف) چون نه نوع آمد و نه جنس او را	پس چه معنی سؤال «ما هو؟» را
ب) بر وصف تو دست عقل دانا نرسد	و ادراک ضمیر جان بینا نرسد
ج) در وهم نیابد و صفت نتوان کرد	آن شادی‌ها که از غمت می‌بینم
د) نه عرض، ذات او و نی جوهر	هر چه بندی خیال از آن برتر
ه) هر چه در وصف تو گویند به نیکویی، هست	عیبت آن است که هر روز به طبعی دگری
- ۱) ب - ج - د ۲) الف - د - ه ۳) ج - د - ه ۴) الف - ب - د

۱۵۹- کدام گزینه، تناسب کم‌تری با بیت «دادار غیب دان و نگهدار آسمان / رزاق بنده‌پرور و خلاق رهنما» دارد؟

۱) بر احوال نابوده، علمش بصیر	بر اسرار ناگفته، لطفش خیبر
۲) بشیر مآورای جلالش نیافت	بصر منتهای جمالش نیافت
۳) ز مشرق به مغرب مه و آفتاب	روان کرد و گسترده‌گیتی بر آب
۴) به قدرت، نگهدار بالا و شیب	خداوند دیوان روز حسیب

۱۶۰- مفهوم کدام گزینه با بیت «گر خلق تکیه بر عمل خویش کرده‌اند / ما را بس است رحمت و فضل تو متکا» متناسب است؟

۱) الهی کمال الهی تو راست	جمال جهان پادشاهی تو راست
۲) چو بیرونی از عقل و وهم و قیاس	تو را چون شناسم من ناشناس؟
۳) ز توست آب با آتش آمیخته	ز تو خاک در باد آویخته
۴) ندارم ز کس دستگیری هوس	ز دست تو می‌آید این کار و بس

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی ۱، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی ۲، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی ۱ (سوالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- همه گزینه‌ها بیانگر «ویژگی‌های زبانی» ابیات زیر است؛ به جز

«آمد نوروز ماه با گل سوری به هم	باده سوری بگیر، بر گل سوری بچم
زلف بنفشه بیوی، لعل خجسته بیوس	دست چغانه بگیر، پیش چمانه به خم
ای صنم ماه‌روی! خیز به باغ اندر آی	ز آن‌که شد از رنگ و بوی باغ به‌سان صنم
شاخ برانگیخت در، خاک برانگیخت نقش	باد فرو بیخت مشک، ابر فرو ریخت نم»
- ۱) کاربرد شبکه معنایی تناسب ۲) کاربرد تاریخی دستور و کوتاهی جمله‌ها

۳) کمی واژگان غیرفارسی و وجود واژگان کهن ۴) ساده و عینی بودن ظاهر شعر و ذهنی و معنوی بودن نتیجه آن

۱۶۲- وزن و آهنگ کدام گزینه، بیشتر می‌تواند «حالت شادی و نشاط درونی شاعر» را به خواننده منتقل کند؟

۱) چنان خوب رویی بدان دلربایی	دریغت نیابد به هر کس نمایی
مرا مصلحت نیست لیکن همان به	که در پرده باشی و بیرون نیایی
۲) مرا خود با تو چیزی در میان هست	وگر نه روی زیبا در جهان هست
و جودم دارم از مه‌رت گدازان	وجودم رفت و مه‌رت هم‌چنان هست
۳) بار دگر جانب یار آمدیم	خیره‌نگر سوی نگار آمدیم
بر سر و رو سجده‌کنان جمله راه	تا سر آن گنج چو مار آمدیم
۴) جان ندارد هر که جانانیش نیست	تنگ عیش است آن که بستانیش نیست
هر که را صورت نبندد سر عشق	صورتی دارد ولی جانانیش نیست

۱۶۳- کاربرد واژه «قاتل» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) دست خواهد کرد خونم عاقبت در گردنش
- ۲) لعل حیات بخت صدبار ریخت خونم
- ۳) شهیدان ادبگناه وفا را خون نمی‌باشد
- ۴) دامن قاتل به دست آمد دم بسمل مرا

۱۶۴- نوع «را» در همهٔ گزینه‌ها یکسان است؛ به‌جز.....

- ۱) پُر دل پیران مخور کز عجز سرپیش افکنان
- ۲) گفتی شدم پریشان از مفلسی یاران
- ۳) به طعنه گفت مرا دوستی که: ای زَرّاق
- ۴) از ما به گفت‌وگو دل و جان می‌توان گرفت

۱۶۵- در همهٔ گزینه‌ها به یکی از انواعی که در قدیمی‌ترین طبقه‌بندی انواع ادبی در یونان باستان مورد توجه قرار گرفته اشاره شده است؛ به‌جز.....

- ۱) توصیفی
- ۲) حماسی
- ۳) تعلیمی
- ۴) نمایشی

۱۶۶- مضمون کدام گزینه با عبارت زیر متناسب است؟

«پیش خویش، زنبورخانه‌ای و قدری شهید یافت، چیزی از آن به لب بُرد، از نوعی در حلاوت آن مشغول گشت که از کار خود غافل ماند و نه اندیشید که پای او بر سر چهار مار است و نتوان دانست که کدام وقت در حرکت آیند، و موشان در بریدن شاخ‌ها، چِدّ بلیغ می‌نمایند.»

- ۱) ره هموار پیش دوربینان این خطر دارد
- ۲) نوش عشرت نیست وحشی در جهان بی‌نیش غم
- ۳) آفتاب عمرش آمد بر لب بام و هنوز
- ۴) در مذاق دوستانش نیش قاتل نوش جان

۱۶۷- کدام گزینه با بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها» تناسب مفهومی ندارد؟

- ۱) مباد خواب خوش آن شوخ را که غمزه شوخش
- ۲) آتش سوزان نمی‌دارد خبر از زخم خار
- ۳) خار در دامن آتش نتواند آویخت
- ۴) حاجی به عزم کعبه که احرام بسته‌ای

۱۶۸- همهٔ گزینه‌ها با مضمون عبارت «اژدها را مانند کرم به مرجعی که از آن، چاره نتواند بود؛ هر آینه بدو باید پیوست.» تناسب معنایی دارند؛ به‌جز.....

- ۱) چون به تلخی عاقبت بر جای می‌باید گذاشت
- ۲) قطره تا دارد نظر بر خویش، گرداب فناست
- ۳) مار صد سال اگر که خاک خورد
- ۴) آن‌که شَدّاد در ایوان ز زر افکندی خشت

۱۶۹- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

- «هر که می‌خواهد که از سنجیده گفتاران شود
- ۱) ز گفت‌وگو سبک چون موج طوفان دیده می‌گردم
 - ۲) مردم سنجیده از میزان (= ترازو) نمی‌دارند باک
 - ۳) سخن سنجیده گفتن بی‌نیازی بار می‌آرد
 - ۴) به دامن صدف بار دگر افکندم از ساحل
- بر زبان، بند گرانی از تأمل بایدهش»
ز خاموشی گران چون گوهر سنجیده می‌گردم
خلق را اندیشه از محشر ز ناسنجیدگی است
گهر در دامن غوّاص از پاس نفس باشد
ز قحط قدردانان گوهر سنجیده خود را

۱۷۰- مفهوم ابیات کدام گزیننه با بیت «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها؟»، تناسب معنایی دارد؟

الف) تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی	ب) آهنگ دراز شب رنجوری مشتاق	ج) گر دست به شمشیر بری عشق همان است	د) دل آینه صورت غیب است ولیکن	ه) مرغان قفس را آلمی باشد و شوقی
۱ الف - ج	۲ الف - ب	۳ ج - د	۴ ب - ه	

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی ۲ (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- اثر زیر در چه قرنی به رشته تحریر در آمد؟

«این اثر کتابی است که در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشته شده و نثر آن گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است. علاوه بر این، نویسنده در خلال موضوعات کتاب، احادیث، آیات و اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند.»

- ۱) ششم (۲) هفتم (۳) هشتم (۴) نهم

۱۷۲- بیت زیر با نام کدام شاعر کامل می‌شود؟

«شعر همه بیت‌الغزل معرفت است

- ۱) جامی (۲) خواجه (۳) سعدی (۴) حافظ

۱۷۳- عبارت زیر، معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«وی اثر معروف خود را که دربردارنده شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی بود به تشویق امیرعلی شیر نوایی نوشته است.»

- ۱) حمدالله مستوفی (۲) دولت‌شاه سمرقندی (۳) جامی (۴) خواجه رشیدالدین فضل‌الله

۱۷۴- ابیات زیر درباره وقایع چه سالی سروده شده است؟

«کس نیست که تا بر وطن خود گرید

دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود

- ۱) ۷۳۳ ه. ق. (۲) ۶۳۳ ه. ق. (۳) ۶۳۵ ه. ق. (۴) ۷۳۵ ه. ق.

۱۷۵- عبارت زیر معرف کدام اثر است؟

«در هر فصل این مثنوی به یکی از مباحث عرفانی پرداخته شده و سخن با تمثیل و حکایت به پایان رسیده است.»

- ۱) تحفة الاحرار (۲) لمعات (۳) جمشید و خورشید (۴) عشاق‌نامه

۱۷۶- وزن کدام بیت متفاوت است؟

۱) کفر من است و دین من دیده نوروبین من

۲) بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم

۳) چو ماه از عقده زلفش مگر دارد خسوف آن رخ؟

۴) بگردان باده، ای ساقی، چو اندر خیل عشاقی

۱۷۷- «تعداد و نوع هجاها» در همه گزینه‌ها یکسان است؛ به جز

۱) من دگر در خانه نشینم اسیر و دردمند

۲) هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر وی گمارد

۳) دست من چون شانه در زلفش نخواهد رفت، لیکن

۴) شمع پیشت روشنایی نزد آتش می‌نماید

خاصه این ساعت که گفستی گل به بازار آمده‌ست

هر که محرابش تو باشی، سر ز خلوت بر نیارد

گر چو سنگ از پای او سر باز گیرم سنگسارم

گل به دستت خوبرویی پیش یوسف می‌فروشد

۱۷۸- کدام گزینه با بیت «من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست / کی طمع در گردش گیتی دون پرور کنم؟» تناسب معنایی دارد؟

- ۱) بگویند آخر ای یاران بدان خورشید عیاران
- ۲) آرزو می‌کنم شمع صفت پیش وجودت
- ۳) دل ما سلطنت فقر به سامان ندهد
- ۴) چوگان مشو که از تو خورد زخم بر دلی

۱۷۹- مفهوم کلی بیت زیر، در همه ابیات تکرار شده است؛ به جز

- «باران اشکم می‌دود وز ابرم آتش می‌جهد
- ۱) ای تو را خاری به پا نشکسته، کی دانی که چیست؟
 - ۲) داند آن کز گلرخان خورده‌ست خاری بر جگر
 - ۳) حال ما در فرقت جانان و ابرام رقیب
 - ۴) خام بی‌دردی چه داند اشک گرم و آه سرد

۱۸۰- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- «اسیرش نخواهد رهایی ز بند
- ۱) قانون خود به چنگ مخالف کنم به ساز
 - ۲) از خم زلف تو سامان رهایی نبود
 - ۳) سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد
 - ۴) رهایی نیست از موج حوادث بی‌قراران را

- شکارش نجوید خلاص از کمنند»
- چون نیست احتمال رهایی ز چنگ تو
هیچ دل را که همی سخت به سامان برد
که بدانست که در بند تو خوش‌تر که رهایی
ز بی‌تابی به بال و پر فزون این دام می‌پیچد

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية أو المفردات (۱۸۶ - ۱۸۱):

۱۸۱- «و اعملوا صالحاً إني بما تعملون عليم»

- ۱) و کار نیک انجام دادند، همانا من به آن چه می‌کنند، دانایم!
- ۲) و صالحانه کار انجام دهید، چه من به آن چه عمل می‌شود، دانایم!
- ۳) و کار نیکی را انجام دهید، همانا من به آن چه انجام می‌دهید، آگاهم!
- ۴) و به انجام عمل صالح مبادرت کنید، چه من به آن چه انجام داده‌اید، آگاه هستم!

۱۸۲- «إن التوبة الصادقة كالأمتار المنهمرة تُزيل من القلب الاغبرار الذي سببها الذنوب»:

- ۱) توبه صادقانه همانند باران‌های ریزان تیرگی‌ای را که گناهان باعث آن شده‌اند، از قلب می‌زداید!
- ۲) توبه صادقانه که مانند باران‌های ریزان است، تیرگی قلب را که گناهان باعث آن شده است، از میان می‌برد!
- ۳) توبه‌ای که صادقانه است، همانند باران‌های ریزان غبارآلودگی‌ای را که گناهان باعث آن می‌شود، از بین می‌برد!
- ۴) توبه انسان راستگو هم‌چون باران‌های ریزان است، از قلبش غبارآلودگی‌ای را که گناهان باعث آن می‌شوند، می‌زداید!

۱۸۳- «لا يفخر الإنسان العاقل بأنسابه لأنه لا فضل إلا بالتقوى»:

- ۱) انسان عاقل به اصل و نسب‌ها افتخار نمی‌کند، زیرا برتری فقط به تقواست!
- ۲) انسان عاقل نباید به دودمان‌های خود ببالد، زیرا هیچ برتری‌ای نیست مگر به تقوا!
- ۳) انسان خردمند هیچ‌گاه به دودمانش نمی‌بالد، زیرا می‌داند فضیلت تنها به تقوا است!
- ۴) انسان خردمند نباید به اصل و نسب‌هایش ببالد، زیرا هیچ فضیلتی به جز تقوا نیست!

۱۸۴- عین الخطأ:

- (۱) لیتنا نبصر الحقائق بالتعقل!؛ امید است ما به کمک عقل حقایق را مشاهده کنیم!
 (۲) إن ذهب ذهبك تتحسّر عليه كثيراً!؛ اگر طلایت از دست برود، بسیار بر آن اندوه می‌خوری!
 (۳) يُستفاد من الحديد و النحاس في بناء السدود!؛ در ساخت سدّها از آهن و مس استفاده می‌شود!
 (۴) عالِجوا أدواءكم مستعینين بالأعشاب الطّبيّة!؛ با کمک گرفتن از گیاهان دارویی بیماری‌های خود را درمان کنید!

۱۸۵- «و اجعل لي لسان صدق في الآخرين»:

«و برای ، در قرار ده!»؛ عین المناسب في الترجمة للفراغات:

- (۱) من - زبان صداقت - دیگران
 (۲) من - یادی نیکو - دیگران
 (۳) ما - زبانی راستگو - آیندگان
 (۴) من - یادی نیکو - آیندگان

۱۸۶- «ای کسانی که ایمان آورده‌اید؛ آن چه را انجام نمی‌دهید، نگویید!»؛ عین الصحيح:

- (۱) یا ایّها الذّین آمنوا لا تقولوا ما لا تفعلون!
 (۲) یا ایّها المؤمنون لا تقولوا ما لا تفعلون!
 (۳) یا ایّها المؤمنون لا تقولوا ما لم تفعلوا!
 (۴) یا ایّها الذّین آمنوا لا تقولوا ما لا تفعلون!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۹۰ - ۱۸۷):

۱۸۷- «خلق الإنسان من طينة و هو عظم و لحم!»؛ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

- (۱) خُلق: فعل مضارع - للغائب - مجزّد ثلاثي - مجهول / فعل مع نائب فاعله و الجملة فعلية
 (۲) الإنسان: اسم - مثنى مذکر - معرّف بأل - معرب / نائب فاعل و مرفوع
 (۳) طينة: اسم - مفرد مؤنث - نكرة - معرب / مجرور بحرف الجرّ
 (۴) عظم: مفرد مذکر (جمعه: أعظام) - نكرة - معرب / خبر للمبتدأ «هو» و مرفوع بالضمة

۱۸۸- «إنّ الله أنزل المطر ف..... به الأرض خضرة!»؛ عین الخطأ للفراغ:

- (۱) صیر (۲) جعل (۳) أصبح (۴) حوّل

۱۸۹- عین الخطأ عن استعمال أسماء الإشارة:

- (۱) تلك آيات الله العظمي!
 (۲) هذان فتاتان مهذبتان!
 (۳) هؤلاء رجال أقوياء!
 (۴) هؤلاء النساء يعملن في المستشفى!

۱۹۰- عین الخطأ في صياغة النفي:

- (۱) طالعنا ← ما طالعنا
 (۲) تبصر ← ما تبصر
 (۳) كتّا نسوق ← ما كتّا نسوق
 (۴) تجلسون ← لا تجلسوا

۱۹۱- از کدام پادشاهان قاجار، سفرنامه‌های متعددی به جا مانده است؟

- (۱) ناصرالدین شاه - مظفرالدین شاه
 (۲) فتحعلی شاه - ناصرالدین شاه
 (۳) فتحعلی شاه - محمدشاه
 (۴) محمدشاه - مظفرالدین شاه

۱۹۲- نویسنده کدام کتاب، ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است؟

- (۱) تاریخ بیداری ایرانیان
 (۲) حقایق الاخبار ناصری
 (۳) تاریخ ذوالقرنین
 (۴) صدرالتواریخ

۱۹۳- به کدام دلیل در دوره قاجار، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند؟

- (۱) وجود امکانات بیشتر برای چاپ و انتشار روزنامه در برخی کشورها
- (۲) ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان
- (۳) تأثیرگذاری بر سیاست استعماری قدرت‌های جهانی در قبال ایران
- (۴) آشنایی مردم دیگر کشورها با ایران و ترویج زبان فارسی

۱۹۴- نویسنده کتاب «تاریخ ذوالقرنین» در دوره قاجار که ضمن نکوهش تملق‌گویی، به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد، که بود؟

- (۱) رضاقلی خان هدایت
- (۲) خاوری شیرازی
- (۳) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده
- (۴) میرزا آقاخان کرمانی

۱۹۵- کدام نوع از آثار، بخش قابل توجهی از نخستین آثار ترجمه‌شده از زبان‌های اروپایی به زبان فارسی در دوره قاجار را تشکیل می‌دادند؟

- (۱) کتاب‌های علوم تجربی
- (۲) آثار فلسفی
- (۳) کتب دینی
- (۴) نوشته‌های تاریخی

۱۹۶- کدام موارد زیر، جزء «اسناد تاریخی» به حساب می‌آیند؟

- (الف) گزارش‌های اقتصادی و فرهنگی
- (ب) فرمان‌ها
- (ج) نامه‌های شخصی
- (د) وقایع‌نگاری‌های روزانه

- (۱) الف - ب - ه
- (۲) الف - ب - ج
- (۳) الف - ب - د
- (۴) ج - د - ه

۱۹۷- در پی کدام تحول در دوره قاجار، کتیبه‌های بیستون و طاق بستان رمزگشایی شد و اطلاعات جدیدی درباره تاریخ ایران به دست آمد؟

- (۱) گسترش فعالیت علمی شرق‌شناسان
- (۲) آشنایی مورخان ایرانی با بینش و روش مورخان اروپایی
- (۳) ترجمه آثار فلسفی غرب به زبان فارسی
- (۴) تأسیس مدارس جدید به سبک اروپایی در ایران

۱۹۸- محمد حسن خان اعتمادالسلطنه، کدام‌یک از مسئولیت‌های زیر را در دوره سلطنت ناصرالدین شاه قاجار برعهده داشت؟

- (۱) مسئولیت دارالطباعة دولتی
- (۲) مسئولیت انتشار روزنامه دولت علیه ایران
- (۳) ریاست دارالفنون
- (۴) ریاست دارالترجمة همایونی

۱۹۹- کدام‌یک از متفکران دوره قاجار با این‌که مورخ نبود، اما به شیوه علمی تاریخ‌نویسی سنتی را نقد کرد؟

- (۱) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده
- (۲) میرزا آقاخان کرمانی
- (۳) میرزا محمدجعفر خورموجی
- (۴) رضاقلی خان هدایت

۲۰۰- اولین روزنامه ایران را چه کسی منتشر کرد و کدام روزنامه بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد؟

- (۱) میرزا صالح شیرازی - کاغذ اخبار
- (۲) امیرکبیر - وقایع اتفاقیه
- (۳) میرزا صالح شیرازی - وقایع اتفاقیه
- (۴) امیرکبیر - کاغذ اخبار

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ (۱)، شماره ۲۰۱ تا ۲۱۰) و زوج درس ۲ (تاریخ (۲)، شماره ۲۱۱ تا ۲۲۰) فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

۲۰۱- در کدام‌یک از مراحل پژوهش تاریخی، محقق باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود؟

- (۱) تحلیل و تفسیر اطلاعات
- (۲) تدوین پرسش‌های تحقیق
- (۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات
- (۴) شناسایی منابع

۲۰۲- کدام موارد زیر از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی‌اند؟

- (الف) دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند.
- (ب) تکرارناپذیراند و قابل تجربه نیستند.
- (ج) با استفاده از شواهد و مدارک می‌توان آن‌ها را به طور مستقیم درک کرد.
- (د) با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

- (۱) الف - ب - ج
- (۲) الف - ب - د
- (۳) الف - ج - د
- (۴) ب - ج - د

۲۰۳- کدام گزینه، از فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ می‌باشد؟

- (۱) از طریق شواهد و مدارک، گذشته را بازسازی و تفسیر می‌کند.
 (۲) تمام جنبه‌های زندگی مردمان و جوامع گذشته را مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهد.
 (۳) دامنه شناخت و آگاهی تاریخی محدود به گذشته نمی‌شود، بلکه به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده نیز کمک می‌کند.
 (۴) زمینه‌ها و علت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی وقایع را به همراه آثار و پیامدهای گوناگون آن، بررسی و تحلیل می‌کند.
- ۲۰۴- نظامی که انسان برای اندازه‌گیری دقیق زمان (سال، ماه و روز) ابداع کرده است، نام دارد.

- (۱) گاه‌شماری (۲) اسطرلاب (۳) خط زمان (۴) ساعت آفتابی

۲۰۵- کدام یک از گاه‌شماری‌های زیر، از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت؟

- (۱) هجری قمری (۲) هجری خورشیدی (۳) یزدگردی (۴) جلالی

۲۰۶- تقویم هجری قمری که تقویم رایج بیشتر کشورهای اسلامی است، بر چه اساسی تنظیم شده است و مبدأ آن کدام است؟

- (۱) گردش زمین به دور خورشید - اول ربیع‌الاول سال بعثت پیامبر اسلام (ص)
 (۲) گردش زمین به دور خورشید - اول ربیع‌الاول سال هجرت پیامبر (ص) از مکه به مدینه
 (۳) گردش ماه به دور زمین - اول محرم سال هجرت پیامبر (ص) از مکه به مدینه
 (۴) گردش ماه به دور زمین - اول محرم سال بعثت پیامبر اسلام (ص)

۲۰۷- موزه مشهور «متروپولیتن» در کدام شهر قرار دارد؟

- (۱) لندن (۲) نیویورک (۳) پاریس (۴) سن پترزبورگ

۲۰۸- بیشترین اطلاعاتی که منابع مکتوب دوره‌های تاریخی در اختیار ما قرار می‌دهند، مربوط به کدام موارد زیر است؟

- (۱) ابعاد اقتصادی و اجتماعی و زندگی انسان‌ها و جوامع
 (۲) رویدادهای علمی و فرهنگی جوامع گذشته
 (۳) رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان
 (۴) رویدادهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع

۲۰۹- کامل‌ترین تعریف برای «تپه‌های باستانی» کدام است؟

- (۱) وقتی آثار و اشیای باستانی تخریب شده با گذشت زمان به زیر خاک فرو می‌روند، تپه‌های باستانی شکل می‌گیرند.
 (۲) جایی که باستان‌شناس در آن آثار تاریخی را مطالعه و در مواردی کشف می‌کند.
 (۳) سکونتگاه روستایی یا شهری هستند که چند هکتار وسعت دارند و شامل چندین لایه باستانی‌اند که روی هم قرار گرفته‌اند.
 (۴) لایه‌های باستانی که از روی هم قرار گرفتن سکونتگاه‌های مردمان دوره‌های زمانی مختلف به وجود آمده‌اند.

۲۱۰- کدام موارد زیر، از فعالیت‌های باستان‌شناسان در مرحله «استخراج و تنظیم اطلاعات» می‌باشد؟

- (الف) با مقایسه آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف، می‌کوشند سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی گذشتگان را درک کنند.
 (ب) آثار یا بناهای باستانی کشف شده را به لحاظ قدمت، مواد و مصالح به کار رفته در آن‌ها و نیز کاربردهایشان بررسی می‌کنند.
 (ج) از طریق مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین‌ها و تمدن‌های گوناگون، روابط جوامع گذشته را توضیح می‌دهند.
 (د) پس از تشخیص قدمت و ارزش نهایی آثار کهن، درباره انتقال به موزه و حفظ و نگهداری آن‌ها تصمیم می‌گیرند.

- (۱) الف - ب - د (۲) ب - ج - د (۳) الف - ج - د (۴) الف - ب - ج

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰)

۲۱۱- کدام یک از آثار زیر، به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازد؟

- (۱) المسالک و الممالک (۲) انساب‌الاشراف
 (۳) قابوس‌نامه (۴) ظفرنامه

۲۱۲- نویسنده کتاب «عجائب المقدور فی نوائب تیمور» از مشهورترین آثار تک‌نگاری دوره تیموریان، کدام است؟

- (۱) حمدالله مستوفی (۲) قاسمی حسینی گنابادی
 (۳) ابن عربشاه (۴) امینی هروی

۲۱۳- در تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ کدام‌یک از امور زیر را انجام می‌دهد؟

- (۱) مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها و تنظیم یک گزارش واحد از مجموع آن‌ها
- (۲) بهره‌برداری از دستاوردهای علم باستان‌شناسی
- (۳) ذکر روایت‌های مختلف و متعدد درباره یک موضوع بدون دخل و تصرف در آن‌ها
- (۴) تحلیل و تفسیر علل، آثار و پیامدهای واقعه

۲۱۴- در آغاز، از تاریخ‌نگاری روایی، برای ثبت چه اطلاعاتی استفاده می‌شد؟

- (۱) فتوحات مسلمین در نواحی شام و عراق
- (۲) ذکر احوال خلفا و سلسله‌های اسلامی ایران
- (۳) سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان
- (۴) وقایع تاریخی قرون اولیه اسلام و ایران

۲۱۵- بررسی ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر، جزء کدام‌یک از مراحل سنجش خبر تاریخی است؟

- (۱) مقایسه روای با روایان معاصرش
- (۲) سنجش اعتبار و نقد راوی
- (۳) نقد گزارش‌های روایت‌کننده خبر
- (۴) سنجش گزارش براساس زمان و مکان

۲۱۶- کتاب‌های «تاریخ بیهقی»، «تاریخ طبری»، «فتوح البلدان» و «تجارب الامم» به ترتیب به کدام سبک تاریخ‌نگاری به نگارش درآمده‌اند؟

- (۱) روایی - روایی - ترکیبی - تحلیلی
- (۲) تحلیلی - روایی - ترکیبی - تحلیلی
- (۳) روایی - سال‌شماری - تحلیلی - ترکیبی
- (۴) تحلیلی - روایی - موضوعی - ترکیبی

۲۱۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره نظام اجتماعی و سیاسی در شبه‌جزیره عربستان پیش از اسلام، درست است؟

- (الف) وابستگی شدید اعراب به قبیله خود، موجب به وجود آمدن عصبیت قبیله‌ای شده بود.
- (ب) از جمله شاخص‌ترین ارزش‌های حاکم بر نظام قبیله‌ای، افتخار به حسب و نسب بود.
- (ج) در قبایل شبه‌جزیره عربستان، زن از مقام و منزلت بالایی برخوردار بود.

(د) شجاع به کسی گفته می‌شد که در منازعات فردی و قبیله‌ای، در مقابل دشمنان از خود رحم و مروت نشان دهد.

(ه) قبیله، یک واحد اجتماعی و سیاسی مستقل محسوب می‌شد و شامل تمامی افرادی می‌شد که دارای نیای مشترک بودند.

- (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۴ (۴) ۳

۲۱۸- کدام مورد، از دلایلی نبود که در سال‌های آغازین دعوت عمومی، مشرکان را از درگیری با پیامبر (ص) و برخی دیگر از مسلمانان

بازمی‌داشت؟

(۱) پیامبر (ص) متعلق به طایفه و قبیله نیرومندی بود.

(۲) ممکن بود به برانگیخته شدن تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای بینجامد.

(۳) ممکن بود از تجارت پرسود خود با سرزمین‌های دور و نزدیک محروم بمانند.

(۴) احتمال بروز جنگ و خون‌ریزی وجود داشت.

۲۱۹- عکس‌العمل مردم طائف به سفر پیامبر (ص) به آن شهر و دعوت آنان به پذیرش اسلام چه بود؟

(۱) ابتدا از پیامبر (ص) استقبال کردند اما در نهایت، ایشان را از شهر خود راندند.

(۲) با مسلمانان روابط اقتصادی گسترده برقرار کردند.

(۳) با بی‌احترامی و اهانت، آن حضرت را از شهرشان راندند.

(۴) برای بستن پیمان با مسلمانان و پذیرش اسلام، با پیامبر (ص) وارد گفت‌وگو شدند.

۲۲۰- ابوطالب در برابر فشارها و تنگناهای مشرکان برای دست برداشتن از حمایت حضرت محمد (ص)، به کدام روش روی آورد؟

(۱) از پیامبر (ص) درخواست کرد که دعوت خود را پنهانی ادامه دهد.

(۲) زمینه مهاجرت گروهی از مسلمانان را به حبشه فراهم ساخت.

(۳) طایفه بنی‌هاشم را به حمایت از آن حضرت فراخواند.

(۴) به همراه خاندان خود به محلی در بیرون از مدینه پناه برد.

DriQ.com

جغرافیا

۲۲۱- کدام گزینه در ارتباط با تعریف «آستانه جمعیتی نفوذ» به درستی بیان شده است؟

- (۱) حداقل جمعیت یک منطقه که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.
- (۲) محدوده جغرافیایی‌ای که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند.
- (۳) بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت کالا یا خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.
- (۴) حداکثر جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.

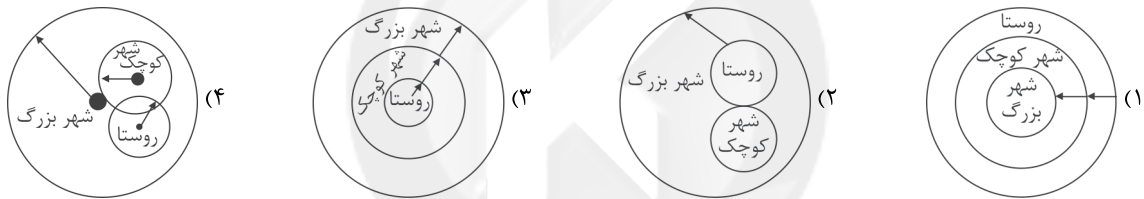
۲۲۲- میزان رشد سالیانه شهرنشینی در به ۱/۵ درصد می‌رسد، ولی این رشد در درصد در سال است.

- (۱) آفریقا و آمریکای لاتین - سایر نواحی جهان
- (۲) آسیا و آفریقا - سایر نواحی جهان
- (۳) آسیا و اروپا - آفریقا و آمریکای شمالی
- (۴) اروپا و آمریکای لاتین - آفریقا و آمریکای شمالی

۲۲۳- کدام گزینه به تعریف اصطلاح «هاملت» در سلسله مراتب سکونتگاه‌های اروپایی اشاره دارد؟

- (۱) به میزان جمعیت در یک منطقه می‌گویند.
- (۲) دهی که کلیسا ندارد.
- (۳) به چند روستا در کنار هم می‌گویند.
- (۴) کاهش تعداد و تنوع خدمات را می‌گویند.

۲۲۴- کدام گزینه حوزه نفوذ سکونتگاه در شهر بزرگ، شهر کوچک و روستا را به درستی نشان می‌دهد؟

۲۲۵- کدام گزینه در مورد روند شهر و شهرنشینی در جهان درست است؟

- (۱) در سال ۱۹۵۰ با ۳۵ درصد - در سال ۲۰۱۴ با ۵۰ درصد - در سال ۲۰۵۰ با ۷۰ درصد
- (۲) در سال ۱۹۵۰ با ۳۰ درصد - در سال ۲۰۱۴ با ۵۴ درصد - در سال ۲۰۵۰ با ۶۶ درصد
- (۳) در سال ۱۹۵۰ با ۳۰ درصد - در سال ۲۰۱۴ با ۶۰ درصد - در سال ۲۰۵۰ با ۶۵ درصد
- (۴) در سال ۱۹۵۰ با ۲۵ درصد - در سال ۲۰۱۴ با ۵۴ درصد - در سال ۲۰۵۰ با ۷۰ درصد

۲۲۶- مکانی که مردم بر حسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است،

چه نامیده می‌شود؟

- (۱) موقعیت
- (۲) هسته اولیه
- (۳) حوزه نفوذ
- (۴) ناحیه

۲۲۷- به ترتیب تعداد جمعیت‌های «الف» و «ب»، مربوط به کدام سکونتگاه‌ها در سلسله مراتب سکونتگاهی در اروپا می‌باشد؟

- (الف) ۵۰۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰
- (ب) ۲۵,۰۰۰ - ۲۵۰۰

(۱) الف: شهر متوسط ب: شهر کوچک

(۲) الف: شهر منطقه‌ای ب: شهر کوچک

۲۲۸- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را در مورد «مقر و موقعیت» به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) مقر یک شهر یا روستا در ادامه حیات یا گسترش آن سکونتگاه و یا حتی نابودی و زوال آن نقش مهمی ایفا می‌کند.

(ب) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل انسانی بیشترین نقش را داشته‌اند.

(ج) سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری، مقر و موقعیت است.

(د) رویدادهای سیاسی یا تغییرات آب و هوایی ممکن است موجب از دست رفتن اعتبار یک شهر یا انتقال آن به مکان دیگری شود.

- (۱) ص - ص - ص - ص
- (۲) غ - غ - ص - ص
- (۳) ص - غ - غ - ص
- (۴) غ - ص - ص - ص

۲۲۹- کدام گزینه به ترتیب بیانگر «مهم ترین» و «متداول ترین» ملاک تفاوت و تشخیص شهر و روستا است؟

- (۱) وسعت و فضای سکونت - دسترسی به خدمات و تسهیلات
(۲) فعالیت‌های اقتصادی - میزان جمعیت
(۳) میزان جمعیت - فرهنگ و مناسبات اجتماعی
(۴) وسعت و فضای سکونت - فعالیت‌های اقتصادی

۲۳۰- کدام موارد زیر از مهم ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها در ایران بوده است؟

- (الف) دسترسی به آب - قلعه‌های دفاعی
(ب) گسترش داد و ستد - تغییرات اجتماعی بالا
(ج) بازارهای محلی - فرار گرفتن در تقاطع راه‌ها
(د) خاک حاصلخیز - مسائل سیاسی و اجتماعی
(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ج - د

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۲۴۱ تا ۲۵۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سؤالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

۲۳۱- محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط و محیط به وجود می‌آید.

- (۱) اجتماعی - فرهنگی
(۲) انسانی - اجتماعی
(۳) طبیعی - انسانی
(۴) طبیعی - فرهنگی

۲۳۲- در دهه‌های اخیر، چه عاملی به انسان کمک کرد که در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد؟

- (۱) هوش و استعداد
(۲) پیشرفت دانش جغرافیا
(۳) استفاده از فناوری
(۴) رابطه درست انسان با محیط

۲۳۳- کدام گزینه مراحل «دوم» و «چهارم» پژوهش در جغرافیا را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- (۱) جمع‌آوری اطلاعات - پردازش اطلاعات
(۲) تدوین فرضیه - پردازش اطلاعات
(۳) تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات
(۴) بیان مسئله - جمع‌آوری اطلاعات

۲۳۴- در کدام گزینه تعریف «دید ترکیبی» به درستی بیان شده است؟

- (۱) تأثیر پدیده‌های مختلف هر مکان بر یک‌دیگر و چگونگی تأثیرپذیری آنان
(۲) فعالیت انسان در یک محل معین و تأثیر بسزای پدیده‌ها در یک مکان
(۳) تعامل محیط طبیعی با محیط انسانی در یک مکان
(۴) مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان

۲۳۵- شهر کوهپایه‌ای «سی سخت» در کدام استان قرار دارد؟

- (۱) چهارمحال و بختیاری
(۲) کهگیلویه و بویراحمد
(۳) کردستان
(۴) گیلان

۲۳۶- کدام گزینه مربوط به سؤال «چطور» در جغرافیا است؟

- (۱) با مکان وقوع هر پدیده سروکار دارد.
(۲) بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.
(۳) روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد.
(۴) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

۲۳۷- به ترتیب مثال‌های زیر در مورد پدیده «گرد و غبار»، پاسخ به کدام سؤالات کلیدی در جغرافیا هستند؟

(الف) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر

(ب) بی‌توجهی به تثبیت خاک

- (۱) چه چیز - چطور
(۲) چرا - چه کسانی
(۳) چه کسانی - چه چیز
(۴) چطور - چرا

۲۳۸- کدام گزینه «ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی» در پژوهش‌های جغرافیایی را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) مشاهده - عکس هوایی
(۲) مصاحبه - پرسش‌نامه
(۳) پرسش‌نامه - نقشه
(۴) تصویر ماهواره‌ای - سالنامه آماری

۲۳۹- کدام گزینه شاخه‌های فنون جغرافیایی مرتبط با علوم فضایی را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) نقشه‌کشی - کارتوگرافی
(۲) زمین‌شناسی - روش‌های کمی در جغرافیا
(۳) سنجش از دور - GIS
(۴) جغرافیای جمعیت - نقشه‌کشی

۲۴۰- کدام مثال زیر مربوط به مرحله «طرح سؤال و بیان مسئله» در پژوهش‌های جغرافیایی است؟

- (۱) به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر اصفهان است.
(۲) بین تقاضای نیروی کار در شهر اصفهان و جذب جمعیت در آن، رابطه مستقیم وجود دارد.
(۳) عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر اصفهان در دهه اخیر چیست؟
(۴) پژوهشگر به سالنامه آماری یک دهه مراجعه می‌کند و تغییرات جمعیتی شهر اصفهان را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سوالات ۲۴۱ تا ۲۵۰)

۲۴۱- جغرافی‌دانان براساس کدام عوامل زیر، کشور ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده‌اند؟

- (۱) میانگین بارندگی سالانه - توزیع فصلی بارش - بالاترین میزان بارش روزانه
(۲) بارندگی سالانه - توزیع روزانه بارش - پایین‌ترین میزان بارش روزانه
(۳) بارندگی روزانه - میانگین بارندگی سالانه - توزیع ماهانه بارش
(۴) اختلاف بارندگی در شبانه‌روز - توزیع ماهانه بارش - پایین‌ترین میزان بارش روزانه
۲۴۲- در کشور سوئیس، چند زبان رسمی وجود دارد؟
(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۴۳- کدام گزینه بیانگر ناحیه‌ای صنعتی در آلمان است؟

- (۱) رور (۲) بوهمیا (۳) مونتانا (۴) پراگ

۲۴۴- در مجاورت مرز کدام کشورها هر دو زبان انگلیسی و اسپانیایی رواج دارد؟

- (۱) اسپانیا - ایتالیا
(۲) مکزیک - ایالات متحده آمریکا
(۳) فرانسه - آلمان
(۴) اسپانیا - پرتغال

۲۴۵- کدام گزینه شامل عوامل طبیعی در ناحیه‌بندی است؟

- (۱) فعالیت اقتصادی - زبان
(۲) جمعیت‌شناسی - دین
(۳) فرهنگ - خاک
(۴) آب و هوا - ناهمواری‌ها

۲۴۶- کدام عبارت‌ها در ارتباط با «ناحیه» درست هستند؟

- (الف) ناحیه یکی از مفاهیم اصلی در دانش جغرافیا است؛ مکان‌هایی که ویژگی‌های مشابه دارند، همان نواحی هستند.
(ب) میان اجزای هر ناحیه و پدیده‌های هر مکان، نوعی ناپوستگی و ناهماهنگی وجود دارد.
(ج) هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز نمی‌شود.
(د) بخشی از سطح زمین که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد و با بخش مجاور خود متفاوت است.

- (۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ج - د

۲۴۷- کدام استان مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی در ایران است؟

- (۱) اصفهان (۲) تهران (۳) خراسان رضوی (۴) خوزستان

۲۴۸- کدام تصویر با عبارت «انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند» مرتبط است؟

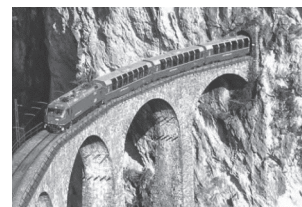
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

۲۴۹- در مرز «پاکستان» و «افغانستان» چه قومی وجود دارد؟

(۱) تاجیک (۲) پشتون (۳) هزاره (۴) ترکمن

۲۵۰- پوشش گیاهی «ساوان» بین کدام نواحی جغرافیایی وجود دارد؟

(۱) صحرای بزرگ آفریقا - استپ بیابانی (۲) استپ بیابانی - تایگا
(۳) مدار رأس السرطان - تایگا (۴) جنگل‌های بارانی استوایی - صحرای بزرگ آفریقا

جامعه‌شناسی (۳)

۲۵۱- کدام گزینه، به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.

(ب) دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست، ما درباره آن بیشتر می‌اندیشیم و کم‌تر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

(ج) در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای روش بر موضوع علوم تأکید کردند و بین علوم تجربی و علوم انسانی و علوم اجتماعی تمایز قائل بودند.

(د) یادگیری دانش عمومی از ابتدای تولد آغاز می‌شود و تا پایان عمر ادامه می‌یابد و جهان اجتماعی آن را در اختیار ما قرار می‌دهد.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - غ - ص - غ (۴) ص - ص - غ - ص

۲۵۲- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- دانش علمی

- علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند.

- ذخیره دانشی

- دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش حاصل از زندگی از دست می‌رود.

(د)	تعارض دانش علمی و دانش عمومی	(ج)	جهان متجدد
هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی آن را دارد که راهنمای زندگی آن‌هاست.	(الف)	با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد.	(ب)

(۴) د - ب - الف - ج

(۳) ج - ب - د - الف

(۲) ج - الف - د - ب

(۱) ج - ب - الف - د

۲۵۳- هر عبارت به ترتیب علت، تعریف یا مفهوم، پیامد کدام گزینه است؟

- طرح مسئله خاص در جامعه مانند بروز مسائل اقتصادی در یک جامعه

- دانش لازم را برای زندگی اجتماعی در اختیار ما قرار می‌دهد و ما انسان‌ها با تولد و ورود به آن، با دیگران در مجموعه‌ای از دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم.

- شکل‌گیری تعاریف متفاوت و گاه متضاد از علم

(۱) تعارض میان دانش علمی و عمومی - جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم - سرایت رویکرد جهان متجدد به علم به جوامعی که علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کنند و صرفاً علم تجربی را دانش علمی محسوب می‌کنند.

(۲) ارائه راه‌حل‌های صحیح از سوی افرادی که درباره این مسائل دانش عمومی دارند - جهان اجتماعی - شکل‌گیری تعارض‌هایی در ذخیره دانشی جوامع

(۳) پیدایش دانش علمی - جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم - دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

(۴) پیدایش دانش علمی - جهان اجتماعی - سرایت رویکرد جهان متجدد به علم به جوامعی که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند.

۲۵۴- به ترتیب هر عبارت نشانگر چیست؟

- انسان‌ها اغلب از اهمیت و نقش آن در زندگی اجتماعی غافل‌اند.

- قدرت دفاع از حقایقی که در دانش عمومی وجود دارد.

- بخش دقیق‌تر و عمیق‌تر ذخیره دانشی

- تفاوت علوم

(۱) آگاهی - مجهز شدن به دانش علمی - دانش علمی - موضوع

(۲) دانش عمومی - تلاش‌های علمی - دانش عمومی - روش

(۳) آگاهی - مجهز شدن به دانش علمی - دانش علمی - روش

(۴) دانش عمومی - تلاش‌های علمی - دانش عمومی - موضوع

۲۵۵- کدام گزینه به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟ (به ترتیب)

- کدام رویکرد به علم از نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد؟

- دانش علمی چگونه پیشرفت می‌کند؟

- در کدام دیدگاه درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی، دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌دانند؟

(۱) سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند - آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی کند

- در این دیدگاه، دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که

هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خود را دارد.

(۲) علوم انسانی و علوم اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند - تعارض در ذخیره دانشی - دانش علمی تنها از راه

حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید و دانش عمومی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش علمی به قلمرو عمومی جلوگیری کند.

(۳) فقط علم تجربی را علم می‌دانستند و علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند - با تلاش برای

حل مسائل و مشکلات زندگی - دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی

خود تولید می‌کنند.

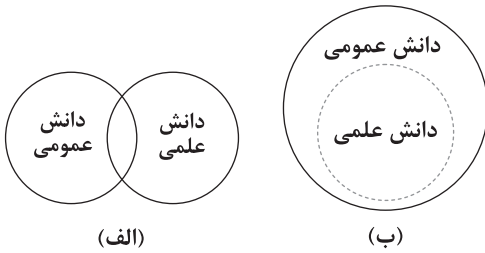
(۴) تأکید بر روش علوم به جای موضوع و روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند - دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد

- دانش عمومی دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید و تفاوت دانش عمومی و دانش علمی در

روش آن‌هاست.

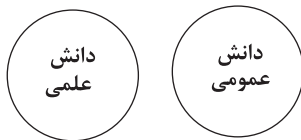

۲۵۶- کدام گزینه به ترتیب با نمودارهای زیر مرتبط است؟

- (۱) دانش علمی راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است و برتری دانش تجربی بر دانش عمومی را بی‌اعتبار می‌داند - دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد و با هر دانش عمومی سازگار نیست.
- (۲) دانش عمومی، دانش غیرموتق و نامعتبر نیست بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد و دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است - دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است و در برخی از نخله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و عمومی فرو می‌پاشد.
- (۳) تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست و دانش علمی به صورت نظام‌مند به دست می‌آید و به دانش تجربی محدود نمی‌شود و با هر دانش عمومی سازگار است - دانش عمومی دانش حاصل از زندگی است و در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است و دانش علمی باید در مقابل دانش عمومی هویت خود را حفظ کند.
- (۴) دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند و بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند و از این‌رو هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست - دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

۲۵۷- کدام گزینه با نمودار زیر مرتبط نیست؟

- (۱) دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است، دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند و تنها دانش تجربی راه کشف واقعیت است.
- (۲) تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست، دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.
- (۳) دانش علمی راه کشف واقعیت و دانش عمومی دانش حاصل از زندگی است و دانش‌ها بازخوانی واقعیت‌اند و دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی برتری دارد و روش تجربی تنها روش کسب علم است.
- (۴) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است و هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست و در برخی نخله‌های این دیدگاه مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۲۵۸- کدام گزینه به ترتیب عبارت‌های زیر را نشان می‌دهد؟

- شناسایی آسیب‌ها و اشکالات در دانش عمومی

- فروپاشی جهان اجتماعی

- تعاریف متفاوت از علم

- (۱) کسی که دانش علمی دارد - عدم وجود دانش حاصل از زندگی - هویت فرهنگی جهان‌های اجتماعی مختلف
- (۲) حل مسائل و مشکلات زندگی - عدم وجود دانش علمی - هویت فرهنگی جهان‌های اجتماعی مختلف
- (۳) تلاش‌های علمی عالمان - مختل شدن زندگی اجتماعی - هویت فرهنگی عالمان مختلف
- (۴) پیدایش دانش علمی - عدم وجود دانش علمی - سرایت رویکرد دنیوی جهان متجدد به سایر جوامع

۲۵۹- کدام گزینه در ارتباط با تلقی جهان متجدد از علم صحیح است؟

- (۱) ارتباط دوسویه و رو به رشد دانش علمی و دانش عمومی تحکیم می‌شود و هر کدام رشد و توسعه می‌یابد.
- (۲) روش‌های عقلانی و وحیانی را در گستره علم قرار می‌دهد و منجر به شناسایی دقیق و علمی مشکلات و آسیب‌های جامعه می‌گردد.
- (۳) دانش علمی را منحصر به دانش تجربی می‌داند و سایر روش‌های فراتجربی را از دایره علم بیرون می‌راند.
- (۴) در صورت نفوذ تلقی جهان متجدد از علم در جوامع دیگر، باعث پیوستگی دانش علمی و دانش عمومی می‌شود و به راهکارهای صحیح می‌انجامد.

۲۶۰- به ترتیب هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- همه دانش‌ها، دانش حاصل از زندگی هستند.
 - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.
 - دانش علمی به صورت نظام‌مند و از راه حس و تجربه به دست می‌آید.
- (۱) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند - دانش عمومی دانش نامعتبر نیست و کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی وجود دارد - دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است.
 - (۲) دانش‌های فراتجربی هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارند - در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌یابد - تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست.
 - (۳) پایه و اساس هر گونه دانشی، دانش عمومی است - دانش علمی امکان انتقاد از دانش عمومی و اصلاح آن را دارد - دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند و به مرور متناسب می‌شوند.
 - (۴) دانش عمومی، دانش غیرموقوت و نامعتبر نیست - تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست - دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- فرصت‌ها و محدودیت‌ها
- لباس پوشیدن در موقعیت‌های مختلف، متفاوت است.
- پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر
- پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری

کنش اجتماعی	(الف)	ترکِ قلیان کشیدن	(ب)
(د)	نمره دادن استاد متناسب با تلاش دانشجو	(ج)	خط‌کشی‌های مسیر خانه تا مدرسه

- (۱) ب - د - الف - ج
- (۲) د - ب - الف - ج
- (۳) ب - د - ج - الف
- (۴) الف - د - ب - ج

۲۶۲- هر عبارت به ترتیب نشانگر چیست؟

- علت تمایز فعالیت انسان از فعالیت سایر مخلوقات
- افطار در کنار مزار شهدا
- علت خودداری انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها
- اشتراک ادب و ثروت

- (۱) پدیده‌های اجتماعی - کنش درونی - آثار کنش - هنجارهای اجتماعی
- (۲) ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی - پیامدهای نامطلوب - ارزش‌های اجتماعی
- (۳) پدیده‌های اجتماعی - کنش درونی - آثار کنش - ارزش‌های اجتماعی
- (۴) ویژگی‌های کنش - پدیده اجتماعی - پیامدهای نامطلوب - هنجارهای اجتماعی

۲۶۳- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «پیامد غیرارادی درس خواندن» و «پاسخ دادن یا پاسخ ندادن سلام» نادرست و درست است؟

- ۱) مورد تحسین قرار گرفتن - پیامد ارادی کنش فردی است که سلام می‌کند و به اراده خود او وابسته می‌باشد.
- ۲) راه یافتن به کلاس بالاتر - پیامد ارادی کنش جواب‌دهنده سلام است که به اراده خود او وابسته می‌باشد.
- ۳) یاد گرفتن درس - پیامد غیرارادی کنش فرد سلام‌کننده است که نتیجه طبیعی کنش او محسوب می‌شود و قطعی می‌باشد.
- ۴) پاسخ دادن به پرسش‌های آزمون - پیامد ارادی کنش سلام‌کننده است که به اراده جواب‌دهنده سلام وابسته می‌باشد.

۲۶۴- کدام گزینه، به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- الف) هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد که پیامدهای غیرارادی آن همانند خود کنش مستقل از آگاهی و اراده انسان‌هاست.
ب) شیوه‌های معین احوالپرسی از دیگران، هنجار اجتماعی است.
ج) نظافت جسم، نشاط روح و تقرب و نزدیکی به خداوند، پیامدهای طبیعی و قطعی وضو گرفتن است.

د) پیامد همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن، تأکید بر تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی است.

- ۱) غ - ص - ص - ص - غ - ص
۲) ص - ص - ص - غ - ص
۳) غ - غ - ص - غ
۴) ص - غ - غ - ص

۲۶۵- علت هر عبارت را کدام گزینه به ترتیب نشان می‌دهد؟

- بازماندن از گفتار

- تداوم و استمرار ارزش‌ها و هنجارها

- پاسخ مناسب به کنشگر

- ۱) عدم وجود آگاهی نسبت به کلمات و معانی - عمل کردن افراد براساس ارزش‌ها و هنجارها - درک معنای کنش
- ۲) عدم وجود اراده و خواست انسان - تحقق با کنش اجتماعی افراد - توجه به ارادی بودن کنش
- ۳) عدم وجود آگاهی نسبت به کلمات و معانی - ضروری ساختن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - توجه به هدف کنشگر
- ۴) عدم وجود اراده و خواست انسان - عمل کردن افراد براساس ارزش‌ها و هنجارها - درک معنای کنش

۲۶۶- هر عبارت، پیامد، علت، تعریف یا مفهوم کدام گزینه است؟ (به ترتیب)

- فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن چشم در مواجهه با خطر کنش محسوب نمی‌شوند.

- همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن

- شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

- ۱) ارادی بودن کنش - ایجاد فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها - ارزش اجتماعی
- ۲) آگاهانه بودن کنش - نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و علوم اجتماعی - ارزش اجتماعی
- ۳) ارادی بودن کنش - نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و علوم اجتماعی - هنجار اجتماعی
- ۴) معنادار بودن کنش - تأکید بر تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و علوم اجتماعی - هنجار اجتماعی

۲۶۷- کدام گزینه به ترتیب، به سؤالات زیر پاسخ می‌دهد؟

- پیامد غیرارادی آب دادن به کودک چیست؟

- شکل‌گیری امنیت و اعتماد اجتماعی پیامد چیست؟

- اشتراک پوشش و زبان چیست؟

- ۱) سیراب شدن - کنش اجتماعی - پدیده‌های اجتماعی
- ۲) ثواب بردن - کنش اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی
- ۳) آب خوردن - هنجار اجتماعی - پدیده‌های اجتماعی
- ۴) رفع تشنگی - ارزش اجتماعی - هنجارهای اجتماعی

۲۶۸- کدام گزینه به ترتیب، در ارتباط با «کنش انسان» و «پدیده‌های اجتماعی» درست است؟

- ۱) کنش انسان همانند فعالیت سایر مخلوقات معنادار است - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند و افراد حس می‌کنند که از یکدیگر مستقل‌اند.
- ۲) افراد در همه موارد به آگاهی موجود در کنش‌هایشان توجه دارند و از آن باخبرند - پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و معنا دارند.
- ۳) رعایت حیا و کنترل خشم، هر دو کنش‌اند - به مرور به انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، وابسته می‌شوند.
- ۴) کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد - در مواردی، به جای آن که این پدیده‌ها در خدمت سعادت بشر باشند، انسان‌ها را به خدمت می‌گیرند.

۲۶۹- فرآیند شکل‌گیری پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

- (۱) هنجارها و ارزش‌های اجتماعی ← کنش اجتماعی ← انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد ← جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ← کنش افراد براساس ارزش‌ها و هنجارها ← شکل‌گیری پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان
- (۲) کنش اجتماعی ← ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی ← جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ← انتقال ارزش‌ها و هنجارها از طریق تعلیم و تربیت ← کنش افراد براساس ارزش‌ها و هنجارها و تداوم آن‌ها ← شکل‌گیری پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان
- (۳) هنجارها و ارزش‌های اجتماعی ← کنش اجتماعی ← شکل‌گیری عدالت، امنیت و آزادی ← کنش افراد براساس ارزش‌ها و هنجارها و تداوم آن‌ها ← شکل‌گیری پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان
- (۴) کنش اجتماعی ← جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ← ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی ← انتقال ارزش‌ها و هنجارها از طریق تعلیم و تربیت ← شکل‌گیری پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان

۲۷۰- کدام گزینه، با تصویر زیر مرتبط نیست؟

(۱) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست، یعنی با در نظر گرفتن دیگران کنش فردی ما به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.

(۲) وقتی فردی در کلاس درس حضور دارد، ولی بی‌توجه به اطرافیان در ذهن خود رودخانه‌ای خروشان را تخیل می‌کند، نیز کنش اجتماعی انجام داده است.

(۳) کسانی که کنشگران با توجه به آن‌ها دست به کنش می‌زنند، متفاوت‌اند مانند دوست و دشمن، غریبه و آشنا و کنش ناظر به هر کدام آداب و قواعد خاصی می‌خواهد.

(۴) کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد، حتی رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی کنش اجتماعی است.

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- کدام گزینه، به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه، جهان‌های فرهنگی مختلفی را پدید می‌آورد.

(ب) جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، به جهان انسانی تعلق دارد.

(ج) گروهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند، جهان تکوینی را ماده خامی می‌دانند که با جهان ذهنی در تعامل است و فرهنگ‌های مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

(د) وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - غ - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۲۷۲- هر عبارت به ترتیب نشانگر چیست؟

- سه فرد در یک مسابقه، موضوعی واحد را به سه شکل مختلف خلق می‌کنند.

- باورها و اعمالی که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند.

- براساس حکمت و خواست خداوند سبحان با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

- سلب شدن ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و علوم اجتماعی

(۱) جهان ذهنی - زنجیره‌هایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند - جهان انسانی - شکل‌گیری فرصت تعامل صحیح انسان با خودش و جهان هستی

(۲) بخش فردی جهان انسانی - اغلال و سلاسل - جهان تکوینی - نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی

(۳) جهان ذهنی - اغلال و سلاسل - جهان فرهنگی - عدم وجود استقلال جهان ذهنی و جهان تکوینی در برابر جهان فرهنگی

(۴) بخش فردی جهان انسانی - زنجیره‌هایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند - جهان تکوینی - رابطه و پیوند میان جهان تکوینی و جهان انسانی

۲۷۳- کدام گزینه به ترتیب با نمودارهای زیر مرتبط است؟

(الف)

(ب)

- (۱) جهان تکوینی ماده‌ی خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند - جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است و بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی وجود ندارد.
- (۲) برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند - ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
- (۳) جهان ذهنی و تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند - جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت است و ادراک و آگاهی محدود به جهان انسانی نیست و جهان طبیعت با جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
- (۴) ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است - جهان ذهنی و جهان فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده‌ی خامی است که فرهنگ‌ها در آن دخل و تصرف می‌کنند.

۲۷۴- به ترتیب هر عبارت، پیامد، معنا یا مفهوم، علت کدام گزینه است؟

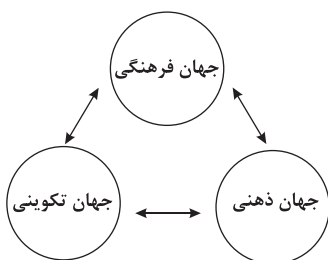
- ورود فرد از جهان فردی به جهان فرهنگی

- وجود آن مستقل از خواست و اراده‌ی انسان است.

- نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی

- (۱) یک فرد از یک موضوع واحد سه انشا بنویسد - جهان تکوینی - تأکید بر مسئولیت فرد در قبال جامعه
- (۲) یک فرد درباره‌ی موضوع خاصی بیندیشد و تصمیم بگیرد - جهان فرهنگی - ایجاد قابلیت‌ها و ظرفیت‌هایی برای علوم انسانی و علوم اجتماعی
- (۳) فردی که عقیده و اخلاقی متناسب با خود را به وجود آورد - جهان فرهنگی - دخل و تصرف در فرهنگ‌ها و جوامع مختلف
- (۴) فردی که مجسمه‌ای بسازد یا به دیگری مهر بورزد و یا کتابی بنویسد - جهان تکوینی - سلب شدن ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و علوم اجتماعی

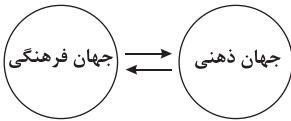
۲۷۵- کدام گزینه با نمودار زیر مرتبط نیست؟

- (۱) جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید.
- (۲) برخی جهان تکوینی را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند، جهان انسانی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند و به این ترتیب از وجود سه جهان سخن می‌گویند.
- (۳) جهان تکوینی، جهان فرهنگی و جهان ذهنی مهم و در تعامل با یکدیگرند و این دیدگاه فرصت تعامل صحیح انسان با خودش و جهان هستی را فراهم می‌کند.
- (۴) جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد و ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود.

۲۷۶- کدام گزینه با نمودار زیر مرتبط نیست؟

- (۱) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد.
- (۲) بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد و شامل دانسته‌ها، تجربه‌ها، خلیات و اندیشه‌های ویژه‌ای است که دیگران در آن شریک نیستند و در محدوده ذهنی باقی می‌ماند.
- (۳) بخش اجتماعی جهان انسانی، زندگی اجتماعی انسان‌ها را دربر می‌گیرد و هویتی فرهنگی دارد، هر فرهنگ محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست و نوع خاصی از عقاید را در افراد به وجود می‌آورد.
- (۴) جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، به این جهان تعلق دارد و بین دو بخش جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد.

۲۷۷- کدام گزینه، عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

- از نگاه قرآن، به جهان طبیعت محدود نمی‌شود و ادراک و آگاهی نیز به منحصر نمی‌شود و براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
- اگر انسان از خود و شناخت درستی نداشته باشد، از تعامل صحیح با باز می‌ماند.
- آثار هنرمند مطابق با نوع است که با آن مناسباتی دارد.

(۱) جهان هستی - جهان تکوینی - جهان انسانی - جهان هستی - جهان فرهنگی - طبیعتی

(۲) جهان تکوینی - انسان - جهان هستی - جهان فرهنگی - جهان فرهنگی - فرهنگی

(۳) جهان تکوینی - جهان هستی - جهان تکوینی - جهان هستی - جهان اجتماعی - طبیعتی

(۴) جهان تکوینی - انسان - جهان تکوینی - جهان هستی - جهان هستی - فرهنگی

۲۷۸- کدام گزینه در رابطه با «پرسش‌های بنیادینی که هر فرهنگ پاسخ می‌دهد» و «دیدگاه متفکران مسلمان به جهان‌های مختلف» به ترتیب نادرست و درست است؟

- (۱) پرسش‌های هستی‌شناسانه؛ مثل آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟ - فرصت تعامل صحیح انسان با خودش و جهان هستی را فراهم می‌کند و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید و برای جامعه و فرد جایگاه ویژه‌ای قائل است.
- (۲) پرسش‌های معرفت‌شناسانه؛ مثل آیا هویت جهان اجتماعی را بیشتر لایه‌های عمیق فرهنگ می‌سازد یا لایه‌های سطحی آن؟ - در این دیدگاه، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها در آن دخل و تصرف می‌کنند.
- (۳) پرسش‌های انسان‌شناسانه؛ پرسش‌هایی از این قبیل، آیا تنها راه شناخت انسان، حس و تجربه است؟ - جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند، از نظر آنان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان تکوینی را هم به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.
- (۴) پرسش‌های هستی‌شناسانه؛ پرسش‌هایی از این قبیل، فرهنگ چه نقشی در هویت‌یابی افراد جهان اجتماعی دارد؟ - جهان انسانی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند و از وجود سه جهان سخن می‌گویند، جهان طبیعت، جهان ذهن و جهان فرهنگ که مهم و با هم در تعامل‌اند.

۲۷۹- هر عبارت به کدام نوع جهان اشاره دارد؟ (به ترتیب)

- شامل تجربه‌ها، خلیات و دانسته‌های ماست.

- برخی آن را محدود به طبیعت می‌کنند و در مقابل جهان انسانی فرار می‌دهند.

- هویت فرهنگی دارد و زندگی اجتماعی افراد را دربر می‌گیرد.

- ظهور اندیشه به صورت گفته یا نوشته

(۱) جهان فرهنگی - جهان تکوینی - جهان اجتماعی - جهان ذهنی

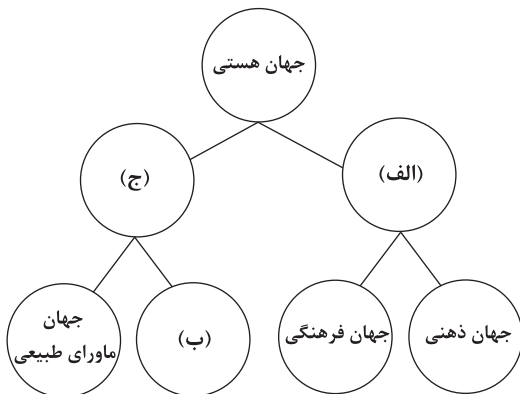
(۲) جهان ذهنی - جهان تکوینی - جهان اجتماعی - جهان فرهنگی

(۳) جهان فردی - جهان تکوینی - جهان هستی - جهان فردی

(۴) جهان فردی - جهان هستی - جهان انسانی - جهان اجتماعی

۲۸۰- کدام گزینه به ترتیب نمودار زیر را کامل می‌کند؟

(۱) بین دو بخش فردی و اجتماعی آن تناسب و هماهنگی وجود دارد - از نگاه قرآنی براساس حکمت و خواست انسانی با جوامع و فرهنگ‌ها رفتاری حکیمانه دارد - در مقابل جهان انسانی، جهان دیگری نیز وجود دارد که با جهان ذهنی و فرهنگی رابطه و پیوند داشته و با اندیشه و عمل انسان پدید آمده است.

(۲) برخی آن را مقابل جهان اجتماعی می‌دانند و از سه جهان سخن می‌گویند - این جهان پیش از انسان بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است - در برخی دیدگاه‌ها اهمیتی ندارد و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

(۳) هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، به این جهان تعلق دارد - برخی آن‌ها را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند - گروهی آن را ماده خامی می‌دانند که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

(۴) این جهان پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده افراد است - گروهی آن را مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و از سه جهان سخن می‌گویند که با هم رابطه و تعامل دارند - در مقابل آن جهان فرهنگی و جهان ذهنی استقلال خود را از دست می‌دهند و اهمیت چندانی ندارند.

DriQ.com

فلسفه و منطق

فلسفه (۲)

۲۸۱- کدام فیلسوف بزرگ مسلمان به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه‌ای کرد و کدام متفکر ادامه‌دهنده راه او بود؟ (به ترتیب)

(۱) فارابی - ابن‌سینا (۲) ارسطو - فارابی (۳) ابن‌سینا - فارابی (۴) ارسطو - ابن‌سینا

۲۸۲- حمل کدام‌یک از محمول‌ها به موضوع‌ها با بقیه فرق دارد؟

(۱) ابن‌سینا فیلسوف است. (۲) حافظ موجود است. (۳) فارابی بشر است. (۴) مولوی عارف است.

۲۸۳- این مطلب که انسان برای رفع گرسنگی درصدد خوردن غذا برمی‌آید، نشان‌دهنده کدام حقیقت یا قاعده فلسفی نیست؟

(۱) اصل پذیرش واقعیت یک اصل بدیهی و روشن است.

(۲) فقط برخی از مردم، پذیرش واقعیت را مبنای عمل خود قرار می‌دهند.

(۳) میان امر واقعی و غیرواقعی می‌توان تفاوت قائل شد.

(۴) همه مردم، اصل واقعیت را قبول دارند؛ زیرا در این مورد رفتار مشابهی دارند.

۲۸۴- کدام گزینه در مورد عبارت «انسان حیوان ناطق است» صحیح نیست؟

(۱) چون دو مفهوم «انسان» و «حیوان ناطق» از یک‌دیگر جدایی‌ناپذیرند، حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» یک حمل ذاتی است و به دلیل نیاز ندارد.

(۲) رابطه میان «انسان» به عنوان یک چیستی و «حیوان ناطق»، یک رابطه امکانی است، بنابراین حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» به علت نیاز دارد.

(۳) رابطه بین دو مفهوم «انسان» و «حیوان ناطق» از نسبت‌های چهارگانه رابطه تساوی است؛ یعنی هر انسانی حیوان ناطق است و هر حیوان ناطقی انسان است.

(۴) «حیوان» و «ناطق» از اجزای تعریفی «انسان» هستند و چیستی او را تشکیل می‌دهند و بیان‌کننده ذات و حقیقت «انسان» می‌باشند.

۲۸۵- همانند اصل مغایرت وجود و ماهیت را پایه برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد و یکی از اساسی‌ترین آرا و

عقاید فلسفی در تفکر اسلامی به شمار می‌رود.

- (۱) توماس آکوئیناس - ابن‌سینا - فرق بین ماهیت و وجود
(۲) راجر بیکن - ابن‌رشد - فرق بین ماهیت و وجود
(۳) راجر بیکن - ابن‌سینا - فرق بین وجوب و امکان
(۴) توماس آکوئیناس - ابن‌سینا - فرق بین وجوب و ماهیت

۲۸۶- رابطه وجود و ماهیت از نظر ابن‌سینا چگونه است؟

- (۱) وجود عین ماهیت است.
(۲) وجود عَرَضِ ماهیت است.
(۳) وجود جزئی از ماهیت است.
(۴) وجود عَرَضِ بر ماهیت است.

۲۸۷- حمل «دارای ابعاد سه‌گانه» بر جسم با حمل «موجود» بر جسم

- (۱) تفاوت دارد؛ زیرا حمل دارای ابعاد سه‌گانه بر جسم، یک حمل عارضی است و لذا نیازمند دلیل نیست.
(۲) تفاوت ندارد؛ زیرا حمل وجود بر جسم، یک حمل عارضی نیست و لذا نیازمند دلیل است.
(۳) تفاوت ندارد؛ زیرا حمل دارای ابعاد سه‌گانه بر جسم، یک حمل ضروری است و لذا نیازمند دلیل نیست.
(۴) تفاوت دارد؛ زیرا حمل وجود بر جسم، یک حمل ضروری نیست و لذا نیازمند دلیل است.

۲۸۸- پذیرش درستی این فرض که «تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن کافی است» کدام نتیجه را در پی خواهد داشت؟

- (۱) عینیت مفهومی وجود و ماهیت در خارج
(۲) مغایرت مصادیقی وجود و ماهیت در خارج
(۳) مغایرت مصادیقی وجود و ماهیت در ذهن
(۴) عینیت مفهومی وجود و ماهیت در ذهن

۲۸۹- مناسب‌ترین توضیح برای این عبارت که «انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه «موجود بودن» و «چیستی داشتن» را می‌یابد»،

کدام است؟

- (۱) در واقعیت و جهان خارج، نه وجود بدون ماهیت و نه ماهیت بدون وجود داریم.
(۲) در خارج، هر چیزی که هست، می‌تواند هست باشد؛ اما محال نیست که چیزی نباشد.
(۳) در واقعیت، دو مفهوم داریم که یکی بیانگر هستی و دیگری بیانگر چیستی آن شیء است.
(۴) وجود و ماهیت دو مفهوم متمایز و متفاوت هستند که مصادیق جداگانه‌ای دارند.

۲۹۰- کدام گزینه در مورد وجود و ماهیت صحیح است؟

- (۱) وقتی از واقعیت یک موجود سخن می‌گوییم، قبلاً واقعیت آن را اثبات کرده‌ایم.
(۲) مغایرت وجود و ماهیت وقتی مطرح می‌شود که ما به واقعیت یک شیء اذعان و اقرار کنیم.
(۳) وقتی از واقعیت یک موجود سخن می‌گوییم، یک تصور دوجزئی در ذهن ما ایجاد می‌شود.
(۴) با حمل وجود بر ماهیت، یک مفهوم یگانه در ذهن ما پیدا می‌شود.

منطق

۲۹۱- در کدام گزینه، به واقعیت داشتن و نداشتن کاری نداریم؟

- (۱) بشنو این نی چون شکایت می‌کند
(۲) راز از همه ناکسان نهان داشت
(۳) خرسند همی بودم در دام تو من
(۴) تا هشیارم طرب ز من پنهانست

۲۹۲- درباره تصدیق می‌توانیم بگوییم که

- (۱) هر جمله کاملی یک تصدیق است.
(۲) در هر تصدیقی الزاماً چیزی را به چیزی نسبت می‌دهیم.
(۳) هر جمله انشایی می‌تواند یک تصدیق باشد.
(۴) هر تصدیقی از چند تصور تشکیل شده است.

۲۹۳- اگر کسی بپرسد: «کنکور چیست؟» و «چرا برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه‌ریزی لازم است؟» به ترتیب، برای پاسخ دادن به این

سؤال‌ها از چه چیزی استفاده می‌کنیم؟

- (۱) تصدیقات معلوم او - تصدیقات معلوم او
(۲) تصورات معلوم خود - تصدیقات معلوم خود
(۳) تصدیقات معلوم خود - تصورات معلوم خود
(۴) تصورات معلوم او - تصدیقات معلوم او

۲۹۴- «پیش از پرداختن به مبحث تعریف» و «قبل از ورود به مبحث استدلال» به ترتیب آشنایی با و لازم است.
(۱) تصور - الفاظ (۲) الفاظ - قضایا (۳) قضایا - مفاهیم (۴) تصدیق - قضایا

۲۹۵- کدام گزینه تعبیر کامل تری از منطق و مغالطات است؟

- (۱) علم منطق به شناخت مغالطات می‌پردازد تا راه پیشگیری از مغالطات را بیان کند.
- (۲) پیشگیری از مغالطات از طریق بیان قوانین حاکم بر ذهن صورت می‌گیرد.
- (۳) مغالطات همان بیماری‌های تفکر هستند که تعداد دقیق آن‌ها مشخص نیست.
- (۴) علم منطق بر آموزش شیوه استدلال کردن تأکید دارد.

۲۹۶- اغلب آگهی‌های تجاری در واقع نوعی هستند که برای بررسی درستی و نادرستی آن‌ها به نیازمندیم.

- (۱) استدلال - علم منطق (۲) مغالطه - علم منطق (۳) تعریف - منطق (۴) مغالطه - استدلال

۲۹۷- کدام یک از موارد زیر می‌تواند مقدمه یک استدلال باشد؟

- (۱) اگر تو فارغی از حال دوستان یارا
- (۲) بیا تا قدر یکدیگر بدانیم
- (۳) مگذران روز سلامت به ملامت
- (۴) پرده‌دار حریم حرمت اوست

۲۹۸- کدام مورد را علم منطق بررسی نمی‌کند؟

- (۱) تصور صرفاً به معنای تصویر یک شیء
- (۲) پاسخ دادن به چرایی و چیستی یک مفهوم
- (۳) استدلال و تعریف نادرست
- (۴) ارائه استدلال برای بهداشت عمومی

۲۹۹- مناسب‌ترین پاسخ به این سؤال که «چرا صرفاً با دانستن منطق نمی‌توان از خطاهای ذهنی جلوگیری کرد؟» کدام است؟ زیرا

- (۱) خواندن دستورالعمل‌های نظری منطق بدون تمرین و کاربرد آن ممکن نیست.
- (۲) منطق علمی کاربردی است و به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود.
- (۳) ذهن انسان گاهی در معرض خطا قرار دارد، بنابراین چه بسا تمرین و ممارست لازم است.
- (۴) هر انسانی ممکن است که دچار خطاهای ذهنی عمدی و یا غیرعمدی شود.

۳۰۰- می‌توانیم دانش بشری را به دو حیطة کلی و تقسیم کنیم که تفاوت اساسی اولی با دومی در این است که

- (۱) تصور - تصدیق - اولی دارای حکم و قضاوت است، اما دومی دارای حکم و قضاوت نیست.
- (۲) تعریف - استدلال - اولی دارای حکم و قضاوت نیست، اما دومی دارای حکم و قضاوت است.
- (۳) تعریف - استدلال - اولی دارای حکم و قضاوت است، اما دومی دارای حکم و قضاوت نیست.
- (۴) تصور - تصدیق - اولی دارای حکم و قضاوت نیست، اما دومی دارای حکم و قضاوت است.

فلسفه (۱)

۳۰۱- همه گزینه‌ها می‌توانند پرسشی فلسفی درباره زندگی قلمداد شوند، به جز

- (۱) خوشبختی و سعادت در گرو چیست؟
- (۲) سرانجام ما انسان‌ها چه می‌شود؟
- (۳) مقصود ما از آزادی چیست؟
- (۴) چرا آب در اثر گرمای زیاد بخار می‌شود؟

۳۰۲- کدام عبارت در مورد فطرت ثانی درست نیست؟

- (۱) ورود به آن به معنای نفی و کنار گذاشتن مسائل مربوط به فطرت اول است.
- (۲) آدمی را به تکاپو وامی‌دارد که با گذر از محسوسات به معقولات برسد.
- (۳) این نوع از فطرت سبب شکل‌گیری هویت واقعی در انسان خواهد شد.
- (۴) مسائلی برای انسان ایجاد می‌کند که از جنس مسئله‌های همه‌روزه نیست.

۳۰۳- چه زمانی انسان وارد تفکر فلسفی می‌شود؟

- (۱) زمانی که با سؤال‌های عقل معاش روبه‌روست و به دنبال پاسخ آن‌ها است.
- (۲) هنگامی که به نحو جدی به پرسش‌های ویژه بپردازد و رسیدن به پاسخ آن‌ها دغدغه خاطر او شود.
- (۳) هنگامی که نسبت به مسائل زندگی و سؤالات روزمره زندگی بی‌اعتنا نباشد.
- (۴) زمانی که مسیر حرکت وی از پرسش‌ها به پاسخ‌ها باشد.

۳۰۴- کدام گزینه، در مورد ویژگی تفکر فلسفی و دانش فلسفه، به ترتیب درست است؟

- (۱) یک توانمندی عمومی و بالقوه - ورزیدگی عقلی
(۲) تحقیق قانونمند پرسش‌های فلسفی - مواجهه با مسئله‌های فلسفی
(۳) ورزیدگی عقلی - مواجهه با مسئله‌های فلسفی
(۴) یک توانمندی عمومی و بالقوه - بررسی قانونمند پرسش‌های فلسفی

۳۰۵- دلیل قطعی و احتمالی سقراط به سؤال «چرا سقراط خود را سوفیست نخواند؟» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم - چون برای واقعیت ارزش و اعتبار قائل بود.
(۲) هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها - تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم
(۳) چون برای حقیقت ارزش و اعتبار قائل بود - هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها
(۴) تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم - هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها

۳۰۶- سؤال را از طریق تجربه پاسخ داد؛ زیرا

- (۱) آیا جهان ابتدا و انتها دارد؟ - می‌توان - درباره‌ی کل هستی سؤال می‌کند و یک سؤال بنیادین است.
(۲) پیر شدن سلول‌ها در اثر کدام عامل شیمیایی است؟ - نمی‌توان - پیر شدن سلول‌ها در طرف تجربه و آزمایش قرار نمی‌گیرد.
(۳) آیا زیبایی حقیقت دارد یا ساخته‌ی ذهن ماست؟ - می‌توان - کل حقیقت زیبایی در طرف تجربه و آزمایش می‌تواند قرار بگیرد.
(۴) آیا جهان ابتدا و انتها دارد؟ - نمی‌توان - درباره‌ی کل هستی سؤال می‌کند و یک سؤال بنیادین است.

۳۰۷- مناسب‌ترین پاسخ به این سؤال که چه چیزی موجب ظهور دانش فلسفه شد، کدام است؟

- (۱) ظهور گروهی از دانشمندان که برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نبودند.
(۲) تلاش سقراط برای ابطال عقیده‌ی سوفسطائیان که در استدلال‌های خود بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند.
(۳) تلاش‌های بشر برای پاسخ‌های قانونمند به سؤالات اساسی و بنیادی
(۴) مشغول بودن و تفکر در مسائل زندگی روزمره و سؤالات مربوط به فطرت ثانی

۳۰۸- کوشش اصلی فلسفه در حوزه‌ی اخلاق، کدام گزینه می‌تواند باشد؟

- (۱) تعریف و تبیین مفاهیم اخلاقی
(۲) پاسخ عقلانی به سؤالات علم اخلاق
(۳) تعیین بایدها و نبایدهای اخلاقی
(۴) یافتن مبانی عقلانی علم اخلاق

۳۰۹- کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) یکی از ابعاد تفکری انسان، تفکر فلسفی است.
(۲) تمایز اصلی دانش فلسفه با دانش‌های دیگر، تمایز موضوعی است.
(۳) هر قضیه‌ی پیچیده‌ای لزوماً یک قضیه‌ی فلسفی است.
(۴) کسانی که تفکر فلسفی را جدی نمی‌گیرند، به تعبیر ملاصدرا در فطرت اول به سر می‌برند.

۳۱۰- کدام‌یک از سؤالات زیر درباره‌ی فلسفه، یک سؤال فلسفی است؟

- (۱) کدام فیلسوف نظریاتش با دین سازگار است؟
(۲) چرا فلسفه از یونان و با سقراط آغاز می‌شود؟
(۳) کدام‌یک از بخش‌های فلسفه از بقیه مهم‌تر است؟
(۴) آیا تفکر فلسفی از ساختار وجودی انسان جداشدنی است؟

۳۱۱- عبارت «فردی که افسردگی دارد، خلُقش پایین است و احساس غمگینی می‌کند»، نشانگر کدام هدف علم روان‌شناسی است؟

- (۱) پیش‌بینی (۲) تبیین (۳) کنترل (۴) توصیف

۳۱۲- در کدام گزینه زیر، شناخت شکل‌گرفته ناپایدارتر است؟

- (۱) احسان فکر می‌کند که هر چه یک کتاب صفحات بیشتری داشته باشد، سودمندتر است.
(۲) زهرا در هنگام خرید لوازم‌التحریر، تفاوت قیمت لوازم مختلف را می‌سنجد.
(۳) خانم غفاری خیاط است، او معتقد است جنس و لطافت پارچه در خیاطی نقش مهمی دارد.
(۴) سعید در هنگام خرید دوچرخه، ویژگی‌ها و قابلیت‌های آن را در نظر می‌گیرد.

۳۱۳- به ترتیب «جریان یک عمل» و «تابع قواعد مشخصی بودن»، به کدام مفاهیم تعریف روش علمی مربوط می‌شوند؟

- (۱) جست‌وجو - نظام‌دار بودن
 (۲) موقعیت نامعین - جست‌وجو
 (۳) فرآیند - نظام‌دار بودن
 (۴) فرآیند - موقعیت نامعین

۳۱۴- کدام عبارت زیر صحیح است؟

- (۱) پس از تأیید عبارت «تأثیر شادکامی بر موفقیت»، فرضیه مطرح می‌شود.
 (۲) عبارت «استرس، اضطراب امتحان را افزایش می‌دهد»، نشانگر اولین مرحله شروع پژوهش دانشمندان علوم تجربی است.
 (۳) وقتی تمام فرضیه‌های یادگیری کنار یک‌دیگر بیایند، نظریه‌های یادگیری را شکل می‌دهند.
 (۴) بررسی صحت عبارت «آیا تنظیم هیجان با اهمال‌کاری تحصیلی رابطه دارد؟»، نیازمند پاسخ اولیه و سنجیده است.

۳۱۵- اگر فردی برای رسیدن به پاسخ سؤال «آیا انسان علاوه بر ابعاد جسمانی، دارای ابعاد روحانی نیز هست؟»، از استدلال‌های منطقی استفاده

کند، یعنی از کدام منبع کسب آگاهی استفاده کرده است؟

- (۱) شهود
 (۲) عقل
 (۳) استناد به سخن بزرگان
 (۴) روش‌های علم تجربی

۳۱۶- کدام ویژگی روش علمی نشان می‌دهد که یافته‌های به دست آمده، شخصی نیست؟

- (۱) نظام‌دار بودن
 (۲) تعریف عملیاتی
 (۳) تکرارپذیری
 (۴) روشن‌سازی موقعیت نامعین

۳۱۷- کدام‌یک از فعالیت‌های زیر را به واسطه کارکرد آن می‌توان مورد مطالعه تجربی قرار داد؟

- (۱) جوجه‌ها مادرشان را دنبال می‌کنند.
 (۲) عاطفه آن قدر با سرعت غذا می‌خورد که در گلویش گیر می‌کند.
 (۳) سارا با دیدن طبیعت، از ذوق سرشار می‌شود.
 (۴) دندان‌های مجتبی از شدت سرما به هم می‌خورد.

۳۱۸- طبق سلسله‌مراتب شکل‌گیری سطوح مختلف شناخت، مرحله بعدی «تفسیر و معنابخشی به محرک‌های انتخابی» کدام است؟

- (۱) توجه
 (۲) حافظه
 (۳) ادراک
 (۴) تفکر

۳۱۹- اگر روان‌شناسی بخواهد اضطراب افراطی بیمار خود را درمان کند، کدام گزینه زیر بیانگر مرحله دوم اهداف علمی او خواهد بود؟

- (۱) نشانه‌های اضطراب بیمار را یادداشت نماید تا تصویری از بیماری به دست آورد.
 (۲) با استفاده از درمان‌های رفتاری سعی نماید بیماری را تا حدودی تحت اختیار قرار دهد.
 (۳) به بیمار بگوید که اگر درمان خود را ادامه ندهد، اضطراب او مزمن‌تر خواهد شد.
 (۴) سعی نماید با پرسیدن در مورد تاریخچه زندگی فرد طی چند سال گذشته، دلیل بیماری را شناسایی کند.

۳۲۰- ترتیب مراحل شناخت عالی در کدام گزینه زیر به درستی ترسیم شده است؟

- (۱) تفکر ← قضاوت ← استدلال ← تصمیم‌گیری ← حل مسئله
 (۲) حافظه ← تفکر ← قضاوت ← حل مسئله ← تصمیم‌گیری
 (۳) تفکر ← استدلال ← قضاوت ← حل مسئله ← تصمیم‌گیری
 (۴) حافظه ← قضاوت ← استدلال ← تصمیم‌گیری ← حل مسئله

نظرسنجی وبسایت گاج مارکت

دانش آموز گرامی؛

لطفاً بعد از پایان آزمون به سوالات ۱ تا ۵ در قسمت نظرسنجی با دقت پاسخ دهید.

۱- تا چه اندازه با فروشگاه اینترنتی گاج مارکت آشنا هستید؟

(۱) نمی‌شناسم (۲) تا حدودی آشنایی دارم

(۳) عضو سایت هستم و خرید انجام نداده‌ام (۴) عضو سایت هستم و خرید انجام داده‌ام

۲- تنوع و کیفیت محصولات و کالاهای فروشگاه اینترنتی گاج مارکت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) کم و بدون کیفیت (۲) زیاد و بدون کیفیت (۳) کم و باکیفیت (۴) زیاد و باکیفیت

۳- پشتیبانی و خدمت مشتریان فروشگاه اینترنتی گاج مارکت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

۴- در مقایسه با سایر رقبا ما را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

۵- عملکرد کلی فروشگاه اینترنتی گاج مارکت از نظر شما چگونه است؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه دروسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۸

جمعه ۱۴۰۰/۰۷/۲۳

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۳۵ دقیقه
		۱۰	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰	۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰	۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰	۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده مسیح گرچی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌اله اصغری	شاهو مرادیان - سیدمهدی میرفتحی مجید کارازی - پریسا فیلو
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد	حسامی - مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - مریم ولی‌عابدینی مینا نظری
اقتصاد	سیدامیرحسین میراسکندری	مریم پارسائیان - رقیه بژند مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی
جغرافیا	محسن مصالایی	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی لیلا عباسی
جامعه‌شناسی	مینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند فاطمه ساریخانی - مریم میرقاسمی
فلسفه و منطق	حیدر جلالی	مریم پارسائیان مریم میرقاسمی
	ابراهیم امینی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - لیلا عباسی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام
۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مرورید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: ربابه الطافی - آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - فرزانه فتاحی - فرزانه رجبی

امور چاپ: علی مزرعتی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰۰۰۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ | معنی واژه‌ها: ۴

معرکه: میدان جنگ، جای نبرد / یله دادن: تکیه دادن
نمط: روش، طریقه / پیرایه: زیور و زینت
کام: دهان

۲ | معنی درست واژه‌ها: ۴

نجابت: اصالت، پاک‌منشی، بزرگواری
مطاع: فرمانروا، اطاعت‌شده، کسی که دیگری فرمان او را می‌برد.
مکیدت: مکر، حيله

اعراض: روی گردان از کسی یا چیزی، روی گردانی
هنگامه: غوغا، داد و فریاد، شلوغی

۳ | بررسی سایر گزینه‌ها: ۳

(۱) جافی: ستمگر، ظالم / (۲) مولع: بسیار مشتاق، آزمند
(۴) بنات: جمع بنت، دختران

۴ | املاک درست واژه در سایر گزینه‌ها: ۴

(۱) عمارت: بنا کردن، آباد کردن، آبادانی
(۲) ثنا: ستایش، سپاس
(۳) حزم: هوشیاری

۵ | املاک درست واژه: ۴

حضيض: جای پست در زمین یا پایین کوه

۶ | املاک درست واژه: ۲

مبدأ: آغاز، نقطه شروع

(۳) ابیات سؤال، بیانگر آغاز سرایش کتاب «الهی‌نامه» عطار است.

۸ | بررسی آرایه‌ها: ۳

تشبیه (بیت «د»): یار (مه) به ماه

حسن تعلیل (بیت «و»): دلیل پنهان بودن مروارید در صدف، هراسیدن صدف از چشم خوردن است.

اغراق (بیت «الف»): اغراق در فراوانی کشتگان یار

استعاره (بیت «ج»): جان‌بخشی به غنچه

حسن آمیزی (بیت «ب»): معنی نازک

(۳) نغمه حروف: تکرار صامت «د»

ایهام: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تناسب: خورشید - صبح / دهن - لب - خندیدن

استعاره: جان‌بخشی به صبح

(۲) کنایه: مهر بر دهان کسی زدن - دم زدن

حسن آمیزی: شکر خندیدن

(۴) تشبیه: خورشید به مهر

حسن تعلیل: دلیل پدیدار شدن خورشید وادار به سکوت کردن صبح است.

۱۰ | ۲ جناس: —

استعاره: جان‌بخشی به ساغر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حسن تعلیل: دلیل خمیده بودن گل لاله، شرمندگی است.

مجاز: خاک (مجاز از قبر)

(۲) استعاره: چاه استعاره از فرورفتگی چانه / جان‌بخشی به خط و دل

تشبیه: کاروان خط

(۴) استعاره: جان‌بخشی به زنجیر

تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع)

۱۱ | ۳ بررسی آرایه‌ها:

حسن تعلیل: دلیل بارش ابر تأثیر آه عاشق است.

ایهام: مهر: ۱ - محبت ۲ - خورشید

کنایه: سوختن دل - آب در چشم افتادن

استعاره: دود استعاره از آه / جان‌بخشی به ابر

تشبیه: رخ به خورشید

تکرار: دل

(۴) ۱۲ مگرم (مضاف‌الیه برای سر) / سودایت (مضاف‌الیه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کموت (مضاف‌الیه) / هرگز (متمم)

(۲) عافیتم (مضاف‌الیه) / غمم (مفعول)

(۳) منش (متمم) / روشنش (مضاف‌الیه)

۱۳ | ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خوشبخت [است]، طائری که نگهبان مرغکی [است] / سرسبز [است]،

شاخکی که بچینند از آن بری

(۲) وقت آن خوش [باشد یا باد] که به میخانه رساند خود را

(۴) خدا را [سوگندت می‌دهم]

(۴) ۱۴ «عزل» و «نصب» با «ازل» و «نسب» هم‌آوا نیستند، بلکه

متشابه‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قرابت (غرابت) و خویش (خیش)

(۳) بگزار (بگذار)

(۴) صواب (ثواب)

(۴) ۱۵ دائم (می‌دائم): مضارع اخباری

(۱) ۱۶ این بیت حذف فعل ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) چیست (چه است) سودم از این عمل دانی / از عزیزان تحمل خواری [است]

(۳) یار ما این دارد و آن نیز هم [دارد]

(۴) خشم شحنه است و آرزو عامل [است] / این یکی ظالم [است] آن دگر

جاهل [است]

زبان عربی (عمومی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

۲۶ ۲ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «لِ» در «لَلَّه» دقیق ترجمه نشده است، «خَلَقَ» فعل ماضی است و باید به صورت «آفرید» ترجمه شود نه اسم فاعل! هم چنین «جَعَلَ» باید به صورت فعل ماضی ترجمه شود.

(۳) «لِ» در «لَلَّه» دقیق ترجمه نشده است، «همراه» معادلی در عبارت ندارد.
(۴) «السَّمَاوَاتِ» و «الظُّلُمَاتِ» جمع است نه مفرد، «در آن» زائد است!

۲۷ ۲ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «كَانَتْ» باشد ترجمه نشده است، «فَرِيضَةٌ» یعنی «واجب» نه «عبادت»!
(۳) ساختار این ترجمه با عبارت عربی هماهنگ نیست، «الْبُلْدَانِ الْبَعِيدَةِ» کشورهای دور» نه «دورترین کشورها»، «و لَوْ كَانَتْ» اگرچه باشد» در ترجمه نیامده است، «واجب دینی» در جای درستی نیامده است.
(۴) «أَطْلَبُوا» از نظر معنا نادرست ترجمه شده است؛ «أَطْلَبُوا» طلب کنید، بخواهید»، «كَانَتْ» ترجمه نشده است، و لو (← اگرچه)

۲۸ ۴ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) دَقَّتْ کنید «فِي السَّمَاءِ» برای قسمت دوم عبارت است، «وَلَكِنَّ» امَّا» نه «با این وجود»
(۲) «که» در «خورشید را که» معادلی ندارد، «فِي السَّمَاءِ» متعلق به فعل «نَزَى» است، «وَلَكِنَّ» ترجمه نشده است، «جذوة مستعرة» ترکیب وصفی نکره است.
(۳) «آن» معادلی ندارد، «وَلَكِنَّ» ترجمه نشده است.

۲۹ ۳ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «كَانَ» بود» ترجمه نشده است، «نَسَب» مفرد است.
(۲) «جَهْلًا» نقش صفت برای «زمیل» را ندارد و نباید به صورت ترکیب وصفی با آن ترجمه شود، «كَثْرَةً» زیادی» نه «زیاد»!
(۴) ضمیر «نا» در «صَقْنَا» ترجمه نشده است، هم‌کلاسی‌های ما (← هم‌کلاسی ما)

۳۰ ۴ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «برایش» ترجمه دقیقی نیست؛ ترجمه درست: «آثار زیادی دارد»، «هم»ها معادلی ندارد.
(۲) «این شاعری است که» ترجمه این ترکیب است: «هذا شاعرٌ ...»!
(۳) «این شاعری است که» نادرست است، «لَهُ آثَارٌ كَثِيرَةٌ» آثار فراوانی دارد»، «الدَّرر» جمع مکسر است نه مفرد!

۳۱ ۴ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «فَالْ» گفته است» معلوم است نه مجهول، «فَيْلٌ» گفته شده است.»
(۲) «مَنْ قَالَ» معنای «گوینده» ندارد.
(۳) «نگاهتان» نادرست است، «لَا تَنْظُرُوا!» نگاه نکنید» ترجمه نشده است.

۱۷ ۳ مفهوم گزینه (۳): عاقبت وخیم نفس‌پرستی و تکبر

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حتمی بودن مرگ

۱۸ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): خودحسابی و

آخرت‌اندیشی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) گله از ناکامی

(۴) فراوانی گناه

۱۹ ۳ مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینه (۳): تواضع، موجب

کمال است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش ظاهری / دشمنی روزگار با انسان‌ها

(۲) تواضع شاعر

(۴) تواضع موجب آسایش است.

۲۰ ۳ مفهوم گزینه (۳): ناتوانی از به جا آوردن شکر الطاف خداوند

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش بی‌ثمری

۲۱ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): ناپایداری دنیا و

دعوت به خوش باشی / اغتنام فرصت

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ناپایداری شادی

(۲) ناپایداری دنیا و بی‌ارزشی شادی و غم

(۴) ناکامی

۲۲ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و ابیات گزینه (۳): ضرورت

شکر نعمت

مفهوم سایر ابیات:

بیت «الف»: توصیه به طاعت و عبادت خدا و پرهیز از شیطان

بیت «ب»: نفرین و نکوهش مخاطب

بیت «د»: بی‌نیازی و استغنائی پروردگار

۲۳ ۳ مفهوم گزینه (۳): نکوهش نگاه عقل‌مدارانه و وسواس در

عاقبت‌اندیشی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: توصیه به دوراندیشی و عاقبت‌نگری

۲۴ ۴ مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینه (۴): خاموشی واصلان

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) فایده خاموشی

(۲) ابراز درد نهانی

(۳) توصیه به خاموشی

۲۵ ۲ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۲): بخشایندگی و

روزی‌رسانی خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) درویش‌نوازی

(۳) پیری و کم شدن روزی

(۴) اعتدال

۳۲ | ۲ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- ۱) ضمیر «خود» در «بیرون خود» معادلی ندارد، «انطوی: پیچیده شده است» درست ترجمه نشده است، «ولی» ترجمه درستی نیست.
- ۳) «إِنَّ الدَّوَاءَ الْاَدِّي: دوايي که ...» درست ترجمه نشده است و ساختار به هم ریخته است، «نمی‌توانی» معادلی ندارد و اضافی است.
- ۴) «انطوی: پیچیده شده است» فعل لازم است و صیغه للغائب، «پیچیده‌اند» نادرست است، «لا تُبصِرُهُ: آن را نمی‌بینی» نادرست ترجمه شده است، عدم ترجمه «عنه».

۳۳ | ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) «بَحَثْتُ» یعنی «می‌گردد» نه «باید برگردد»: «فَلْيَبْحَثْ: باید برگردد»
- ۲) «هم»ها معادلی ندارند.
- ۳) «تنها» معادلی ندارد.

۳۴ | ۲ ضیَوت: گرداند»

ترجمه: باران‌های بسیاری بارید و زمین را سرسبز کرد (گردانید).

توجه: «ضیَوت» را با «صاز» اشتباه نگیرید!

۳۵ | ۴ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۳) «گمان می‌کنی» مضارع است.
- ۲) «نَفْسَكَ: خودت را» معادلی در عبارت فارسی ندارد. این گزینه تعریب این عبارت است: «آیا خود را جر می‌کوچک می‌پنداری!؟»
- متن زیر را با دقت بخوان؛ سپس متناسب با آن به سوالات آمده پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

در هر مکانی که زندگی می‌کنیم میکروب‌هایی وجود دارند که سلامتی ما را تهدید می‌کنند و باعث بیماری‌ها برای ما می‌شوند! و همچنین این میکروب‌ها تهدیدی برای زندگی دیگر موجودات زنده به شمار می‌آیند و آن‌ها را در معرض خطر قرار می‌دهند! و این موجودات برای حفظ خود راه‌هایی دارند! از جمله به عنوان مثال مورچه که ماده‌ای را ترشح می‌کند که اثر آن میکروب‌ها را از بین می‌برد. و مورچه به این [مورد] اکتفا نمی‌کند؛ زیرا او اقدام به چسباندن این مواد بر روی دیوارهای خانه‌اش می‌کند!

و حالا به مثالی دیگر اشاره کنیم و آن گنجشک‌ها هستند. گنجشک‌ها همانند مورچه آن مواد کشنده را ترشح نمی‌کنند اما از آن‌ها استفاده می‌کنند. زیرا آن‌ها مورچه را وادار می‌سازند که از لابه‌لای پرشان عبور کند و مورچه وارد پر می‌شود و آن مواد کشنده میکروب‌ها به پر گنجشک‌ها می‌چسبند. و این امور نشان می‌دهد که خداوند کسی است که به موجودات راهی را که با آن از خود حفاظت می‌کنند، الهام کرده است!

۳۶ | ۳ مورچه در حفاظت از خودش در مقابل میکروب‌ها چه کاری

انجام می‌دهد؟

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) او با روش‌های مختلفی از میکروب‌ها دوری می‌کند! (*)
- ۲) در پر گنجشک‌ها وارد می‌شود تا میکروب او را نبیند! (*)

۳) اقدام به تولید ماده‌ای می‌کند که میکروب‌ها را می‌کشد! ((✓))؛ با توجه به «تُفَرِّزُ مادَّةً ...»

۴) زمانی که احساس خطر می‌کند در خانه امنش مخفی می‌شود! ((*)؛ پاسخی بی‌ربط)

۳۷ | ۳ مورچه آن مواد را روی دیوارهای خانه‌اش می‌چسباند؛ زیرا او:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) می‌خواهد اثر میکروب‌ها را از بین ببرد و آن‌ها را بکشد پیش از آن‌که به خانه او نزدیک شوند! ((*)؛ «پیش از آن‌که به خانه او نزدیک شوند» این گزینه را اشتباه کرده است!

۲) دوست دارد گنجشک‌ها را وارد خانه‌اش بکند و آن‌ها را از مرگ نجات دهد! (*)

۳) برای حفظ خودش از آن‌چه تهدیدش می‌کند، دست به اقدامات پیشگیرانه می‌زند! (✓)

۴) اگر این کار را انجام دهد، قطعاً میکروب‌ها از او می‌ترسند! (*)

۳۸ | ۴ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) موجودات زنده راه‌هایی دارند که با آن از خود محافظت می‌کنند! ((✓))؛ به طور مشخص در متن آمده است.

۲) در اطراف ما مکانی نیست که از میکروب‌ها خالی باشد! ((✓))؛ با توجه به خط اول متن

۳) میکروب‌ها آسیب نخواهند رساند مگر به چیزی که قوه دفاعی ندارد! ((✓))؛ می‌توان این مطلب را از متن برداشت کرد.

۴) گنجشک‌ها قدرتی عجیب در ساخت موادی دارند که میکروب‌ها را می‌کشد! ((*)؛ چون در متن به طور واضح اشاره شده که مورچه این مواد را ترشح می‌کند نه گنجشک‌ها: «العصافيرُ لا تُفَرِّزُ تلكَ الموادَ بل تُستفيدُ منها!»

۳۹ | ۳ [گزینه] درست را درباره مورچه مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) به انسان می‌آموزد که چگونه با میکروب‌ها برخورد کند! ((*)؛ چنین مطلبی در متن نمی‌بینیم!

۲) اقدام به جمع موادی می‌کند که میکروب‌ها را می‌کشد! ((*)؛ چون در متن آمده «تُفَرِّزُ: ترشح می‌کند» نه جمع می‌کند. این مواد درون خودش هست!

۳) به دیگر موجودات در زندگی‌شان کمک می‌کند! ((✓))؛ کمک به گنجشک‌ها

۴) محیط زیست (طبیعت) را از میکروب‌های قاتل پاک می‌کند! ((*)؛ چون در متن چنین مطلبی نیامده است.)

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ | ۲ «يُهَدِّدُ» [هَدَدٌ، يُهَدِّدُ، تُهَدِّدُ] در باب «تفعیل» است نه «تفعل».

۴۱ | ۱ «يُفَرِّزُ» معلوم است.

۴۲ | ۲ «جُدْران: دیوارها» جمع مکسر «جِدَار» است نه مثنی!

دین و زندگی

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۴۳ - ۵۰):

۴۳ ۳ «قَاتِلْ» درست است؛ چون اسم فاعل است.

۴۴ ۱ **ترجمه و بررسی گزینه‌ها:**

(۱) ابر: بخاری است متراکم که فقط باران از آن می‌بارد! ((x))؛ برف و ... هم از ابر می‌بارد!

(۲) ماه: سیاره‌ای است که هر ماه دور کره زمین می‌چرخد! (✓)

(۳) مروارید: از سنگ‌های ارزشمندی که رنگشان غالباً سفید است! (✓)

(۴) پیراهن زنانه: از لباس‌های زنانه که دارای رنگ‌های مختلف است! (✓)

۴۵ ۳ **ترجمه و بررسی گزینه‌ها:**

(۱) «أَوْجَدَ: پدید آورده است» مترادف «وَجَدَ: یافت» نیست.

ترجمه: کیست آن که آسمان و هر آنچه در آن است را پدید آورده است؟

(۲) «مُنْهَمِرَةٌ: ریزان» مترادف «كثيرة: زیاد» نیست.

ترجمه: نعمت‌های خدا بر بندگانش ریزان است!

(۳) «بالغة: کامل» مترادف «كاملة» است.

ترجمه: خداوند دارای حکمتی کامل است!

(۴) «ضَيَّرَ: گردانید» با «أَصْبَحَ: شد» مترادف نیست.

ترجمه: بهار، زمین را سرسبز گردانید!

۴۶ ۳ «عُرْفَتِي» [که در اصل «عُرْفَتَيْنِ» بوده است و «نون» آن به

خاطر مضاف بودن حذف شده است] مثنی است.

ترجمه: از رنگ‌های مختلفی در رنگ کردن دو اتاق خانه استفاده کردم.

نکته: «ألوان: رنگ‌ها» نیز جمع مکسر «ألون» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الرحمان» مفرد است نه مثنی.

(۲) «الغدوان: دشمنی» و «الخنسran: زبان» مفرد هستند نه مثنی.

(۴) «لسان: زبان» مفرد است نه مثنی.

۴۷ ۲ ساعت شش و ده دقیقه است = ۱۰:۰۶

۴۸ ۴ فعل ماضی صیغۀ «للفائبات» چنین ساختاری دارد:

«سَنَ دَهَبَنَ» و مضارع آن به این شکل است: «يَسْبَحُنَ: يَرْجِعُنَ»

۴۹ ۲ با توجه به معنا «لا» از نوع نفی است و در سایر گزینه‌ها نهی است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) بدون اجازه نباید وارد خانه‌های دیگران شویم!

(۲) این نوع از حیوان فقط هنگام روز می‌خوابد!

(۳) هنگام روبه‌رو شدن با سختی‌ها نباید ناامیدی بر تو غلبه کند!

(۴) برای راضی کردن همه مردم تلاش نکن، چه این هدفی است که به دست نمی‌آید!

۵۰ ۳ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) با توجه به «الأولاد» فعل دوم باید در صیغۀ جمع مذکر غائب باشد: «كَانَ

الأولادُ يَلْعَبُونَ»

(۲) «سوف نُزورُ: زیارت خواهیم کرد» با «الأسبوع الماضي» هماهنگ نیست!

(۴) «لن تَشْعُرَنَ» درست است.

۵۱ ۴ از آیات شریفه «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا

لَاعِبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمْ إِلَّا بِالْحَقِّ: و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌ها است را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.» می‌فهمیم که در عالم یک چیز اهمیت ویژه‌ای دارد و آن این است که انسان برای هدفی خلق شده است و دارای وظایف خاصی است که آن را نباید فراموش کند.

۵۲ ۲ با توجه به آیه ۱۸ سوره اسراء: «آن کس که تنها زندگی زود

گذر دنیا را می‌طلبد آن مقدار از آن را که بخواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می‌دهیم سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکنندگی در آن وارد شود.» نتیجه می‌گیریم که اگر اهداف دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به اهداف اخروی می‌شوند.

۵۳ ۲ خداوند سرچشمه زیبایی‌ها و خوبی‌هاست و انسان‌ها به میزانی

که زیبایی‌ها و خوبی‌ها را کسب کنند به خداوند نزدیک‌تر می‌شوند.

با توجه به دو ویژگی «متنوع بودن استعدادهاى انسان» و «بی‌نهایت‌طلبی او» اگر هدفی را که انتخاب می‌کنیم، بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد، آن هدف کامل‌تر است.

۵۴ ۳ با توجه به آیه شریفه «قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَ

مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ: بگو نماز، تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.» این موضوعات دریافت می‌شود که برنامه زندگی و تمام کارهای دنیوی روزانه و همه اعمال عبادی مانند نماز و روزه باید برای رضای خدا انجام شود و روح بی‌نهایت‌طلب انسان جز با سرچشمه (منشأ) بی‌پایان خوبی‌ها و زیبایی‌ها (خدا) آرام نمی‌گیرد.

نادرستی گزینه‌های دیگر: در مورد (الف) درباره بهره‌مندی از نعمت‌های الهی که در سایه تقرب الهی به دست می‌آید سخنی گفته نشده است و مورد (ب) درباره هدمندی و غایت‌مندی جهان خلقت سخن گفته که از این آیه قابل برداشت نیست.

۵۵ ۲ در آیه ۱۳۴ سوره نساء می‌خوانیم: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا

فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» و عبارت کان برید (ماضی استمراری) مؤید مطالبه دائمی و مستمر است که سفارش قرآن عبارت «فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» می‌باشد.

۵۶ ۲ اهل ایمان با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود هم از

بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند جان و دل خویش را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند.

مفهوم ضرب‌المثل «با یک تیر چند نشان زدن» در عبارت قرآنی «فَعِنْدَ اللَّهِ» که اشاره به هدف جامع دارد، تجلی دارد.

۵۷ ۳ افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود هم از

بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند، قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» و این آیه با بیت سؤال هم مفهوم است.

۶۵ ۲ گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش (عکس‌العمل) نشان دهد که این موضوع در آیه شریفه «وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا: سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آن‌گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد» ذکر شده است، که این الهام باعث واکنش و عکس‌العمل انسان می‌شود. عقل با دوراندیشی انسان را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند.

۶۶ ۲ در آیه ۲۵ سوره محمد می‌خوانیم: «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.» و در آیه ۹۱ سوره مائده آمده است: «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد.»

۶۷ ۲ در این حدیث علوی آمده است: «هیچ چیزی را ندیدم مگر این که خداوند را قبل و بعد و با آن دیدم» که نشانگر این موضوع است که هر موجودی پیش از آن‌که نمایش‌دهنده خود باشد، نشان‌دهنده خالق خویش است و مؤید این موضوع است که آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند و این موضوع اشاره به فطرت و سرشت خدا آشنای انسان دارد.

۶۸ ۳ اندیشه، بهار جوانی را پطرأوت و زیبا می‌سازد، استعدادها را شکوفا می‌کند و امید به آینده‌ای زیباتر را نوید می‌بخشد، لذا پیامبر (ص) آن را برترین عبادت‌ها برمی‌شمارد و می‌فرماید: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ: برترین عبادت اندیشیدن مداوم، درباره خدا و قدرت اوست»

۶۹ ۳ اگر با دقت بیشتر استدلال نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را مرور کنیم متوجه می‌شویم که آن استدلال نمی‌گوید «هر موجودی به آفریننده نیاز دارد».

بلی اگر کسی این را بگوید که هر موجودی که وجود و هستی دارد (و نگوید هر پدیده) باید نتیجه بگیرد که خدا هم به آفریننده نیازمند است دقت شود نتیجه چنین فکری این است که هیچ چیزی وجود پیدا نکند زیرا منتهی به تسلسل علت‌ها می‌شود. (رد گزینۀ (۲))

۷۰ ۳ با توجه به آیه شریفه «بَسَّأَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ...» جهان و همه مخلوقات هر لحظه و پیوسته محتاج خداوند متعال هستند و این احتیاج همیشگی و دائمی و در هر «آن» است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خداوند همواره دست‌اندر کار امور مخلوقات است و مشروط به مطالبه دائمی آن نیست.

(۲) فیض بخشی خداوند دارای شرط درخواست پیوسته آنان از خداوند نیست.

(۴) همه مخلوقات نه فقط انسان‌ها

۷۱ ۲ - این‌که انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند معرفتی عمیق و والا است.

- آگاهی، سرچشمه بندگی است.

- افزایش خودشناسی — علت — درک بیشتر فقر و نیاز — افزایش بندگی

افزایش بندگی تابع و معلول افزایش خودشناسی است.

۵۸ ۲ در آیات ۲۰۱ و ۲۰۲ سوره بقره می‌خوانیم: «و بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار. اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند سریع‌الحساب است.»

۵۹ ۳ خداوند آن‌چه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است، این‌ها نشان می‌دهد، خداوند متعال انسان را گرامی داشته و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است.

۶۰ ۲ اولین گام برای حرکت انسان در مسیر رشد و کمال و در نتیجه رستگاری (فلاح) او، شناخت انسان است، یعنی شناخت سرمایه‌ها، توانایی‌ها و استعدادها و چگونه به کارگیری این سرمایه‌ها و همچنین شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب به خداوند و نحوه مقابله یا دوری از این موانع. بیت «دوست نزدیک‌تر از من به من است ...» مؤید سرشت خدا آشنای انسان یا همان فطرت است.

۶۱ ۴ در روز رستاخیز شیطان (عامل بیرونی) که فرصتی برای توبه باقی نمانده است به اهل جهنم می‌گوید: «... امروز خود را سرزنش کنید نه مرا، نه من می‌توانم به شما کمکی کنم و نه شما می‌توانید مرا نجات دهید.» لذا عوامل بیرونی هیچ تسلطی بر انسان ندارند و انسان خود باید راه حق و باطل را انتخاب کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نفس لوامه، نفس سرزنشگر است نه نفس امرکننده به بدی‌ها

(۲) شیطان در روز قیامت ادعا می‌کند نه نفس اماره

(۳) شیطان سوگند خورده که انسان را بفریبد نه نفس اماره

۶۲ ۳ خداوند متعال شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد، تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم. از این روست که همه ما فضالتی چون صداقت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم، و آیه شریفه «وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا: سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آن‌گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد» درباره همین موضوع است.

۶۳ ۱ در آیه ۱۰ سوره ملک می‌خوانیم: «و می‌گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم در میان دوزخیان نبودیم.»

پروردگارا، به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن ببندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه‌های غلط تشخیص دهیم، حقایق را دریابیم و از جهل و نادانی دور شویم که این همان عقل و اندیشه است.

۶۴ ۴ خداوند به ما یادآوری می‌کند که عامل درونی، انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد، میل سرکشی که در درون انسان طغیان می‌کند و وی را به گناه فرا می‌خواند، نفس اماره یعنی فرمان‌دهنده به بدی‌ها نامیده می‌شود.

در موارد (الف) و (ب) معرفی شیطان در کلام قرآن کریم است و در مورد (د) وسوسه کردن و فریب دادن کار شیطان است.

زبان انگلیسی

۴ ۷۶ مردم قطعاً مطمئن هستند که در آینده نزدیک پزشکان دارویی

برای این ویروس پیدا و آن‌ها همه بیماران را درمان خواهند کرد.

(۱) در این گزینه هر دو فعل مستقبل با فرمول **be going to** آمده‌اند. یکی از کاربردهای این ترکیب وقتیست که ما براساس شواهد امری را پیش‌بینی می‌کنیم، در این گزینه پیش‌بینی صرفاً براساس عقیده شخصی مردمان است و از وجود شواهد چیزی گفته نشده پس هر دو قسمت گزینه غلط است.

(۲) طبق گزینه یک استفاده از ترکیب **be going to** در این جمله اشتباه است.

(۳) در این گزینه فعل اول حال ساده بیان شده وجود **s** در انتهای آن نشان می‌دهد که این فعل برای سوم شخص مفرد بیان شده، پس نمی‌توان آن را برای کلمه جمع **doctors** استفاده کرد.

(۴) در این گزینه هر دو فعل با **will** به آینده تبدیل شده‌اند، که وقتی می‌خواهیم براساس عقیده یا تجارب خود چیزی را پیش‌بینی کنیم از این فعل استفاده می‌کنیم. در این جمله از وجود شواهد چیزی گفته نشده پس هر دو ساختار درست است.

۳ ۷۷ من درس‌هایم را می‌خواهم بخوانم. فردا من و دوستم سخنرانی مهمی خواهیم داشت. زیاد سر و صدا نکنید، رادیو را خاموش کنید یا من به مادرتان خواهیم گفت.

(۱) در این گزینه تمامی افعال با فرمول **be going to** آمده‌اند. یکی از کاربردهای این ترکیب وقتی است که قصد و برنامه‌ریزی قبلی داریم که فعلی را در آینده، به خصوص در آینده نزدیک، انجام دهیم، پس قسمت اول درست است. در قسمت دوم نیز انجام سخنرانی در آینده از قبل برنامه‌ریزی شده پس استفاده از این فعل در این قسمت درست است اما چون به جای **are** برای دو نفر، از **am** استفاده شده پس این قسمت غلط است. قسمت سوم جمله چون عبارت برای تهدید بیان می‌شود باید از **will** استفاده کنیم.

با توجه به توضیحات گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) نیز غلط هستند.

۳ ۷۸ کدام گزینه درست است؟

(۱) در این گزینه چون شواهد عینی داریم پس باید پیش‌بینی ما با قاعده **be going to** باشد نه **will**.

(۲) در جمله اول هنگامی که برای آینده‌سازی از فعل کمکی **will** استفاده می‌کنیم فعل اصلی نباید حتی برای سوم شخص **s** بگیرد.

(۳) در این گزینه چون شواهد عینی داریم پس از قاعده **be going to** استفاده شده پس درست است.

(۴) در این جمله فاعل جمله یعنی معلم باید بعد از **one of my** به صورت جمع بیاید.

۲ ۷۲ شاعر در بیت سؤال تأکید می‌کند به وسیله چشم‌ها نمی‌توان

آفریننده را دید پس نباید دو چشم را به زحمت بیندازی که این بیت با الهام از عبارت شریفه «لا تُدْرِكُ الْأَبْصَارُ؛ چشم‌ها او را در نمی‌یابد» است.

اعتقاد به «لا تُدْرِكُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ» ما را به صفات «لطیف و خبیر» بودن خداوند که در انتهای آیه به آن اشاره شده است رهنمون می‌سازد «وَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ؛ و او لطیف و آگاه است.»

۳ ۷۳ در مثال بِنَا و ساختمان، بِنَا فقط نظم‌دهنده و جابه‌جا کننده مواد و مصالح است نه آفریننده آن لذا در بقا به او وابسته نیست ولی خداوند به وجود آورنده همه چیز است یعنی هم ناظم است و هم خالق و لذا نیازمندی در بقای مخلوقات مخصوص خداوند است.

۳ ۷۴ لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است، در واقع، ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد. در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. بنابراین با این‌که ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و صفات او را می‌توانیم بشناسیم اما نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم.

۴ ۷۵ هر موجودی در حد خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگرند در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.

۸۶ ۲ ایده من این است که زمان خود را برای تمرین صبح‌ها و عصرها تقسیم کنم و سپس در طول روز ترجمه‌های کتبی یا شفاهی انجام دهم.

- (۱) مراقبت کردن
(۲) تقسیم کردن
(۳) غذا دادن
(۴) دنبال کردن

۸۷ ۱ پزشک من بازوی من را در گچ نگذاشته بود، بنابراین هر حرکتی تا زمانی که استخوان‌ها جوش خوردند کاملاً دردناک بود.

- (۱) پزشک
(۲) دفتر خاطرات
(۳) اشک
(۴) مهربانی

مردم تعجب می‌کنند که چرا این روزها بچه‌ها خیلی بیشتر بی‌ادب شده‌اند. ما کودکان و نوجوانان را می‌بینیم که با بزرگسالان مشاجره می‌کنند، از زبان‌های بد استفاده می‌کنند، طرز برخورد را کنار می‌گذارند و از آداب و احترام به بزرگ‌ترها استفاده نمی‌کنند. متأسفانه، این امر برای بسیاری از کودکان و نوجوانان به یک هنجار تبدیل شده است. به نظر من، در حال حاضر واقعاً دنیای دشواری نسبت به دنیایی است که ما در آن پرورش یافته‌ایم. به نظر می‌رسد فیلم‌ها، موسیقی، بازی‌های ویدئویی و تلویزیون همه شیوه بی‌احترامی، عصبانی و بی‌ادبانه برخورد با دیگران را ستایش می‌کنند. این بدان معناست که معلمان باید در برخی جهات بیشتر از والدین تلاش کنند تا به فرزندان ما احترام گذاشتن را بیاموزند. به علاوه بر این واقعیت این است که والدین بیش از پیش مشغول هستند، که این باعث می‌شود سخت‌تر بشود که بلافاصله به فرزندان خود پاسخ دهیم و آن‌ها نمی‌دانند در آینده چه خواهد شد و واکنش آن‌ها چگونه خواهد بود. همه والدین مسئول هستند و واضح است که آن‌ها باید در همه شرایط از فرزندان خود مراقبت کنند.

۸۸ ۴

- (۱) خوشبختانه
(۲) ناگهان
(۳) بیشتر
(۴) متأسفانه

۸۹ ۱

- (۱) پرورش یافتن
(۲) راه‌اندازی کردن
(۳) پشت سر هم گذاشتن
(۴) جمع شدن

۹۰ ۳

- (۱) برای
(۲) به عنوان
(۳) از
(۴) مانند

۹۱ ۳ صحبت دربارهٔ زمان آینده ساده می‌باشد و یک احتمال است که باید از will استفاده کنیم و به علت این‌که بعد از کلمات پرسشی Wh و how در وسط جمله، ادامه جمله خبری است نه سؤالی پس باید بعد از آن از they استفاده کنیم.

۹۲ ۱

- (۱) مراقبت کردن
(۲) جلوگیری کردن
(۳) توجه کردن
(۴) بیرون کردن

۷۹ ۳ A: من سه بار بروشور این دستگاه را خوانده‌ام و هیچ نظری در مورد نحوه استفاده از آن ندارم. کلاً گیج شدم.

B: خیلی ساده است. من به شما کمک خواهم کرد.
«اصطلاح It's a walk in the park: بسیار ساده است»

(۱) چون شخص در لحظه تصمیم به کمک فرد گرفته استفاده از will در این‌جا درست است پس نباید از be going to استفاده کرد.
(۲) بعد از فعل کمکی will برای آینده‌سازی، فعل اصلی باید ساده باشد و نباید به صورت مصدر بیاید.

(۳) برای تصمیمی که شخص در همان لحظه گرفته از will استفاده شده است پس این گزینه درست است.

(۴) به صورت کلی عبارت be going to در ساختار این جمله اشتباه است و نباید به کار برده شود اما در استفادهٔ آن باید کل عبارت be going to بیاوریم که در این گزینه فعل to be حذف شده است.

۸۰ ۴ اگر می‌توانید در یافتن او به من کمک کنید یا اگر کسی

اطلاعاتی دارد که می‌تواند به من بدهد، بسیار قدردانی خواهم کرد.

- (۱) بهبود می‌بخشم
(۲) اختصاص می‌دهم
(۳) می‌بخشم
(۴) قدردانی می‌کنم

۸۱ ۱ مرگ مغزی دلالت بر عدم وجود کامل و دائمی عملکرد عصبی

در قشر و ساقه مغز دارد.

- (۱) عملکرد
(۲) دفتر خاطرات
(۳) گلدان
(۴) نمره

۸۲ ۳ مؤسسهٔ پزشکی دارای سابقهٔ برجسته‌ای در انتشار گزارش‌های

مهم در موضوعات مهم است.

- (۱) اختصاص داده شده
(۲) تأسیس شده
(۳) ممتاز - برجسته
(۴) ثبت شده

۸۳ ۴ برخی از مردان هر هفته ساعت‌هایی را به نشستن، حرکت

کشی و بالا آوردن پا وقف می‌کنند تا ماهیچه‌های شکم خود را مرتب نگه داشته و ظاهر خوبی داشته باشند.

- (۱) توجه می‌کنند
(۲) اهداء می‌کنند
(۳) تقویت می‌کنند
(۴) اختصاص می‌دهند

۸۴ ۳ اکثر دانش‌آموزان به دلیل استفاده از زبان انگلیسی و نه

واحد‌های متریک، داده‌های موجود در متن را فوراً درک می‌کنند.

- (۱) بهبود می‌دهند
(۲) افزایش می‌دهند
(۳) درک می‌کنند
(۴) منفجر می‌شود

۸۵ ۳ طوطی‌های حیوان خانگی و به ویژه پرندگان مینا به دلیل

توانایی خود در کپی کردن کلمات و حالات که توسط صاحبان آن‌ها به آن‌ها آموزش داده شده‌اند مشهور هستند.

- (۱) افکار
(۲) احساسات
(۳) حالات
(۴) خاطرات

۹۶ ۴ کلمه زیر خطدار "wisdom" (خرد، عقل) در پاراگراف ۳ متن از لحاظ معنایی به knowledge نزدیکترین است.

- (۱) تجربه
(۲) رهبری
(۳) مشاوره
(۴) دانش

متن ۲: نهنگ‌های آبی بزرگ‌ترین حیوانات روی زمین هستند. آن‌ها هم‌چنین بزرگ‌ترین حیواناتی هستند که تا کنون وجود داشته‌اند. این بدان معنی است که آن‌ها بزرگ‌تر از دایناسورهایی هستند که میلیون‌ها سال پیش زندگی می‌کردند. وزن نهنگ‌های آبی به اندازه ۳۳ فیل (۲۰۰ تن) است و طول آن‌ها تا ۱۰۰ فوت می‌رسد. به نوزاد نهنگ آبی بچه نهنگ می‌گویند. یک بچه نهنگ آبی روزانه بیش از ۱۰۰ گالن شیر می‌نوشد. نهنگ‌های آبی می‌توانند به اندازه انسان زنده بمانند. آن‌ها می‌توانند ۸۰ تا ۹۰ سال عمر کنند. نهنگ‌های آبی به تنهایی یا جفت زندگی می‌کنند. آن‌ها مانند دیگر گونه‌های نهنگ نیستند که در گروه‌هایی به نام غلاف زندگی می‌کنند. نهنگ‌های آبی صداهای مختلفی را در زیر آب ایجاد می‌کنند. دانشمندان معتقدند که این صداها را برای ارتباط با یکدیگر ایجاد می‌کنند. برخی از صداهایی که آن‌ها ایجاد می‌کنند می‌توانند صداها مایل در زیر آب شنیده شوند.

بزرگ‌ترین تهدید برای نهنگ آبی انسان است. شکار نهنگ‌های آبی به خاطر روغن نهنگشان است. نهنگ‌های آبی تقریباً در اوایل قرن بیستم منقرض شدند. این بدان معناست که شاید آن‌ها برای همیشه از زمین ناپدید بشوند. نهنگ‌های آبی هم‌چنین در محیط اقیانوس خود با تهدیدهای دیگری از سوی انسان روبه‌رو هستند. گاهی کشتی‌ها به نهنگ‌ها ضربه می‌زنند و آن‌ها را مجروح می‌کنند. کشتی‌ها هم‌چنین سر و صدای اقیانوس‌ها را ایجاد می‌کنند که ارتباط نهنگ‌ها را دشوار می‌کند. آلودگی اقیانوس‌ها و ماهیگیری از دیگر خطرات برای نهنگ آبی است. آن‌ها گاهی در تورهای ماهیگیری در هم پیچیده و گرفتار می‌شوند.

نهنگ‌های آبی گونه‌ای در خطر انقراض هستند. گونه‌های در خطر انقراض حیواناتی هستند که در خطر ناپدید شدن برای همیشه هستند. تنها ۱۰ تا ۲۵ هزار نهنگ آبی در اقیانوس‌های جهان باقی مانده است. حفاظت از نهنگ‌های آبی بسیار مهم است زیرا آن‌ها نقش کلیدی در زنجیره غذایی اقیانوس‌ها دارند.

۹۷ ۳ موضوع اصلی متن چیست؟

- (۱) زنجیره غذایی اقیانوس
(۲) حیوانات بزرگ روی زمین
(۳) بزرگ‌ترین حیواناتی که تا کنون وجود داشته است
(۴) گونه‌های اقیانوس در خطر انقراض

۹۸ ۳ با توجه به این متن، نهنگ‌های آبی با تهدیدهایی هم‌چون مواجه هستند.

- (۱) گاهی اوقات کشتی‌ها با لنگر خود محل زندگی خود را خراب می‌کنند.
(۲) کشتی‌ها سر و صدای اقیانوس‌ها را ایجاد می‌کنند که شنا را برای نهنگ‌ها سخت می‌کند.
(۳) آلودگی اقیانوس‌ها و ماهیگیری
(۴) انسان‌ها آن‌ها را به خاطر روغن نهنگشان کور می‌کنند.

متن ۱: امروزه بسیاری از نوجوانان هستند که فکر می‌کنند بی‌ادبی مد است. آن‌ها فکر می‌کنند رفتار بی‌ادبانه و پرخاشگرانه هوشمندانه تلقی می‌شود. آن‌ها وقتی اصلاح می‌شوند دوباره صحبت می‌کنند، بزرگان گذشته را به آرامی راه می‌دهند و حتی فکر نمی‌کنند که به سالمندان دست یاری دهند. احترام به بزرگان فرایندی است که در آن شما به بزرگترها احترام می‌گذارید و در عوض آن‌ها به شما دعای خیرشان را می‌دهند و هم‌چنین در همه کارها به شما کمک می‌کنند. افراد جوان‌تر با چیزهای مختلف با خم کردن سرشان در مقابل بزرگان و با خطاب نکردن آن‌ها به اسمشان، احترام می‌گذارند.

چرا مراقبت از بزرگان اهمیت دارد؟ اولاً من فکر می‌کنم قبل از هر چیز باید به یاد داشته باشیم که آن‌ها مادران و پدران ما و اولین معلمان ما هستند. آن‌ها به ما می‌آموزند که چگونه عشق بورزیم، چگونه اهمیت بدهیم، چگونه ببخشیم و چگونه بپذیریم. دوماً، بزرگان از همه ما دانش و خرد بیشتری دارند. آن‌ها تا اینجا پیش رفته‌اند و خیلی چیزها آموخته‌اند. ما وظیفه داریم از آن دانش درس بگیریم. اما مهم‌ترین چیز تجربه آن‌هاست. ما ممکن است همه فراز و نشیب‌هایی را که در زندگی با آن روبه‌رو شده‌اند بشناسیم یا نشناسیم، اما آن‌ها تجربه‌ای کسب کرده‌اند که ارزش احترام گذاشتن و یادگیری از آن را دارد. به بزرگان ما ممکن است درد زیادی را از ما پنهان کنند، زیرا نمی‌خواهند ما این درد را احساس کنیم. حداقل کاری که ما می‌توانیم انجام دهیم این است که از آن‌ها به خاطر همه چیزهایی که گذرانده‌اند قدردانی کنیم و از بصیرت آن‌ها در موقعیت‌ها یاد بگیریم. بسیار مهم است که به بزرگان خود احترام بگذارید زیرا وقتی به بزرگترها احترام می‌گذارید آن‌ها احساس خوبی نسبت به شما دارند و هنگامی که آن‌ها احساس خوبی نسبت به شما دارند، در مشکلات مختلف زندگی به شما کمک می‌کنند.

۹۳ ۲ موضوع اصلی این متن چیست؟

- (۱) چگونه باید به بزرگ‌ترهای خود احترام بگذاریم؟
(۲) چرا احترام به بزرگان در زندگی ما مهم است؟
(۳) نوجوانانی که فکر می‌کنند بی‌ادبی مد است.
(۴) روند احترام به بزرگان ما چگونه است؟

۹۴ ۱ کلمه زیر خطدار "They" در پاراگراف ۳ متن به elders اشاره می‌کند.

- (۱) بزرگان
(۲) مادران
(۳) پدران
(۴) معلمان

۹۵ ۳ با توجه به متن، کدام یک از موارد زیر درست است؟

- (۱) ما باید به یاد داشته باشیم که بزرگان، مادران و پدران ما و معلمان دوم ما هستند.
(۲) ما همه فراز و نشیب‌هایی را که بزرگان ما در زندگی با آن روبه‌رو بوده‌اند نمی‌شناسیم.
(۳) بزرگان ما ممکن است درد زیادی را از ما پنهان کنند، زیرا نمی‌خواهند ما این درد را احساس کنیم.
(۴) چند نوجوان وجود دارد که فکر می‌کنند بی‌ادبی مد است.

ریاضیات

$$A \rightarrow C \rightarrow B \Rightarrow 2 \times 4 = 8$$

۴ ۱۰۱

$$A \rightarrow E \rightarrow B \Rightarrow 4 \times 3 = 12$$

$$A \rightarrow D \rightarrow E \rightarrow B \Rightarrow 3 \times 3 \times 3 = 27$$

$$A \rightarrow D \rightarrow B \Rightarrow 3 \times 1 = 3$$

$$A \rightarrow E \rightarrow D \rightarrow B \Rightarrow 4 \times 3 \times 1 = 12$$

و در نهایت تعداد کل راه‌ها برابر است با: $8 + 12 + 27 + 3 + 12 = 62$

۴ ۱۰۲

همه ارقام به جز صفر

$$\boxed{9} \times \boxed{10} \times \boxed{5} = 450$$

ارقام ۰, ۲, ۴, ۶ یا ۸ همه ارقام

$$5 + 4 + 3 + 2 = 14$$

۱ ۱۰۳

همه ارقام به جز صفر

$$\boxed{9} \times \boxed{10} \times \boxed{2} = 180$$

ارقام ۰ یا ۵ همه ارقام

۴ ۱۰۵

«خوزستان» دارای هفت حرف است.

حرف «س» را در وسط قرار می‌دهیم و برای سایر جایگاه‌ها بعد از پر کردن هر کدام یکی کم می‌کنیم.

$$\boxed{6} \times \boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{1} \times \boxed{3} \times \boxed{2} \times \boxed{1} = 720$$

۱ ۱۰۶

حروف الفبای فارسی همه ارقام به جز صفر

$$\boxed{9} \times \boxed{10} \times \boxed{32} = 2880$$

همه ارقام
عدد دو رقمی

۳ ۱۰۷

همه ارقام به جز صفر

$$\boxed{9} \times \boxed{9} \times \boxed{8} = 648$$

همه ارقام به جز رقم
به کاررفته در صدگانهمه ارقام به جز ارقام
به کاررفته در دهگان و صدگان

۳ ۱۰۸ باید دو حالت در نظر گرفت:

الف) رقم یکان صفر باشد:

$$\boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{1} = 12$$

فقط رقم صفر

ب) رقم یکان صفر نباشد:

همه ارقام به جز صفر و رقم به کاررفته در یکان

$$\boxed{3} \times \boxed{3} \times \boxed{2} = 18$$

ارقام ۴ یا ۸

$$12 + 18 = 30$$

و در نهایت طبق اصل جمع داریم:

۴ ۹۹ کلمه زیر خط‌دار "They" در پاراگراف اول به calves

اشاره می‌کند.

(۲) نوزادان

(۱) نهنگ‌های آبی

(۴) بچه نهنگ‌ها

(۳) دایناسورها

۱ ۱۰۰ کدام یک از موارد زیر براساس متن اشتباه نیست؟

(۱) تنها کم‌تر از بیست و پنج هزار نهنگ آبی در اقیانوس‌های جهان باقی‌مانده است.

(۲) نهنگ‌های آبی فقط وقتی به تنهایی زندگی می‌کنند می‌توانند به اندازه انسان زنده بمانند.

(۳) تمام صداهایی که آن‌ها ایجاد می‌کنند، می‌توانند صد‌ها مایل در زیر آب شنیده شوند.

(۴) نهنگ‌های آبی به اندازه دایناسورهایی که میلیون‌ها سال پیش زندگی می‌کردند، بزرگ هستند.

۴ ۱۰۹

۴ ۱۱۷

$$x + \frac{1}{x} = \frac{25}{12} \Rightarrow \frac{x^2 + 1}{x} = \frac{25}{12} \xrightarrow[\text{وسطین}]{\text{طرفین}} 12x^2 + 12 = 25x$$

$$\Rightarrow 12x^2 - 25x + 12 = 0$$

$$\Delta = (-25)^2 - 4(12)(12) = 625 - (4 \times 144) = 625 - 576 = 49$$

$$x_1 \text{ و } x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-25) \pm \sqrt{49}}{2(12)} = \frac{25 \pm 7}{24}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{25+7}{24} = \frac{32}{24} = \frac{4}{3} \rightarrow \text{ریشه بزرگ تر} \\ x_2 = \frac{25-7}{24} = \frac{18}{24} = \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$x_1 - x_2 = 1 \quad \text{۳ ۱۱۸} \quad \text{دو ریشه دو عدد متوالی هستند، یعنی:}$$

از طرفی در معادله داده شده مجموع ریشه‌ها برابر است با:

$$x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{-(-1)}{1} = 1 \quad \begin{cases} x_1 - x_2 = 1 \\ x_1 + x_2 = 1 \end{cases} \Rightarrow 2x_1 = 2 \Rightarrow x_1 = \frac{2}{2} = 1$$

یکی از ریشه‌ها عدد ۱ است و می‌دانیم ریشه هر معادله در خود معادله صدق

$$\xrightarrow{x=1} \text{ صدق در معادله} \quad (1)^2 - (1) + a - 2 = 0 \Rightarrow a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$\text{عدد مفروض را } x \text{ در نظر می‌گیریم:} \quad \text{۴ ۱۱۹}$$

$$\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}x + \frac{1}{4}x = x + 2$$

طرفین معادله را در عدد ۱۲ ضرب می‌کنیم:

$$6x + 4x + 3x = 12x + 24 \Rightarrow 13x - 12x = 24$$

$$\Rightarrow x = 24 \xrightarrow{\text{نصف عدد}}$$

۱ ۱۲۰

$$3x^2 + (a-1)x - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = (a-1) \\ c = -2 \end{cases}$$

شرط آن که معادله درجه دوم دارای دو ریشه باشد آن است که $\Delta > 0$ باشد:

$$\Delta = (a-1)^2 - 4(3)(-2) > 0$$

$$= (a-1)^2 + 24 > 0 \Rightarrow (a-1)^2 > -24$$

عبارت $(a-1)^2$ همواره عبارتی نامنفی است و به ازای هر مقدار a از -24 بزرگ‌تر است.

$$\text{در مثلث قائم‌الزاویه داریم:} \quad \text{۳ ۱۲۱}$$

$$(وتر)^2 = (\text{ضلع})^2 + (\text{ضلع})^2$$

$$(x+2)^2 = (x-2)^2 + (x)^2 \Rightarrow x^2 + 4x + 4 = x^2 - 4x + 4 + x^2$$

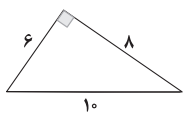
$$\Rightarrow x^2 + 4x + 4 - x^2 + 4x - 4 - x^2 = 0 \Rightarrow -x^2 + 8x = 0$$

$$\Rightarrow -x(x-8) = 0 \Rightarrow \begin{cases} -x = 0 \Rightarrow x = 0 \\ x - 8 = 0 \Rightarrow x = 8 \end{cases} \text{ غیر قابل قبول}$$

یعنی اندازه اضلاع به صورت مقابل است و

مساحت مثلث برابر است با:

$$\text{مساحت} = \frac{6 \times 8}{2} = \frac{6 \times 8}{2} = 24$$

سه نفر دیگر

$$A \ B \ C \quad \boxed{\text{نادر}} \quad \boxed{\text{وحید، بهنام}}$$

$$4! \times 2! \times 1! = 24 \times 2 \times 1 = 48$$

۲ ۱۱۰

$$\text{الف) } \frac{2!}{0!} = \frac{2 \times 1}{1} = 2 \neq 2 \quad \text{تعریف نشده} \quad \times$$

$$\text{ب) } (4!)^2 = (24)^2 \neq 16! \quad \times$$

$$\text{پ) } 7! = 7 \times 6! \quad \checkmark$$

$$\text{ت) } 1! + 1! + 1! + 1! = 1 + 1 + 1 + 1 = 4 \neq 4! \quad \times$$

۱ ۱۱۱

$$\frac{11! + 1!}{11! - 1!} = \frac{11 \times 10! + 1!}{11 \times 10! - 1!} = \frac{1! (11+1)}{1! (11-1)} = \frac{12}{10} = 1.2$$

$$\text{چهار افسر و سه سرباز مجموعاً ۷ نفر هستند که تعداد} \quad \text{۳ ۱۱۲}$$

جایگشت‌های دایره‌ای آن‌ها برابر است با:

$$(7-1)! = 6! = 720$$

نکته: تعداد جایگشت‌های دایره‌ای (دوری) n شیء متمایز برابر $(n-1)!$ است.

۲ ۱۱۳

$$(n-3)! = 24 \xrightarrow{\text{می‌دانیم}} \frac{24}{4! = 24} \Rightarrow n-3 = 4 \Rightarrow n = 4+3 = 7$$

$$\frac{n!}{(n-2)!} = \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)!} = n(n-1) \xrightarrow{n=7} 7(6) = 42$$

$$\frac{4}{A} - \frac{3}{A} - \frac{2}{A} = \frac{1}{A}$$

۳ ۱۱۴

جایگشت‌های A, A, A

↑

$$1 \times 4! = 24$$

جایگشت‌های B, H, R, N

$$\text{ارقام فرد را کنار هم و در یک بسته قرار می‌دهیم که به همراه} \quad \text{۲ ۱۱۵}$$

چهار رقم دیگر تشکیل یک مجموعه شامل ۵ شیء را می‌دهد که جایگشت این

۵ شیء برابر ۵! است. از طرفی جایگشت سه رقم فرد داخل بسته نیز به ۳!

$$\boxed{1, 3, 5}, 2, 4, 6, 8$$

طریق انجام می‌گیریم:

$$5! \times 3! = 120 \times 6 = 720 = 6!$$

۱ ۱۱۶

$$24 = 8x(2x-5) \Rightarrow 24 = 16x^2 - 40x$$

$$\Rightarrow 16x^2 - 40x - 24 = 0 \xrightarrow{\div 8} 2x^2 - 5x - 3 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-5)^2 - 4(2)(-3) = 25 + 24 = 49$$

$$x_1 \text{ و } x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-5) \pm \sqrt{49}}{2(2)} = \frac{5 \pm 7}{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{5+7}{4} = \frac{12}{4} = 3 \\ x_2 = \frac{5-7}{4} = \frac{-2}{4} = -\frac{1}{2} \end{cases} \text{ عدد بزرگ تر } 3$$

۱ ۱۲۷

$$(\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow (p \wedge r) \equiv (F \wedge T) \Rightarrow (T \wedge r) \equiv F \Rightarrow r$$

در گزاره شرطی اگر مقدم نادرست باشد، آن گزاره به انتهای مقدم درست است.

۲ ۱۲۸

$$\sim((p \vee q) \Rightarrow r) \equiv \sim(\sim(p \vee q) \vee r) \equiv (p \vee q) \wedge \sim r$$

با فرض آن که گزاره ای درست باشد:

۴ ۱۲۹

$$(p \Leftrightarrow r) \Rightarrow (p \wedge q) \equiv (T \Leftrightarrow T) \Rightarrow (T \wedge F) \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

با فرض آن که گزاره ای نادرست باشد:

$$(p \Leftrightarrow r) \Rightarrow (p \wedge q) \equiv (T \Leftrightarrow F) \Rightarrow (T \wedge F) \equiv F \Rightarrow F \equiv T$$

پس ارزش گزاره هم‌ارز با $\sim r$ خواهد بود.

۳ ۱۳۰

جدول ارزشی داده شده مربوط به ترکیب شرطی $p \Rightarrow q$ است

$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q \equiv q \vee \sim p$$

که هم‌ارز است با:

۱ ۱۳۱

$$(\sim p \vee \sim q) \Rightarrow (p \wedge r) \equiv \sim(\sim p \vee \sim q) \vee (p \wedge r)$$

$$\equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r) \equiv p \wedge (q \vee r) \equiv p \wedge (q \vee T) \equiv p \wedge T \equiv p$$

۳ ۱۳۲

$$(p \vee (q \wedge r)) \wedge ((p \vee \sim q) \vee \sim r) \equiv (p \vee (q \wedge r)) \wedge ((p \vee (\sim q \vee \sim r)))$$

$$\sim(q \wedge r) \equiv \sim q \vee \sim r$$

می‌دانیم:

$$\equiv (p \vee (q \wedge r)) \wedge (p \vee (\sim q \vee \sim r))$$

پس:

$$\equiv p \vee \underbrace{((q \wedge r) \wedge (\sim q \vee \sim r))}_F \equiv p \vee F \equiv p$$

۲ ۱۳۳

گزاره دوشروطی داده شده نادرست است، پس ارزش دو گزاره p و $q \vee r$ باید مخالف هم باشند. وقتی q درست باشد، پس گزاره $q \vee r$ نیزدرست است و در نتیجه گزاره p نادرست خواهد بود:

$$\text{الف) } (\sim q \wedge r) \Leftrightarrow (p \vee q) \equiv (F \wedge r) \Leftrightarrow (F \vee T) \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$$

$$\text{ب) } (p \wedge \sim r) \vee (\sim q \wedge r) \equiv (F \wedge \sim r) \vee (F \wedge r) \equiv F \vee F \equiv F$$

پس هر دو گزاره نادرست هستند.

۲ ۱۳۴

اگر گزاره شرطی $(q \Rightarrow p) \Rightarrow \sim p$ نادرست باشد، یعنیمقدم $(\sim p)$ درست و تالی $q \Rightarrow p$ نادرست است:

$$\sim p \equiv T \quad \text{و} \quad p \equiv F$$

تا این جا داریم:

حال $q \Rightarrow p$ نادرست و می‌دانیم p نادرست است، پس q باید درست باشد.

۱ ۱۳۵

وقتی گزاره دوشروطی $p \Leftrightarrow q$ نادرست است، یعنی ارزش دوگزاره p و q مختلف است:

$$r \Rightarrow \underbrace{(p \vee q)}_T \equiv r \Rightarrow T$$

و چون در گزاره شرطی تالی درست می‌باشد، یعنی ارزش کل گزاره درست است.

۲ ۱۲۲

ریشه معادله در معادله صدق می‌کند:

$$4\left(\frac{1}{4}\right)^2 + (2m-4)\left(\frac{1}{4}\right) + m^2 + 6m - 7 = 0$$

$$\Rightarrow 4\left(\frac{1}{4}\right) + m - 2 + m^2 + 6m - 7 = 0 \Rightarrow m^2 + 7m - 8 = 0$$

$$\Rightarrow (m-1)(m+8) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m-1=0 \Rightarrow m=1 \\ m+8=0 \Rightarrow m=-8 \end{cases}$$

$$1 + (-8) = -7$$

مجموع مقادیر ممکن برای m :

۲ ۱۲۳

$$\frac{A}{x-2} + \frac{B}{x+2} = \frac{4}{x^2-4} \Rightarrow \frac{A}{x-2} + \frac{B}{x+2} = \frac{4}{(x-2)(x+2)}$$

$$\Rightarrow \frac{A(x+2) + B(x-2)}{(x-2)(x+2)} = \frac{4}{(x-2)(x+2)}$$

$$\Rightarrow \frac{Ax + 2A + Bx - 2B}{(x-2)(x+2)} = \frac{4}{(x-2)(x+2)}$$

$$\Rightarrow x(A+B) + 2(A-B) = 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} A+B=0 \\ 2A-2B=4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2A+2B=0 \\ 2A-2B=4 \end{cases}$$

$$4A=4 \Rightarrow A=1$$

$$A+B=0 \Rightarrow 1+B=0 \Rightarrow B=-1$$

$$A-B=1-(-1)=1+1=2$$

در نتیجه:

۳ ۱۲۴

اگر شیر B به تنهایی استخر را در x ساعت پر کند، شیر A بهتنهایی در $x-1$ ساعت استخر را پر می‌کند. پس داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x-1} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{x-1+x}{x(x-1)} = \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{2x-1}{x(x-1)} = \frac{1}{12} \Rightarrow x^2 - 10x = 24x - 120$$

$$\Rightarrow x^2 - 10x - 24x + 120 = 0 \Rightarrow x^2 - 34x + 120 = 0$$

$$\Rightarrow (x-30)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-30=0 \Rightarrow x=30 \\ x-4=0 \Rightarrow x=4 \end{cases}$$

اگر $x=4$ باشد، ساعت پر کردن شیر A عددی منفی می‌شود $(x-1=0=-6)$ پس $x=4$ غیر قابل قبول است.

با فرض آن که:

۱ ۱۲۵

$$x^2 - x = t$$

$$t^2 - 2t - 3 = 0 \Rightarrow (t-3)(t+1) = 0$$

$$\begin{cases} t-3=0 \Rightarrow t=3 \Rightarrow x^2 - x - 3 = 0 \\ t+1=0 \Rightarrow t=-1 \Rightarrow x^2 - x + 1 = 0 \end{cases}$$

معادله جواب ندارد.

معادله $x^2 - x - 3 = 0$ دارای جواب است و مجموع ریشه‌های آن برابر است با:

$$x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{-(-1)}{1} = 1 = 1$$

می‌دانیم: $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ و $p \Rightarrow \sim q \equiv \sim p \vee \sim q$

پس داریم:

$$(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q) \equiv \underbrace{(\sim p \vee q) \wedge (\sim p \vee \sim q)}_{\sim p \vee (q \wedge \sim q)} \equiv \sim p \vee (q \wedge \sim q)$$

$$\equiv \sim p \vee F \equiv \sim p$$

اقتصاد

۱۳۶ | ۱

الف) هزینه فرصت همواره منافع مورد انتظار از بهترین انتخاب بعدی فرد است یعنی گزینه دوم. در این سؤال بهترین گزینه فرد کاشت جو بوده است. با توجه به این که کشاورز کاشت پنبه را انتخاب کرده، پس بهترین انتخاب بعدی او کاشت جو می شود.

ب) اسلام نه تنها کسب رفاه مالی را نفی نمی کند بلکه پسندیده نیز می داند. این موضوع از حدیث «الکاد علی عباله، کالمجاهد فی سبیل الله» کسی که برای رفاه خانواده خود تلاش می کند، مانند مجاهد در راه خداوند [شایسته تقدیر] است» برداشت می شود.

ج) جوامعی تحت تأثیر اقتصادهای بیگانه هستند که دچار ضعف اقتصادی باشند. بنابراین این موضوع ربطی به ضعف فرهنگی ندارد.

د) در جدول زیر بازیگران و فعالان اقتصادی و وظایف آنان را ببینید.

	فعالان اقتصادی	وظایف آنان
۱	افراد، خانوارها، مؤسسات اقتصادی و ... : بازیگران خرد	تولید، مصرف و مبادله محصولات
۲	دولت: بازیگر کلان	ایجاد نظم و انضباط در اقتصاد، تأمین برخی نیازهای عمومی و نظارت بر اقتصاد
۳	سازمان های جهانی: بازیگران بین المللی	رونق روابط اقتصادی جهانی و حفظ حقوق همه کشورها

۱۳۷ | ۴

الف) به تولید رساندن منابع طبیعی با استفاده از کار و ابزار خود، همان احیا است.

ب و د) اگر محصول تولیدی ما ملموس نباشد، در واقع «خدمات» ارائه داده ایم، مثل حمل و نقل یا آموزش دادن.

نکته: نام دیگر خدمات، محصولات نرم است.

ج) ترکیب مواد حیازت شده و یا احیاشده «صنعت» نام دارد.

۱۳۸ | ۲

برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید درآمد شرکت را از فرمول زیر به دست آوریم:

$۸۳۰,۰۰۰ \times ۷۵,۰۰۰ = ۶,۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰$ = درآمد
سپس باید مجموع هزینه های این شرکت را محاسبه کنیم:

تعداد ماه های سال \uparrow تعداد کارگران \uparrow
 $۲ \times ۲,۴۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۳۴۵,۶۰۰,۰۰۰$ = حقوق سالیانه کارگران

$۶,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۷۲,۰۰۰,۰۰۰$ = اجاره سالیانه

$۳۴۵,۶۰۰,۰۰۰ \times ۰.۲۰ = ۶۹,۱۲۰,۰۰۰$ = هزینه استهلاک سالیانه

$۳۴۵,۶۰۰,۰۰۰ + ۷۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۷,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۳۴,۶۰۰,۰۰۰$ = مجموع هزینه ها

$۴۳۴,۶۰۰,۰۰۰ - ۶۹,۱۲۰,۰۰۰ = ۳۶۵,۴۸۰,۰۰۰$

حال برای محاسبه سود / زیان باید از درآمدها، هزینه ها را کسر کنیم:

هزینه - درآمد = سود (زیان)

$۳۶۵,۴۸۰,۰۰۰ - ۶,۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰ = -۵,۸۵۹,۵۲۰,۰۰۰$

چون رقم مثبت است پس وی سود کرده است.

۱۳۹ | ۳

بررسی عبارت ها ک نادرست:

الف) سرمایه دو نوع است یکی مالی و دیگری فیزیکی؛ صاحب سرمایه فیزیکی می تواند اجاره بگیرد اما صاحب سرمایه مالی نمی تواند، زیرا را محسوب می شود.

ج) مصرفی یا واسطه ای بودن یک کالا مفهومی نیست که از جامعه ای به جامعه دیگر یا از زمانی به زمان دیگر تغییر کند.

نکته: تجملی یا ضروری بودن کالا است که در زمان های مختلف و جوامع مختلف تفاوت می کند.

۱۴۰ | ۳ الف) منابع به طور مستقیم قابل استفاده نیستند. مثلاً برای استفاده از سیب باید آن را از درخت بچینیم؛ پس در آن تغییر ایجاد کردیم.

ب) اگر همه افراد سازمان (عوامل تولید) در سود یا زیان شریک باشند، واقع این سازمان مشارکتی است.

ج) کسی که منافع کوتاه مدت را جایگزین منافع بلندمدت می کند در واقع غیرعقلانی رفتار می کند.

د) استفاده بی رویه گذشتگان، امروزه باعث محدودیت بیشتر در منابع شده است. لذا ما باید از منابع با صیانت بیشتر و همراه با عدالت بین نسلی استفاده کنیم.

۱۴۱ | ۴ بررسی سایر گزینه ها:

۱) عوامل تولید $\left. \begin{array}{l} (۱) \text{ زمین (منابع طبیعی)} \\ (۲) \text{ سرمایه} \\ (۳) \text{ فیزیکی} \\ (۴) \text{ عوامل انسانی} \end{array} \right\}$

۲) کارآفرینی = نوآوری \times خطرپذیری

۳) سرمایه فیزیکی مثل تراکتور مستقیماً در تولید نقش دارد. اما سرمایه مالی (پول) با تبدیل شدن به سایر عوامل تولید به تولید کمک می کند پس مستقیماً نقش ندارد.

۱۴۲ | ۱ الف) توزیع درآمد باید عادلانه باشد، یعنی هر فرد به میزان مشارکت و قبول خطر در میزان سود یا زیان شریک باشد.

ب) کالای سرمایه ای بادوام است، یعنی از خدمات آن در طول زمان و در جریان تولید استفاده می شود، مثل یخچال در مغازه بستنی فروشی.

ج) تولیدکنندگان بر اساس انگیزه هایشان به دو گروه انتفاعی (با انگیزه کسب سود) و غیرانتفاعی (با انگیزه های غیرمالی) تقسیم می شوند.

دقت کنید: امکان دارد هر دو تولیدکننده سود کسب کنند اما مهم انگیزه آنها از کسب و کار است.

د) انسان باید بهترین استفاده را از منابع بکند. یعنی با کسب بیشترین مقدار منافع، میزان بیشتری از رفاه را فراهم کند.

۱۴۳ | ۴

برای پاسخ به هر دو قسمت ابتدا باید درآمد را محاسبه کنیم:
تعداد کالاها \times قیمت یک کالا = درآمد

$۳۷,۰۰۰ \times ۸۵,۰۰۰ = ۳,۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰$

الف) برای محاسبه سود یا زیان حسابداری فقط هزینه های مستقیم را محاسبه می کنیم: هزینه های مستقیم - درآمد = سود / زیان حسابداری

$۳,۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = -۷۱,۸۵۵,۰۰۰,۰۰۰$

از آن جایی که حاصل منفی است پس کارخانه ضرر کرده است.

ب) اما برای محاسبه سود ویژه (اقتصادی) باید هم هزینه های مستقیم و هم غیرمستقیم (هزینه فرصت) را حساب کنیم:

(هزینه های غیرمستقیم + هزینه های مستقیم) - درآمد = سود / زیان ویژه

$(۳,۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۱۸,۰۰۰,۰۰۰) - ۳,۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۱۸,۰۰۰,۰۰۰$

$= -۷۱,۹۷۳,۰۰۰,۰۰۰$

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۳ گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ افرادی مانند صبا کاشانی، قانتی شیرازی و سروش اصفهانی از این گروه‌اند. گروه دیگر غزل‌سرایی به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی را پیش گرفتند. شاعرانی مانند مجمر اصفهانی، فروغی بسطامی و نشاط اصفهانی از این گروه‌اند.

۱۴۷ ۳ قائم‌مقام فراهانی از معروف‌ترین نویسندگان و سیاستمداران بزرگ این دوره است که علاوه بر خدمات و اقدامات بزرگ سیاسی، در ادبیات نیز بسیار مؤثر بود. قبل از وی سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید. عبارات کوتاه او نیز گاه موزون و مسجع‌اند.

۱۴۸ ۳ عبارت سؤال معرف «فرخی یزدی» است.

۱۴۹ ۲ اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) صبا کاشانی

(۲) محمدتقی بهار

(۴) ادیب‌الممالک فراهانی

۱۵۱ ۳ ایده‌آل: میرزاده عشقی (منتشرکننده روزنامه «قرن بیستم»)

۱۵۲ ۲ ایرج میرزا در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی شاه قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.

۱۵۳ ۴ بیت سؤال، سروده «سید محمدرضا میرزاده عشقی» است.

۱۵۴ ۳ «منشآت» مجموعه‌ای از متن‌ها و نامه‌های قائم‌مقام فراهانی است.

۱۵۵ ۱ مجله «بهار» که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد و پس از آن دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا بهار به عرصه ظهور رسیدند. «صور اسرافیل» نیز از روزنامه‌های این دوره است که در بردارنده مطالب سیاسی، اجتماعی و گاه علمی بود.

۱۵۶ ۲ ادیب‌الممالک فراهانی، میرزا محمدصادق امیری فراهانی که بعدها از جانب مظفّرالدین شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامه مجلس را برعهده داشت.

۱۵۷ ۲ ایرج میرزا ترجمه قلب مادر را در قالب «قطعه» سرود.

۱۴۴ ۳ الف) نیازها و خواسته‌های انسان‌ها ریشه تصمیمات او هستند؛

یعنی اگر نیازی نباشد، تصمیم اقتصادی هم گرفته نمی‌شود و منابع هم راهی هستند که از طریق آن‌ها، این تصمیمات عملی می‌شوند.

ب) برای افزایش سود دو راه وجود دارد:

۱- کاهش مخارج — از طریق — پرهیز از استخدام نیروی کار اضافی / صرفه‌جویی در انرژی و مواد اولیه / کاهش ریخت‌وپاش‌ها

۲- افزایش درآمد — از طریق — بازاریابی مناسب محصولات / کاهش قیمت برای جذب مشتری

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) انسان موجودی کمال‌جو است؛ به همین دلیل با رفع شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس رضایت نمی‌کند بلکه نیازهای جدیدتری در او شکل می‌گیرد.

ج) تلاش برای انتخاب بهترین‌ها — تفکر اقتصادی — تکامل بشر و تفکر

اقتصادی — علم اقتصاد

ه) همه فعالان اقتصادی به نوعی تولیدکننده کالا و خدمات هستند.

۱۵۸ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات گزینۀ (۴): عجز انسان از

درک و وصف خداوند

بررسی مفهوم سایر ابیات:

(ج) وصف ناپذیر بودن شادمانی عاشق از غم عشق / لذت رنج عاشقی

(ه) گله از بی‌ثباتی معشوق

۱۵۹ ۲ مفهوم گزینۀ (۲): عجز انسان از درک و وصف خداوند

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینۀها: علام الغیوب بودن، خلاقیت و

حافظ جهان بودن خداوند

۱۶۰ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینۀ (۴): توکل

مفهوم سایر گزینۀها:

(۱) تنها خداوند شایسته خدایی است.

(۲) عجز انسان از درک و وصف خداوند

(۳) خلاقیت خداوند

۱۶۱ ۴ «ساده و عینی بودن ظاهر شعر و ذهنی و معنوی بودن نتیجه

آن» از ویژگی‌های فکری است.

بررسی سایر گزینۀها:

(۱) کاربرد شبکه معنایی تناسب: نوروز - گل - بنفشه - باغ - شاخ و ...

(۲) کاربرد تاریخی دستور و کوناهای جمله‌ها:

آمد نوروز ماه با گل سوری به هم / باده سوری بگیر / بر گل سوری بچم / زلف

بنفشه ببوی / لعل خجسته ببوس / دست چغانه بگیر / پیش چمانه به خم /

ای صنم ماه‌روی! / خیز / به باغ اندر آی / زآن‌که شد از رنگ و بوی باغ به سان

صنم / شاخ برانگیخت در / خاک برانگیخت نقش / باد فرو بیخت مشک / ابر

فرو ریخت نم

(۳) کمی واژگان غیرفارسی و وجود واژگان کهن: کاربرد مصدرهای «جمیدن» و

«بیختن» و واژه «چغانه».

۱۶۲ ۳ ابیات این گزینۀ در وزن «مفتعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده

که به دلیل تعدد هجاهای کوتاه، ریتم سریع‌تری دارد و موجب انتقال حالت

شادمانی می‌شود. البته شاعر از ابزارهای موسیقایی دیگری نیز استفاده کرده است.

۱۶۳ ۲ «قاتل» در این گزینۀ برای غیرجاندار (غیرذی‌روح) به کار رفته است.

۱۶۴ ۳ «را» در این گزینۀ در معنی «حرف اضافه» به کار رفته و در

سایر گزینۀها «نشانهٔ مفعولی» است.

۱۶۵ ۱ براساس قدیمی‌ترین طبقه‌بندی انواع ادبی که در یونان باستان

صورت گرفته است، آن‌ها از چهار نوع حماسی، غنایی، نمایشی و تعلیمی سخن

گفته‌اند، این تقسیم‌بندی بیشتر مبتنی بر شعر بود و جنبهٔ محتوایی داشت.

۱۶۶ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینۀ (۳): ناپایداری عمر و

نکوهش غفلت

مفهوم سایر گزینۀها:

(۱) نکوهش وسواس در عاقبت‌اندیشی

(۲) توأم بودن خوشی و سختی در دنیا

(۴) دعا برای دوستان ممدوح و نفرین دشمنان وی

۱۶۷ ۱ مفهوم گزینۀ (۱): ویرانگری عشق و معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینۀها: بلاکشی عاشق / لزوم تحمل

دشواری‌های راه عشق

۱۶۸ ۲ مفهوم گزینۀ (۲): ضرورت ترک خود

مضمون مشترک عبارت سؤال و سایر گزینۀها: ناپایداری دنیا و وجود انسان /

حتمی بودن مرگ

۱۶۹ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینۀ (۳): دعوت به

سنجیده‌گویی

مفهوم سایر گزینۀها:

(۱) ارزشمندی خاموشی

(۲) خودحسابی

(۴) گله از قدرناشناسی مردم

۱۷۰ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات گزینۀ (۴): تنها عاشق

حال عاشق را درک می‌کند.

مفهوم سایر ابیات:

(الف) ضرورت تحمل سختی‌ها برای رسیدن به کام

(ج) تسلیم بودن عاشق در برابر معشوق

(د) توصیه به ترک تعلقات

۱۷۱ ۲ عبارت سؤال، معرّف کتاب «مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد»

نوشتهٔ «نجم‌الدین رازی (معروف به نجم دایه)» است که در قرن هفتم می‌زیسته.

۱۷۲ ۴ حافظ از شاعران سرآمد قرن هشتم است. او با تلفیق عشق و

عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید. لحن سخن او گزنده، طنزآمیز و سرشار از

خیرخواهی و اصلاح‌طلبی است. در غزل او، فرهنگ گذشتهٔ ایران با همهٔ کمال

ایرانی - اسلامی خود رخ می‌نماید و شعرش به قول خود او «همه بیت‌الغزل

معرفت» است:

«شعر حافظ همه بیت‌الغزل معرفت است / آفرین بر نفس دلکش و لطف سخنش»

۱۷۳ ۲ دولت‌شاه سمرقندی از نویسندگان قرن نهم است که تذکرهٔ

دولت‌شاه را به تشویق امیرعلی شیر نوایی نوشته است. این کتاب شرح احوال

بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

۱۷۴ ۲ کمال‌الدین اسماعیل، مدّاح جلال‌الدین خوارزمشاه که خود در

سال ۶۳۵ ه. ق. به دست مغولان در اصفهان کشته شد، دربارهٔ قتل عام سال

۶۳۳ ه. ق. مغولان در اصفهان می‌گوید:

«کس نیست که تا بر وطن خود گرید / بر حال تباه مردم بد گرید

دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود / امروز یکی نیست که بر صد گرید»

۱۷۵ ۴ فخرالدین عراقی در هر فصل مثنوی عشاق‌نامه به یکی از

مباحث عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.

۱۷۶ ۱ وزن بیت گزینۀ (۱): مفتعلن مفاعلن // مفتعلن مفاعلن

وزن سایر گزینۀها: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۱۷۷ ۱ وزن بیت گزینۀ (۱): فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وزن سایر گزینۀها: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب یا واژگان مشخص کن (۱۸۶ - ۱۸۱):

۱۸۱ ۳ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) کار نیک (← کاری نیکو، نکره است.)، «عَمِلُوا: انجام دادند» («إِعْمَلُوا: انجام دهید» فعل امر، صیغۀ «للمخاطبین» است.)، «تَعْمَلُونَ: انجام می‌دهید» (۲) «صالحاً» مفعول است (← کار نیکی را انجام دهید.)، «عمل می‌شود» نادرست است.

(۴) عمل صالح (← عملی صالح، نکره است.)، «مبادرت کنید» معادلی ندارد، «تَعْمَلُونَ: انجام می‌دهید» مضارع است.

۱۸۲ ۱ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «که» معادلی ندارد، «من القلب: از قلب» (۳) «الصادقة» باید به همان صورت اسمی و نه جمله ترجمه شود: «توبۀ صادقانه»، «سَبَبَت: باعث شده است» ماضی است نه مضارع. (۴) «توبۀ انسان راستگو» نادرست است «التوبة الصادقة: توبۀ صادقانه»، ضمیر «تش» اضافی است، «سَبَبَت: باعث شده است» ماضی است.

۱۸۳ ۲ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ضمیر «ه» در «أنسابه» ترجمه نشده است، با توجه به کسره در آخر فعل «يَفْخَر»، «لا» ناهیه است: «نباید افتخار کند»، «برتری» نادرست است. (۳) «لا» در «لا يَفْخَرِ الإنسان العاقل» ناهیه است: «انسان عاقل نباید افتخار کند»، «هیچ‌گاه» معادلی ندارد، «أنساب» جمع مکسر «نَسَب: دودمان» است، «می‌داند» اضافی است.

(۴) «لا فَضْلَ إِلَّا بِالْتَّقْوَى: هیچ فضیلتی نیست مگر به واسطه تقوا»

۱۸۴ ۱ لیتنا: ای کاش / «تَعَقَّل: اندیشیدن» نه «عقل»

ترجمه صحیح: ای کاش ما با اندیشیدن (خرید ورزیدن) حقایق را مشاهده کنیم!

۱۸۵ ۴ در این آیه، باید معنای دو ترکیب و واژه را به‌خاطر بسپاریم:

۱- «لسان صدق» یعنی «یادی نیکو»

۲- «الآخِرِينَ» (با حرکت کسره زیر «خ») به معنای «آیندگان»، [الآخِرِينَ: دیگران / الآخِرِينَ: آیندگان]

ترجمه آیه شریفه سؤال: «و برای من یادی نیکو در آیندگان قرار ده.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۲) «الآخِرِينَ: دیگران» نادرست است.

(۳) «ما» نادرست است.

۱۸۶ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) «نگوید» فعل نهی است و «نون» آخر آن باید حذف شود. ← «لا تَقُولُوا»

۲ و ۳) «ایمان آورده‌اید» فعل است و باید به صورت فعل و نه اسم بیاید، بنابراین «يا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ» نادرست است.

۱۷۸ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): فقر اختیاری و استغنا

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) طلب عنایت از معشوق

(۲) جان‌فشانی عاشقانه

(۴) دعوت به مدارا و سازگاری با مردم / نکوهش ظلم و بدرفتاری با دیگران

۱۷۹ ۳ مفهوم گزینه (۳): امید و رجا

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: حال عاشق را فقط عاشق درک می‌کند.

۱۸۰ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): عاشق حقیقی در

پی رهایی نیست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) رهایی از عشق ناممکن است. (۲) رهایی از عشق ناممکن است.

(۴) بلاکشی عاشق

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۷):

۱۸۷ ۳ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) «خُلِقَ» ماضی است نه مضارع.

(۲) «الإنسان» مفرد مذکر است نه منثی.

(۴) جمع مکسر «عَظْم»: استخوان؛ «عظام» است.

۱۸۸ ۳ ترجمه درست عبارت سؤال: «خداوند باران را فرو فرستاد و

به واسطه آن، زمین را سرسبز!»، گزینه نادرست را برای جای خالی مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) گردانید

(۲) قرار داد

(۳) شد

(۴) دگرگون ساخت

۱۸۹ ۲ «فتاتان» منثای مؤنث است و باید از اسم اشاره «هاتان»

استفاده کرد: «هاتانِ فتاتانِ ...»

۱۹۰ ۴ در نفی مضارع، حرف «لا» آخر فعل را تغییر نمی‌دهد؛

«لا تجلسونَ» نمی‌نشینید»

دقت کنید: گزینه (۲) نادرست نیست؛ چون فعل مضارع علاوه بر «لا» گاهی با

«ما» نیز منفی می‌شود.

تاریخ

۱۹۱ ۱ از ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه سفرنامه‌های متعددی به جا

مانده است.

۱۹۲ ۱ انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان

ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی (۱۲۸۰-۱۳۳۷ق) پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

۱۹۳ ۲ به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی

بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند.

۱۹۴ ۲ یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری

شیرازی، مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است. او به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد.

۱۹۵ ۴ نوشته‌های تاریخی بخش قابل توجهی از نخستین آثار

ترجمه شده از زبان‌های اروپایی به زبان فارسی را تشکیل می‌دادند.

۱۹۶ ۲ اسناد تاریخی از مهم‌ترین منابع پژوهش تاریخی به شمار

می‌آیند و شامل کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان‌ها، معاهدات سیاسی، نامه‌های شخصی و اداری، اسناد مالی و قضایی، گزارش‌های اقتصادی، فرهنگی، نظامی و حقوقی می‌شوند.

۱۹۷ ۱ با گسترش فعالیت علمی شرق‌شناسان، کتیبه‌های بیستون و

طاق بستان رمزگشایی شد و اطلاعات جدیدی درباره تاریخ ایران به دست آمد. گسترش کشفیات باستان‌شناسی در ایران، منابع نویسی را پیش روی مورخان قرار داد و زمینه تحولی عمیق و اساسی را در تاریخ‌نگاری فراهم آورد.

۱۹۸ ۴ محمد حسن خان اعتمادالسلطنه، از مورخان مشهور عصر

قاجار، یکی از چهره‌های برجسته فرهنگی این دوره بود که به ریاست دارالترجمه همایونی برگزیده شد.

۱۹۹ ۱ میرزا فتحعلی خان آخوندزاده با این‌که مورخ نبود،

تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

۲۰۰ ۳ اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان

اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد (۱۲۵۳ق). چند سال بعد، امیرکبیر برای رشد آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعه فکری و فرهنگی جامعه، روزنامه وقایع اتفاقیه را منتشر کرد که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد.

۲۰۱ ۴ در مرحله شناسایی منابع، اگر محقق از اسناد استفاده کند،

باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

۲۱۲ ۳ از مشهورترین تکنگراری‌ها می‌توان به «عجائب المقدور فی نوابغ تیمور» (زندگی شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن عرب‌شاه درباره تیمور اشاره کرد.

۲۱۳ ۱ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش واحد از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.

۲۱۴ ۳ تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد، ولی بعد از آن برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز از این روش استفاده شد.

۲۱۵ ۲ در مرحله سنجش اعتبار و نقد راوی، پژوهشگران و مورخان، موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر، محل تولد و زندگی، گرایش فکری، مذهبی و سیاسی و جایگاه علمی او را بررسی می‌کنند.

۲۱۶ ۲ تاریخ طبری نمونه برجسته تاریخ‌نگاری روایی، فتوح البلدان از نمونه‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی و تاریخ بیهقی و تجارب‌الامم (نوشته ابوعلی مسکویه)، از نمونه‌های برجسته سبک تاریخ‌نویسی تحلیلی هستند.

۲۱۷ ۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ج) در نظام اجتماعی عربستان پیش از اسلام، زن از مقام و منزلت پایینی برخوردار بود.

د) شجاع به کسی گفته می‌شد که در منازعات فردی و قبیله‌ای، با جرئت و جسارت تمام بجنگد و نهایت بی‌رحمی را از خود نشان دهد.

۲۱۸ ۳ دشمنی و درگیری مشرکان با اشخاصی مانند پیامبر (ص) و دیگر مسلمانانی که متعلق به طایفه و قبیله نبرومندی بودند، چندان آسان نبود؛ زیرا ممکن بود تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای را برانگیزد و باعث ایجاد جنگ و خون‌ریزی شود.

توجه: گزینه (۳) از دلایل دشمنی مشرکان مکه با اسلام بود.

۲۱۹ ۳ اهالی طائف نه تنها از پیامبر (ص) استقبال نکردند، بلکه با بی‌احترامی و اهانت، آن حضرت را از شهرشان راندند.

۲۲۰ ۳ مشرکان، ابوطالب رئیس طایفه بنی‌هاشم را در تنگنا قرار دادند که برادرزاده خود را وادار به دست کشیدن از عقایدش کند و یا او را به آنان بسپارد. ابوطالب نه تنها از حمایت پیامبر (ص) دست نکشید، بلکه طایفه بنی‌هاشم را به حمایت از آن حضرت فراخواند.

۲۰۲ ۲ ویژگی‌های رویدادهای تاریخی از این قرار است:

۱- دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به طور مستقیم درک کرد، بلکه آن‌ها را باید با استفاده از شواهد و مدارک شناخت.

۲- تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.

۳- مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

۲۰۳ ۳ دومین فایده علم تاریخ، بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده است: دامنه شناخت و آگاهی تاریخی فقط محدود به گذشته نمی‌شود، بلکه به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده نیز کمک می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) از فعالیت‌های مورخ در مرحله «تحلیل و تفسیر اطلاعات» پژوهش تاریخی می‌باشد.

۲ و ۴) مربوط به ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین هستند.

۲۰۴ ۱ گاه‌شماری، نظامی است که انسان برای اندازه‌گیری دقیق زمان (سال، ماه و روز) ابداع کرده است.

۲۰۵ ۲ گاه‌شماری جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است و گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت، براساس آن تنظیم شده است.

۲۰۶ ۳ گاه‌شماری هجری قمری که تقویم رایج بیشتر کشورهای اسلامی به شمار می‌رود، بر پایه گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است و مبدأ آن، اول محرم سالی است که پیامبر اسلام (ص) از مکه به مدینه هجرت کرد.

۲۰۷ ۲ موزه متروپولیتن در نیویورک قرار دارد.

۲۰۸ ۳ باستان‌شناسی به مطالعه دوره‌های تاریخی کمک فراوان کرده است. منابع مکتوب برای شناخت کامل این دوره‌ها مخصوصاً اوایل آن، کافی نیستند. از سوی دیگر، بیشتر اطلاعات منابع مکتوب مربوط به رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان است.

۲۰۹ ۴ تپه‌های باستانی نیز یکی دیگر از مکان‌های مهم باستان‌شناختی به شمار می‌روند. هنگامی که در دوره‌های زمانی مختلف، مردمانی در یک مکان سکونت کنند، به تدریج چند لایه باستانی روی هم قرار می‌گیرند و تپه‌های باستانی را شکل می‌دهند.

۲۱۰ ۴ در مرحله استخراج و تنظیم اطلاعات، باستان‌شناسان آثار یا بناهای باستانی کشف‌شده را به لحاظ قدمت، مواد و مصالح به کار رفته در آن‌ها و نیز کاربردهایشان بررسی می‌کنند. علاوه بر این، باستان‌شناسان با مقایسه آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف، می‌کوشند سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی گذشتگان را درک کنند. آنان هم‌چنین از طریق مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین‌ها و تمدن‌های گوناگون، روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آن‌ها بر یکدیگر را توضیح می‌دهند.

۲۱۱ ۳ اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق‌کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند. از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها، می‌توان به قابوس‌نامه، نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.

جغرافیا

۲۳۴ ۴ دید ترکیبی یعنی مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

۲۳۵ ۲ شهر کوهپایه‌ای سی‌سخت در استان کهگیلویه و بویراحمد قرار دارد.

۲۳۶ ۴ سؤال «چطور» در جغرافیا ← به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

۲۳۷ ۲ الف) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر ← چرا

ب) بی‌توجهی به تثبیت خاک ← چه کسی یا چه کسانی

۲۳۸ ۲

مصاحبه
پرسش‌نامه
مشاهده

ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی

۲۳۹ ۳ سنجش از دور و GIS دو شاخه فنون جغرافیایی و مرتبط با علوم فضایی‌اند.

۲۴۰ ۳ مثال مرحله طرح سؤال و بیان مسئله ← عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر اصفهان در دهه اخیر چیست؟

۲۴۱ ۱ جغرافی‌دانان براساس ترکیب ویژگی‌های عمده بارش از قبیل میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه، ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده‌اند.

۲۴۲ ۴ در کشور سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد.

۲۴۳ ۱ رور، ناحیه‌ای صنعتی در آلمان است.

۲۴۴ ۲ در مجاورت مرز ایالات متحده آمریکا و مکزیک، هر دو زبان انگلیسی و اسپانیایی رواج دارد.

۲۴۵ ۴ عوامل طبیعی در ناحیه‌بندی شامل ناهمواری‌ها، آب و هوا، پوشش گیاهی، خاک و ... است.

۲۴۶ ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) میان اجزای هر ناحیه و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.

ج) هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود.

۲۴۷ ۲ استان تهران، مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی در ایران است.

۲۴۸ ۱ تصویر زیر مربوط به بازارهای شناور بانکوک در تایلند است که جزء نواحی ساخته دست انسان است.

۲۴۹ ۲ ناحیه انسانی قوم پشتون در مرز افغانستان و پاکستان وجود دارد.

۲۵۰ ۴ پوشش گیاهی ساوان بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است.

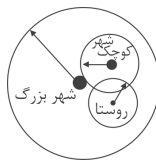
۲۲۱ ۱ آستانه جمعیتی نفوذ ← حداقل جمعیت یک منطقه که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.

۲۲۲ ۲ ۱/۵ درصد رشد سالیانه شهرنشینی ← آسیا و آفریقا

۰/۴ درصد رشد سالیانه شهرنشینی ← سایر نواحی جهان

۲۲۳ ۲ هاملت ← دهی که کلیسا ندارد.

۲۲۴ ۴ شکل زیر، حوزه نفوذ شهر بزرگ، شهر کوچک و روستا را نشان می‌دهد.

۲۲۵ ۲ در سال ۱۹۵۰ میلادی فقط ۳۰ درصد جمعیت جهان در

شهرها زندگی می‌کردند، اما در سال ۲۰۱۴ میلادی ۵۴ درصد جمعیت جهان ساکن شهرها بوده‌اند. امروزه جمعیت شهرنشین جهان بر جمعیت روستانشین پیشی گرفته است و پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ میلادی، این نسبت به حدود ۶۶ درصد برسد.

۲۲۶ ۲ منظور از هسته اولیه، مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است.

۲۲۷ ۳ الف) ۵۰۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰ نفر جمعیت ← شهر منطقه‌ای

ب) ۲۵,۰۰۰ - ۲۵۰۰ نفر جمعیت ← شهر کوچک

۲۲۸ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) موقعیت یک شهر یا روستا در ادامه حیات و گسترش آن سکونتگاه و حتی نابودی و زوال آن نقش مهمی ایفا می‌کند.

ب) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیشترین نقش را داشته‌اند.

۲۲۹ ۲ مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا ← فعالیت‌های اقتصادی

متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ← میزان جمعیت

۲۳۰ ۳ از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها در ایران دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها بوده است.

۲۳۱ ۳ محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید.

۲۳۲ ۳ در دهه‌های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد.

۲۳۳ ۲ مراحل پژوهش در جغرافیا:

۱- طرح سؤال و بیان مسئله ۲- تدوین فرضیه ۳- جمع‌آوری اطلاعات

۴- پردازش اطلاعات ۵- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

جامعه‌شناسی

۲۵۱ | ۲ بررسی عبارتهای نادرست:

(ب) دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. ما درباره دانش عمومی کم‌تر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم.
(ج) در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای «موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند.

۲۵۲ | ۳ دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد.

جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند، سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود؛ دانش عمومی به‌طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد. این ذخیره دانشی، راهنمای زندگی آن‌هاست.

۲۵۳ | ۴ دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد؛ مثلاً بروز مسائل اقتصادی در یک جامعه می‌تواند زمینه رشد علم اقتصاد را فراهم کند.

ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم. جهان اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد.

۲۵۴ | ۱ کنش آدمی وابسته به آگاهی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود، ولی ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنش‌های خود داریم و اهمیت و نقشی که این آگاهی در زندگی ما دارد، غافلیم.

کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

دانش عمومی بخشی از ذخیره دانشی ما را تشکیل می‌دهد. ذخیره دانشی، بخش دیگری نیز دارد که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید. به این دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر، «دانش علمی» می‌گویند.

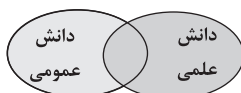
وقتی درباره موضوعی، دانش علمی قابل توجهی فراهم می‌شود، علم ویژه‌ای شکل می‌گیرد. هر علمی درباره موضوعی خاص بحث می‌کند. از این‌رو علوم از نظر موضوع متفاوت‌اند.

۲۵۵ | ۳ در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای «موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند و گفتند که همه علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند. آن‌ها با این گفته به تدریج به این برداشت دامن زدند که فقط «علم تجربی» علم است. آنان علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند. این رویکرد از نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد و کم‌کم در محافل علمی از رونق افتاد.

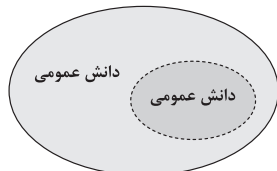
دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

دیدگاه دوم درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی: این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است، انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحل‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۲۵۶ | ۲ در این دیدگاه، دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد. دانش عمومی نیز دانش غیرموتق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد. دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

این دیدگاه همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحل‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۲۵۷ ۴

نمودار صورت سؤال مربوط به دیدگاه اول است؛ دیدگاهی که تفاوت دانش علمی با دانش عمومی را در روش آن‌ها می‌داند.

در برخی از نحله‌های دیدگاه دوم، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد. دیدگاه سوم بر این عقیده است که دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. همچنین هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

۲۵۸ ۱

کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

اگر دانش حاصل از زندگی نباشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرو می‌پاشد.

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.

۲۵۹ ۳

جهان متجدد براساس هویت دنیوی خود، دانش علمی را محدود و منحصر به دانش تجربی می‌داند و سایر روش‌های عقلانی و حیوانی را از دایره علم بیرون می‌راند.

۲۶۰ ۱

دیدگاه دوم: این دیدگاه همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه خلق و بازسازی آن هستند.

دیدگاه سوم: دانش عمومی، دانش غیرموقوت و نامعتبر نیست بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد. هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

دیدگاه اول: دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است.

۲۶۱ ۳

بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم. مثلاً کوچه‌ها، خیابان‌ها و خط‌کشی‌های مسیر خانه تا مدرسه، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای شما فراهم می‌کنند.

لباس پوشیدن ما در موقعیت‌های مختلف، متفاوت است؛ ما در پوشیدن لباس، دیگران را در نظر می‌گیریم. با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی ما به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.

برخی از پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی؛ یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. به همین دلیل به آن‌ها «پیامدهای ارادی» می‌گویند. ترک قلیان کشیدن، پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر است.

دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در پی آن؛ اولاً به پرسش‌های آزمون پاسخ می‌دهد؛ ثانیاً استاد متناسب با تلاش او، نمره می‌دهد. پاسخ به پرسش‌های امتحانی و نمره دادن استاد، پیامد ارادی مطالعه اوست که اولی به اراده خود او، و دومی به اراده استاد، وابسته است.

۲۶۲ ۲

در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» و به انجام‌دهنده آن، کنشگر می‌گویند. کنش ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند.

کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست، برای مثال افطار در کنار مزار شهدا یک کنش اجتماعی است.

در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

نظم، ادب، عفت، حجاب و ثروت نمونه‌هایی از ارزش‌های اجتماعی محسوب می‌شوند.

۲۶۳ ۴

دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در پی آن؛ اولاً به پرسش‌های آزمون پاسخ می‌دهد؛ ثانیاً استاد متناسب با تلاش او، نمره می‌دهد. پاسخ به پرسش‌های امتحانی و نمره دادن استاد، پیامد ارادی مطالعه اوست که اولی به اراده خود او، و دومی به اراده استاد، وابسته است.

فردی سلام می‌کند. پاسخ دادن یا پاسخ ندادن سلام او، پیامد ارادی کنش او محسوب می‌شود که به اراده جواب‌دهنده سلام، وابسته است.

۲۶۴ ۱

بررسی عبارتهای نادرست:

الف) کنش وابسته به آگاهی و اراده انسان‌ها است.

د) در مورد همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن تأمل کنید، نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی از این جمله‌اند.

۲۶۵ ۱

اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این‌رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.

شخص در صورتی می‌تواند به کنشگر پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را دریابد.

۲۶۶ ۳

کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. پس برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد. با توجه به ارادی بودن کنش، فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر و ... کنش محسوب نمی‌شوند.

در مورد همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن تأمل کنید؛ نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی از این جمله‌اند.

هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

۲۶۷ ۱

پیامدهای غیرارادی کنش نتیجه طبیعی کنش‌اند. برای مثال سیراب شدن پیامد غیرارادی آب دادن به کودک است.

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

پوشش و زبان؛ هر دو پدیده‌های اجتماعی هستند.

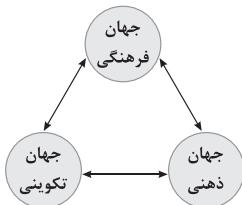

دیدگاه اول: براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود. وجود جهان تکوینی مستقل از خواست و اراده انسان است. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند. از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد. قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید. در عین حال، جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

با توجه به نمودار صورت سؤال، وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد. اگر انسان از خود و جهان هستی شناخت درستی نداشته باشد، از تعامل صحیح با جهان هستی باز می‌ماند.

هنرمند عضوی از یک فرهنگ است و آثارش مطابق با نوع فرهنگی است که با آن مناسباتی دارد. هنر را می‌توان بیان ژرف‌ترین فردیت هنرمند دانست. اما این فردیت مجرد از اجتماع نیست.

پرسش‌های معرفت‌شناسانه، از این قبیل هستند: آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟

متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند. از نظر آنان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان تکوینی را هم به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

۴ ۲۶۸ تا آگاهی نباشد کنشی صورت نمی‌گیرد. کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد.

انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را برای رفع نیازها و تأمین سعادت خود پدید می‌آورند؛ ولی چه‌بسا در مواردی انسان آن‌ها را اصل قرار می‌دهد و رفع نیازها و تأمین سعادت او در حاشیه قرار می‌گیرد؛ به عبارتی به جای این‌که این پدیده‌ها در خدمت سعادت بشر باشند، انسان‌ها را به خدمت می‌گیرند.

۲ ۲۶۹ ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه؛ ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند. تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان به همین طریق شکل می‌گیرند.

۲ ۲۷۰ کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند، کنش اجتماعی نیستند.

برای مثال وقتی فردی در کلاس درس حضور دارد، ولی بی توجه به اطرافیان، در ذهن خود رودخانه‌ای خروشان را تخیل می‌کند، کنش اجتماعی انجام ندهد است.

۳ ۲۷۱ بررسی عبارت نادرست:

ج) گروهی دیگر جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. از این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند. در دیدگاه قرآنی، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی در تعامل با یکدیگرند.

۲ ۲۷۲ بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد، برای مثال؛ سه فرد در یک مسابقه، موضوعی واحد را به سه شکل مختلف خلق می‌کنند.

قرآن کریم، باورها و اعمالی را که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند، «اغلال و سلاسل» می‌نامد. از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

۱ ۲۷۳ دیدگاه دوم: گروهی دیگر جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. از این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

فلسفه و منطق

۲ ۲۷۹

بخش فردی جهان انسانی (جهان ذهنی) به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد. هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلقیات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند.

برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند. آن‌ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند.

بخش اجتماعی جهان انسانی، زندگی اجتماعی انسان‌ها را دربر می‌گیرد. این بخش هویت فرهنگی دارد.

هنگامی که فردی اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

۳ ۲۸۰

جهان هستی شامل جهان انسانی و جهان تکوینی می‌شود. جهان انسانی شامل جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌شود.

جهان تکوینی به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌شود.

جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، به این جهان تعلق دارد.

براساس دیدگاه اول، جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.

گروهی جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

۱ ۲۸۱

فارابی، فیلسوف بزرگ مسلمان، به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه‌ای کرد و ابن‌سینا ادامه‌دهنده راه او بود.

۳ ۲۸۲

بشر بودن ذاتی فارابی است و دلیل نمی‌خواهد، اما در سایر گزینه‌ها، هم فیلسوف بودن، هم موجود بودن و هم عارف بودن از ذاتیات انسان نیست و حمل آن بر انسان نیازمند دلیل است.

۲ ۲۸۳

این رفتار طبیعی یعنی برای رفع گرسنگی درصدد خوردن غذا برآمدن، بیانگر این حقیقت است که اصل پذیرش واقعیت یک اصل بدیهی و روشن است و اصل فلسفی «رتالیسم» را در خاطر می‌آورد. هم‌چنین این رفتار طبیعی و معمولی از همه انسان‌ها سر می‌زند (نه برخی مردم) و بنابراین همه انسان‌ها، پذیرش واقعیت را مبنای عمل خود قرار می‌دهند.

۲ ۲۸۴

رابطه میان «انسان» و «حیوان ناطق» یک رابطه ذاتی و ضروری است، نه رابطه امکانی. بین «انسان» و «حیوان ناطق» رابطه تساوی برقرار است. بنابراین حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» چون حمل اولی ذاتی است، در نتیجه نه تنها دلیل نمی‌خواهد، بلکه نیازمند به علت هم نیست.

۱ ۲۸۵

یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام توماس آکوئیناس که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد. فرق بین ماهیت و وجود بی‌تردید یکی از اساسی‌ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی است.

۴ ۲۸۶

وجود نه عین ماهیت و نه جزء ماهیت و نه عَرَضِ ماهیت است، بلکه وجود مفهوماً با ماهیت مختلف است و به قول فلاسفه از جمله ابن‌سینا، وجود عارض بر ماهیت است؛ یعنی ذهن می‌تواند وجود و ماهیت را از هم جدا کند، سپس وجود را بر ماهیت حمل کند مانند «انسان موجود است»، بنابراین حمل وجود بر ماهیت را عروض (عارض) وجود بر ماهیت می‌گویند. در گزینه (۲) مقصود از عَرَضِ ماهیت بودن وجود این است که وجود صفت و ویژگی‌ای برای ماهیت است. در صورتی که وجود عَرَضِ ماهیت و صفتی برای ماهیت نیست، بلکه در خارج متحد با ماهیت و در ذهن متفاوت با ماهیت است و در قالب یک قضیه قابل حمل بر ماهیت است.

۴ ۲۸۷

در عبارت «جسم دارای ابعاد سه‌گانه است»، حمل «دارای ابعاد سه‌گانه» بر «جسم» یک «حمل ذاتی و ضروری» است و به دلیل نیاز ندارد؛ اما حمل «وجود» بر هر «چیستی» از جمله «جسم» یک حمل ضروری و ذاتی نیست بلکه حملی عارضی است و لذا نیازمند دلیل است؛ پس این دو نوع حمل با هم تفاوت دارند.

۴ ۲۸۸

اگر وجود عین ماهیت یا جزء آن بود، دیگر وجود یافتن هیچ ماهیتی به دلیل نیازی نداشت و تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن ماهیت کافی بود.

۴) علم منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن (درست تعریف کردن و درست استدلال کردن) تأکید دارد (نه فقط استدلال کردن) تا قادر به تشخیص خطاهای بی‌شمار ذهن باشیم.

۲۹۶ ۱) اغلب آگهی‌های تجاری نیز نوعی استدلال هستند که برای بررسی درستی و نادرستی آن‌ها به علم منطق نیازمندیم.

۲۹۷ ۴) آن‌چه که می‌تواند مقدمه یک استدلال قرار بگیرد، تصدیق (قضیه) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جمله ناقص است.

۲) جمله امری است.

۳) جمله نهی است.

نکته: بنابراین همگی تصور محسوب می‌شوند و می‌توانند در تعریف به کار بروند، نه در استدلال.

۲۹۸ ۱) آن‌چه که در منطق بررسی می‌شود، تصور است، نه تصویر.

تصور به معنای آن‌چه از لفظ فهمیده می‌شود (مفهوم و معنی لفظ)، نه به معنای تصویری از آن شیء. در درس چهارم در مبحث تعریف از طریق ذکر مصادیق از نمونه و یا تصویر یک شیء برای معرفی یک مفهوم استفاده می‌شود، اما تعریف یک مفهوم صرفاً از طریق تصویر نیست. مثلاً منظور از تصور انسان معنی انسان است نه تصویر او. بررسی استدلال و تعریف که آیا درست است و یا نادرست و ارائه استدلال برای هر موضوعی در منطق بررسی می‌شود. هم‌چنین پاسخ به چرایی و چیستی که به ترتیب مربوط به استدلال و تعریف است، در منطق بررسی می‌شود.

۲۹۹ ۲) منطق علمی کاربردی و ابزاری است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. یعنی برای استفاده صحیح از منطق و جلوگیری از خطاهای ذهن نیازمند کسب مهارت هستیم. به کارگیری منطق باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود.

۳۰۰ ۴) می‌توانیم دانش بشری را به دو حیطه کلی تقسیم کنیم: تصور و تصدیق. در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم، اما در تصور حکم و قضاوت وجود ندارد.

۳۰۱ ۴) گزینه (۴) مربوط به علم تجربی است، اما سایر گزینه‌ها می‌توانند سؤالی فلسفی باشند. سؤالاتی از قبیل این‌که: مقصود ما از آزادی چیست؟ آیا اصولاً می‌توان آزادی را با برابری جمع کرد؟ خوشبختی و سعادت در گرو چیست؟ و پرسش از سرانجام انسان، پرسش‌های فلسفی هستند.

۳۰۲ ۱) انسان در فطرت ثانی، درباره پرسش‌های اساسی به تأمل پرداخته و به مسائلی توجه می‌کند که از جنس مسئله‌های همه‌روزه نیست. (هر چند) ملاصدرا، ماندن در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند و از انسان‌ها می‌خواهد که بکشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله‌ای برتر و عالی‌تر است، برسند. اما این سخن به این معنی نیست که جهت رسیدن به فطرت ثانی باید امور و مسائل روزمره زندگی را کنار گذاشت و آن‌ها را نفی کرد.

۲۸۹ ۱) وقتی می‌گوییم «هستی» و «چیستی» دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل دهنده آب هستند؛ بلکه از نگاه فلسفی، آب یک موجود واحد است که انسان، دو معنا و دو مفهوم مختلف چیستی (آب) و هستی (وجود داشتن آب) را از همین یک موجود به دست می‌آورد؛ یعنی در خارج، دو امر جداگانه به نام «آب» و «وجود» نداریم؛ به عبارت دیگر «آب» و «وجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند؛ بنابراین می‌توان گفت که ما در واقعیت و جهان خارج، نه وجود بدون ماهیت و نه ماهیت بدون وجود داریم.

۲۹۰ ۳) وقتی از واقعیت یک موجود سخن می‌گوییم، در ذهن ما دو مفهوم وجود و ماهیت انتزاع می‌شود. به بیان دیگر، هر واقعیت یگانه در جهان، وقتی موضوع شناخت و ادراک ما قرار گیرد، در ذهن ما به دو بخش وجود و ماهیت تقسیم می‌شود. سپس ما با اتصال این دو بخش ذهنی در قالب یک قضیه منطقی، به واقعیت آن شیء اذعان می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) واقعیت یک موجود قابل اثبات نیست، چون واقعیت یک امر بدیهی است. ۲) صحبت از مغایرت وجود و ماهیت قبل از اقرار و اذعان به واقعیت است، نه بعد از آن.

۴) از یک واقعیت دو مفهوم هستی (وجود) و چیستی (ماهیت) به ذهن می‌آید، نه یک مفهوم.

۲۹۱ ۱) گزینه (۱) جمله امری است، بنابراین تصور است. در تصور واقعیت داشتن و نداشتن مطرح نیست. سایر گزینه‌ها تصدیق هستند، در نتیجه در آن‌ها واقعیت داشتن و نداشتن مطرح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) هر جمله کاملی می‌تواند انشایی باشد و هر جمله انشایی قطعاً تصدیق نیست. ۲) در تصدیق چیزی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا سلب می‌کنیم.

۲۹۳ ۴) لفظ «کنکور» یک تصور مجهول است که از طریق تصورات معلوم مخاطب (او) شناخته می‌شود. پرسش «چرا برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه‌ریزی لازم است؟» در اصل یک تصدیق مجهول است که برای پاسخ دادن به آن به تصدیق‌های معلوم مخاطب (او) نیازمندیم. (این پرسش در اصل به صورت تصدیق مجهول «برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه‌ریزی لازم است.» بوده است که مورد پرسش قرار گرفته است.)

۲۹۴ ۲) پیش از پرداختن به مبحث تعریف لازم است با نکاتی درباره مفاهیم و الفاظ آشنا شویم و پیش از ورود به مبحث استدلال با قضیه و اقسام آن آشنا شویم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) علم منطق به شناخت مغالطات می‌پردازد تا هم راه درمان و هم راه پیشگیری از مغالطات را بیان کند. ۲) پیشگیری از مغالطات و درمان آن‌ها از طریق بیان قوانین حاکم بر ذهن صورت می‌گیرد.

۳۰۸ ۴ مسئله فلسفی دو ویژگی اساسی دارد؛ اولاً باید در مورد موضوعی بنیادین (چرایی و چیستی امور) در هر حوزه‌ای باشد و ثانیاً پاسخ آن باید با روش عقلی و قیاسی باشد.

۳۰۹ ۳ یک قضیه پیچیده می‌تواند فلسفی نباشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تفکر انسان یا فلسفی است یا غیرفلسفی؛ پس می‌توان گفت که یکی از ابعاد تفکری انسان، تفکر فلسفی است.

(۲) ما خواندیم که دو ویژگی اصلی، دانش فلسفه را از سایر دانش‌ها متمایز می‌کند: اول: تفاوت موضوعی و مسئله‌ای این دانش با دانش‌های دیگر؛ دوم: روش مورد استفاده در این دانش برای حل مسئله‌ها و پاسخ به سؤال‌ها. اما در واقع تعیین‌کننده روش هر دانشی، موضوع آن دانش است؛ یعنی موضوع آن علم است که مشخص می‌کند ما از چه روشی می‌توانیم در این دانش استفاده کنیم و از چه روشی نمی‌توانیم بهره ببریم؛ پس تمایز اصلی یک دانش با دانش دیگر در تمایز موضوعات آن‌هاست.

(۴) به عقیده ملاصدرا، فطرت اول عبارت است از مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آن‌ها؛ بنابراین به تعبیر ملاصدرا، کسانی که تفکر فلسفی را جدی نمی‌گیرند، در فطرت اول به سر می‌برند.

۳۱۰ ۴ سؤال فلسفی باید بنیادین باشد و تنها با روش عقلانی بتوان به آن پاسخ داد که تنها گزینه (۴) این دو ویژگی را دارد.

۳۰۳ ۲ زمانی فرد وارد تفکر فلسفی شده که به دنبال پاسخ به سؤال‌های فلسفی (ویژه) است و پاسخ به آن‌ها دغدغه خاطر او می‌شود. نحوه پاسخ به این سؤال‌ها، موجب تفاوت زندگی انسان‌ها با یکدیگر می‌شود؛ و با پاسخ درست و قانع‌کننده به پرسش‌های اساسی و بنیادی، تصمیم‌گیری‌های انسان به نتیجه و سرانجام روشنی می‌رسد. عقل معاش همان عقل حسابگر است که سروکارش با امور مربوط به فطرت اول است. گزینه (۴) می‌تواند درباره پرسش‌های فطرت اول هم باشد.

۳۰۴ ۴ اگر انسانی از مرحله «تفکر غیرفلسفی» عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های اساسی و بنیادی پرداخت، وارد مرتبه «تفکر فلسفی» می‌شود؛ این انسان، ممکن است یک کارگر یا فیزیکدان یا پزشک یا دانشجو و دانش‌آموز باشد، اما همین که وارد این وادی شد و چنین پرسش‌هایی را جدی گرفته و به دنبال یافتن پاسخ برآمده، در حال تمرین «تفکر فلسفی» است. یعنی مواجهه با مسئله‌های فلسفی، انسان را در آستانه «تفکر فلسفی» قرار می‌دهد. پس تفکر فلسفی یک توانمندی عمومی و بالقوه و یک نوع ورزیدگی عقلی است که می‌تواند در همه انسان‌ها به فعلیت برسد، اما این، مساوی با «دانش فلسفه» نیست؛ زیرا دانش فلسفه چارچوب و قانونمندی خاص خود را دارد که با تحقیق و آموزش به دست می‌آید و نیازمند بررسی تخصصی نظرات مطرح‌شده در طول تاریخ است. برای این‌که به صورت «قانونمند» وارد دانش فلسفه شویم، باید بتوانیم مباحث و مسائل فلسفی را از غیر آن بشناسیم و امور دیگر را وارد فلسفه نکنیم. هم‌چنین باید روش حل مسائل فلسفی را به دست آوریم و سیر تاریخی مباحث را بشناسیم و متکی بر دانش به دست آمده به تفکر ادامه دهیم.

۳۰۵ ۴ سقراط به دلیل قطعی تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم و دلیل احتمالی (شاید به خاطر) هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، مایل نبود او را سوفیست یا دانشمند بخواند.

۳۰۶ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سؤال «آیا جهان ابتدا و انتها دارد؟» را نمی‌توان از طریق تجربه پاسخ داد؛ زیرا درباره کل هستی سؤال می‌کند و یک سؤال بنیادین است.
(۲) سؤال «پیر شدن سلول‌ها در اثر کدام عامل شیمیایی است؟» را می‌توان در علم شیمی و از طریق تجربه پاسخ داد.
(۳) سؤال «آیا زیبایی حقیقت دارد یا ساخته ذهن ماست؟» یک سؤال فلسفی است و نمی‌توان پاسخ تجربی به آن داد.

۳۰۷ ۳ تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤال‌های اساسی موجب ظهور دانش «فلسفه» گشته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به سوفسطائیان دارد. آن‌ها موجب گسترش استدلال شدند، اما موجب ظهور دانش فلسفه نشدند.

(۲) فلسفه قبل از سقراط ظهور کرده بود.

(۴) مشغول بودن و تفکر در مسائل زندگی روزمره مربوط به فطرت اول است که موجب ظهور دانش فلسفه نخواهد شد.

۳۱۹ ۴ دومین هدف در علم روان‌شناسی تبیین است، یعنی چرایی اتفاق افتادن یک پدیده، در این‌جا روان‌شناس با پرسیدن در مورد تاریخچه زندگی فرد، به دنبال چرایی اتفاق افتادن اضطراب افراطی (حاد و مزمن) در بیمار خود است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف (شرح بیماری) (۲) کنترل

(۳) پیش‌بینی

۳۲۰ ۳ مراحل شناخت عالی:

تفکر ← استدلال ← قضاوت ← حل مسئله ← تصمیم‌گیری

روان‌شناسی

۳۱۱ ۴ تعریف یک پدیده که به چستی آن اشاره دارد، نشانگر توصیف آن پدیده است.

۳۱۲ ۱ هر سه گزینه (۲)، (۳) و (۴) به پردازش مفهومی اشاره دارند، زیرا براساس قیمت (هزینه)، جنس و لطافت (کیفیت) و قابلیت (کیفیت) هستند. اما گزینه (۱)، به پردازش ادراکی اشاره دارد که شناخت شکل‌گرفته براساس آن، ناپایدارتر از پردازش مفهومی است، زیرا احسان سودمندی کتاب را در اندازه و ابعاد آن (تعداد صفحات) می‌داند.

۳۱۳ ۳ جریان یک عمل یا جریان رسیدن به هدف را فرآیند می‌گویند.

نظام‌دار بودن روش علمی، یعنی تابع قواعد مشخص و معینی بودن.

۳۱۴ ۴ عبارت ذکرشده که به صورت سؤالی مطرح شده است، بیانگر مسئله علمی است که باید به وسیله یک پاسخ اولیه و تا حد ممکن سنجیده (فرضیه)، صحت آن بررسی شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عبارت «تأثیر شادکامی بر موفقیت» اگر تأیید شود، به عنوان یک اصل پذیرفته می‌شود و فرضیه قبل از آن مطرح می‌گردد.

(۲) عبارت ذکرشده در این گزینه بیانگر فرضیه است که دومین مرحله پژوهش و روش علمی دانشمندان علوم تجربی است.

(۳) وقتی تمام اصول یادگیری کنار یک‌دیگر بیایند، نظریه‌های یادگیری را شکل می‌دهند.

۳۱۵ ۲ استفاده از روش‌های فلسفی و استدلال‌های منطقی بیانگر

استفاده از عقل به عنوان منبع و روش کسب آگاهی و معرفت است.

۳۱۶ ۳ ویژگی دیگر روش علمی، تکرارپذیری است؛ به این معنا که

یافته‌های به دست آمده از روش علمی، شخصی نیست، بلکه هر دانشمند با رعایت ضوابط علمی، می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند.

۳۱۷ ۳ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) رفتار محسوب می‌شوند، زیرا قابل

مشاهده مستقیم هستند. اما سرشار شدن از ذوق (خوشحالی) به واسطه آثار و کارکردهای آن مانند لبخند زدن، فریاد زدن و مانند این‌ها قابل مشاهده است، پس شناخت است و قابل مشاهده مستقیم نیست. فرآیندهای ذهنی را به واسطه آثار و کارکردهای آن‌ها، مورد مطالعه تجربی قرار می‌دهیم.

۳۱۸ ۲ تفسیر و معنابخشی به محرک‌های انتخابی، ادراک است که

مرحله بعدی آن، حافظه می‌باشد.

